

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

16 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXII.- Núm. 8.666 - Dimecres, 25 de gener de 1922

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

La Senyora

D.ª Lluïsa Riba Bernial

vídua de don Josep Toscas

morí el dia 19 del present a l'edat de 87 anys
havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus afiligits filla Irene, fill polític Joan Aixelà, néts Francesc i Camila, nebots, cosins, la senyoreta Teresa Robelló, família tota i la raó social **Viuda de Alsina y C.^a**, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que li tributin un record en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals i misses que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran demà, dijous, dia 26 del corrent, a les deu del matí, en l'església parroquial de Santa Maria de Sans, que els en quedaran sumament agraïts.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO
PER RESPECTE A LA SANTEDAT DEL TEMPLE EL DOL ES DONA PER DESPEDIT
NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Donya Josepa Rogent i Pedrosa

morí el dia 21 d'aquest mes
havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus germans Josep i Joaquim, germans polítics Emèlia Massó i Torrents i Francesc Maspons i Anglèsell, nebots, cosins i família tota, conviden als amics i coneguts als funerals que, pel bé etern de l'ànima de la difunta, se celebraran demà, dijous, a les deu del matí, a l'església parroquial de la Puríssima Concepció.

El dol es dona per despidit. No es convida particularment

Les misses que demà es resaran a les esglésies parroquials de Colibató i de Sant Pere de Bigues s'aplicaran pel bé de l'ànima de la difunta

Màquina d'escriure «JAPY»

RESISTENT, PRÀCTICA I ECONOMICA

PREUS ANTICS

Agents generals:

UNIO COMERCIAL ESPAÑOLA, S. A.

RAMBLA SANTA MONICA, 7

GRAN BASAR DE CIRURGIA I ORTOPEDIA DE V. TORT MATAMALA

Carrer Colon, 3 (Plaça Reial) Rambla del Centre, 25, Barcelona

AVIS ALS METGES. Estant-se ultimant els treballs per a publicar el llibret de direccions dels metges de la ciutat de Barcelona amb el fi de que surti amb les menys omissions o equivocacions possibles, es prega als senyors metges que se serveixin trametre llur direcció per a incloure-la en la dita llista.

Dr. Camps Puntas Ronyons, vies urinàries i sa Cirurgia. Rda. Universitat, 14.-De 3 a 5 i de 7 a 9 nit.

Torre a Sarrià

Per trenta mil duros en venç una, en lloc inamillorable, mirant a dos carrers, assolellada; calefacció a totes les cambres, bany, jardí, lloc per a garatge. Tracte directe. Adreceu-vos: Major, 48, Sarrià, botiga.

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números }
589 A.
689 A.
789 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E. F. ESCOFET & C.^{ia}

Ronda Universitat, 20

H. Blanco Bañeres

Plaça St. Jaume
Call, 21-Tel. 190 A.

FI DE TEMPORADA

Es liquiden a Preus de veritable rebaixa

Trossos de Catifes, Tapisseries

i altres articles de les diferents
Seccions de la Casa

**CATIFES, CARPETES en diverses mides
amb GRANS DESCOMPTES**

El Doctor J. OLLER Especialista en malalties de la gola, nas i orelles, ha traspassat el seu consultori de la Rda. Universitat al CARRER CONSELL DE CENT, 302, 1.er (Entre Passeig de Gràcia i Rambla Catalunya) - Telèfon 2409 A.

El Dr. P. Puig i Roig METGE-TOCOLEG, s'ha traslladat al carrer de CLARIS, núm. 71, 1.er, 2.ª - Telèfon 1428 G.

Notícies

Als Jocs Florals de Buenos Aires, ha estat premiat N'Emili Grasells Castells.

Fosfo-Glico-Kola-Lactinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

A mitjan febrer, apareixerà «La Defensa» amb totes les composicions llorajades, amb motiu del darrer certamen celebrat.

L'any vinent, la festa es probable que tingui lloc a la Sala de Cent, presidint-la una personalitat de relleu.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

JOIES VILANOVA Unió, 8

Seguint la interminable llista de roboratoris que cada dia es registren en aquesta ciutat, havem d'anotar els ocorreguts durant la penúltima matinalada al despatx dels senyors Molina Muñoz i Companyia, situat a la pla-

ça de Letamendi, 36, i a la Fàbrica de Mecedors que la senyora Vidua de Marian Llobet, posseeix a la Travesse- ra, 160. Aquest últim no revestí caràcters de suma importància, donada la forma que estava preparat, merès a l'oportuna intervenció del vigilant del barri.

Quant al primer, els lladres van entrar, mitjançant el socorregut procedi- ment de la violació de la porta ondu- lada.

Totes dues cases estaven, afortunada- ment, assegurades contra el ro- batori.

Hotel Ritz

Demà, dijous
TES DE MODA

Demà, a les set de la vetlla, a la sala de l'A. E. U. N. (Urgell, 187), el poeta sabadellenc, En Ramon Ribera, donarà una conferència versant so- bre «La dramaturgia en la lírica ca- talana».

Al carrer de les Corts, l'automòbil 942 va atropellar a Josep Casanovas, de 54 anys, manobre, i li va causar

una ferida profunda a la cara i contusions diverses, de pronòstic reservat.

Abans el mateix auto va ser portat al dispensari d'Hostafranchs i després el xofer va quedar a disposició del jutjat.

Un altre auto, núm. 7.012, va atropellar al Passeig de Sant Joan a Clota Llorente, de 55 anys, produint-li una contusió al colze dret.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

- RUM BELLESA tren la blancor al cabell tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. Es inofensiu; no embruta; és el ideal. Venda en perfumeries.

A entrada de foc es va iniciar ahir un incendi a una fàbrica de flors artificials del carrer de Gava, 4, per haver-se encès una caldera plena de substàncies inflamables.

Els matelxos obrers van apagar el foc abans de l'arribada dels bombers del quarter central i d'Hostafranchs. Les pèrdues es calculen en 50 pessetes.

A les vuit van haver de tornar a sortir els bombers del central per haver-se calat foc a una fàbrica de boies de carbó del carrer de Santa Madrona, 23. Tot es va reduir a haver-se encès el suto de la xemeneia, el qual va ser ràpidament apagat.

- Demaneu mitges ampelles Algus «VICHY CATALAN» en Hotels i Restaurants.

-15 per 100 Descompte fins el 31

en vaixelles porcellana, pisa, jocs café, te, flors cristall i objectes present. Cristalleria Esteve, R. Catalunya, 95

Un veí del carrer d'Enric Granados ha denunciat que havia admès al matí una minyona de servei, de la qual ignora els noms i tot antecedent, proporcionada per una agència, i, abans del migdia, havia desaparegut emportant-se'n roba i efectes per valor de 400 pessetes.

J. Uriach y Ca

SECCIO A LA MENUDA
BRUCH, 49 Telèfon 7 S. P.

Oli fetge de bacallà puríssim, incongela, de les pesqueries de Bergen (Noruega): especial per a nens raquífics i escrofítics. Plascó de litre, 4'50; mitg, 2'75.

Petot lodo balsàmic del Dr. Estarriol, eficaçíssim en totes les afeccions de l'aparell respiratori, per a senyores, senyors i nens.

Al carrer d'Aribau, l'automòbil 2291 va atropellar el guardià de seguretat 813, causant-li lesions que, reconegudes pel metge del dispensari, foren declarades lleus.

JABONES ROGAMORA
"EL LEON"
"LA PAJARITA"
PARA TODOS LOS USOS

- Es interessant visitar els nous models en mobles de medulla de la fàbrica del Passeig de Gràcia, 115.

Aquest matí, el metge del dispensari de la Barceloneta Dr. Jacas fou criticat per auxiliar una família que viu al carrer de Salamanca, 16, baixos, composta de Joan Panadés Goday, de 69 anys, la seva muller Teresa Vidal Blanch, de 65, i una filla, Caterina, de 22, els quals presentaven senyals d'intoxicació pel gas.

Els veïns, que pogueren assabentar-se de l'accident per un dels malalts que demanà auxili, avisaren al dispensari, presentant-se tot seguit el facultatiu, el qual prestà als pacients els auxilis deguts.

No hi havia cap aixeta del gas oberta ni es pogué comprovar cap escampada de fluid, de manera que es creu que es tracta d'alguna filtració subterrània.

Fou avisada la companyia perquè practiqués un reconeixement.

Demà, dijous, tindrà lloc un selecte recital de guitarra, a càrrec del distingit concertista N'Edward Ruiz, organitzat per l'activa Agrupació Excursionista «Minerva» de la Barceloneta, havent escollit l'estatge del

Casino Republicà de la mateixa barriada.

NO OBLIDEU

que el 28 de l'actual és
l'últim dia
de la

SETMANA SELECTA

10 - Carme - 10
LA FILOSOFIA

- Gerros de mig cristall per a llet a una pesseta, sols els trobareu en les cristalleries de **Lluís INGLADA**, de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5 (prop de St. Antoni).

Vida religiosa

Avui: La Conversió de Sant Pau, apòstol, i Santa Elvira, verge i màrtir. — Demà: Sant Policarp, bisbe i màrtir, i Santa Paula, vídua.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Sant Pere de les Puelles. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: Sant Policarp, bisbe màrtir, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de Betlem, a la seva església. — Demà, Nostra Dona de les Gràcies, a Sant Pere.

Adoració nocturna: Demà Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de la Nativitat Senyor, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de Jesús Salvador, a la mateixa capella.

Bisbat

- Els sermons de la Quaresma del present any, a la nostra Catedral Basílica, els predicarà el popular missioner de la Companyia de Jesús, P. Josep Maria Pijoan.

- L'Acadèmia Catòlica de Sabadell ha encarregat al menor caputxi P. Antoni Maria de Barcelona, els sermons de les festes que se celebraran a la industrial ciutat, amb motiu de les bodes d'or d'aquella Associació.

- S'ha publicat la «Revista Franciscana», de Vich, corresponent al dia 21 del present gener, ab un interessant sumari.

- Aquesta tarda hi ha hagut reunió general de la Unió Apostòlica de Sacerdots seculars, tractant de la modificació d'algun article del reglament.

- A la seva parròquia de Brañm hi ha mort el senyor rector, don Teodor Magriñà.

Era el rector més vell de la diòcesi de Tarragona.

- La subscripció a favor dels nois orfes de les regions centrals d'Europa, feta al bisbat de Girona, puja actualment a 4.146 pessetes.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Teresa d'Aubigny i Volzer de Roca. Demà, a dos quarts de deu. Muntaner, 543. Parròquia de la Bonanova. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Marià Fàbregas i Pijoan. Mori el 16 del corrent. Demà, a dos quarts d'onze, funerals al Santuari del Carme.

Na Josepa Rogent i Padrosa. Mori el 21 de l'actual. Demà, a les deu, funerals a la parròquia de la Concepció i misses a Colibat i Sant Pere de Ribes.

Na Carolina Sampere i Tort, vídua d'En Joan Maymó. Mori el 16 del present. Demà, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Felu, de Sabadell. Na Carme Ferrando i Rico, vídua

d'Oltra. Mori el 22 de desembre últim, als 80 anys d'edat. Demà, a les deu, funerals a la parròquia dels Josepets.

Na Rosa Sabat i Bonvehí, vídua d'En Domènec Tuñé. Mori el 3 del corrent mes. Demà, de deu a dotze, misses a la parròquia dels Sant Just i Pastor.

En Roc Déu i Vidal. Mori el 22 de l'actual a l'edat de 83 anys. Demà, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Pau del Camp.

En Francesc Bach i Remolins. Mori el 15 del corrent. Demà, de les deu a les dotze, misses a la capella del Sagriment, de la parròquia del Pi.

En Josep Nanot i Lladó. Mori el 17 del present. Demà, de les deu a les dotze, misses al temple del Roser (Auzies March, 54).

Na Adela Torruella i Masalles. Mori el 3 del que som. Demà, a dos quarts d'onze, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

Na Teresa Albaladejo i Zamora, vídua de N'Josep Boy i Tomás. Mori el 12 del corrent. Demà, de deu a dotze, misses a la capella dels Dolors, de l'església del Bonsoçós.

Na Consol Sanmartí i Roig de Miarons. Mori el 15 del present. Demà, a les deu, funerals a la parròquia de Santa Mònica.

Na Lluïsa Ribó i Bernat, vídua d'En Josep Toscos. Mori el 19 del corrent, a l'edat de 87 anys. Demà, a les deu, funerals a la parròquia de Sans.

ANIVERSARIS

Na Eugènia Puig i Buscó, vídua d'En Joan Frederic Muntadas i Vilaró. Mori el 24 de desembre de 1920. Demà, de deu a dotze, misses a la capella del Sagriment de la parròquia de la Concepció.

En Jaume Nadal i Camps i de Balcells. Mori el 26 de gener de 1921. Demà, misses a la parròquia de Betlem (altar del Sagriment), PP. Escolapis (Diputació, 277), Germanes Darderes (Hospital, 69, i Sors, 61), i en els pobles d'Alfala i Vilanova de la Barca.

PARTICIPACIONS DE DEFUNDO
N'Antoni Codina i Solé. Enterrat aquest matí al Cementiri Nou.
N'Ignasi Bassedas i Domènech. Enterrat aquesta tarda.

Concerts

TEATRE EL DORADO

Orquestra Simfònica de Barcelona

El concert del diumenge comença amb el «Septet» de Beethoven, obra aquesta no pas gaire indicada per a un concert simfònic i que ens sabem quasi tots de memòria, però el mestre Lamote tenia plena confiança en els seus subordinats i sabia, demés, que els admiradors de l'obra aquella no minven pas a la nostra ciutat. Així l'obra juvenil de Beethoven sortí esplendorosa com no recordem haver-la mai oïda, i els professors de la Simfònica s'hi guanyaren tantes ovacions com temps enclou la bella i plaent producció. Cal aplaudir d'una manera particular la perfecta tasca dels primers violins i la del professor de trompa senyor Bonell.

A la segona part foren molt celebrats les característiques danses del Mire. Pujol, que porten per títol «Festa». Heu's aquí una música plena de seny i, per tant, ben catalana; fresca d'inspiració, colorida sense estridències, de forma acabada i de ritme ferm. Tot hi sona just i res hi sobra.

Després d'aquesta producció ben estimable, la Simfònica ens donà a conèixer una «suite» de sis peces curtes que l'autor D. E. Inghelbrecht ha reunit sota el títol general de «La mainadera», ja que es tracta d'un recull de cançons de la infantesa, algunes de les quals ha emprat també el Mire. Llanguera en les seves boniques cançons amb gestos. Apenes desenrotllades, l'interès principal d'aquestes peces infantils es troba en la forma delicada de llur instrumentació, que revela el bon gust de Inghelbrecht, el reputat director dels Ballets suecs que l'any passat poguérem admirar al Teatre de Novetats. El públic escoltà aquelles exquisides pàgines complagut i encuriosit, rentat a les mateixes un acolliment cortès.

Si bé la sala restà un xic freda, es revifà tot d'una en començar el preludi de l'acte tercer dels «Mestres cantaires», després del qual seguíren el vals dels aprenents i la marxa de les corporacions. L'orquestració fulgurant de Wagner i la rica musicalitat que els dits fragments enclouen motivaren de nou la justa admiració pel Mire. de Bayreuth.

El concert de diumenge fou, en ve-

nitat, un magnífic concert, i, això dit, entenem que a l'orquestra i al seu mestre no els cal major elogi.—S.

SALA DE L'ORFEO GRACIENC

Recital Marcel Clampi

L'Associació Intima de Concerts continua organitzant sessions interessantíssimes. La darrera fou confiada al jove i ben talentós pianista Marcel Clampi. Figuraven en el programa dues obres cabdals de la literatura pianística: Les trenta dues «Variacions» de Beethoven i «Kreisleriana» de Schumann. Dues obres, d'altra banda, poc tocades en públic, a causa, sens dubte, de les dificultats que ofereixen. Marcel Clampi, apressen-nos a dir-ho, tocà les obres esmentades de faiso perfecta. L'uni un mecanisme complet, una dicció seriosa i un so bellíssim.

Parlant de «Kreisleriana», heu's aquí el que escrivia un dia, el seu autor, a Clara Wieck: «... Penseu que després d'haver-vos enviat la darrera lletra he escrit un munt de coses noves. Les anomenaré «Kreisleriana». Vós hi jugueu el principal paper i us les dedicat (Les dedicat, en efecte... al seu amic Chopin). Somriureu dolçament en conèixer-vos.»

Wassilewski diu, amb raó, que el títol exacte de l'obra que ens ocupa hauria d'ésser: «Schumanniana». Mai, en efecte, fou Schumann més sincer, més efusiu i sobretot més personal que en escriure «Kreisleriana».

Marcel Clampi interpretà les pàgines de Schumann de manera detallada.

Palesa també excel·lents qualitats d'executant i d'interpretador assenyat i delicat, tocant la Sonata de Ravel i les pàgines de Chopin, de Brahms i de Debussy.

Marcel Clampi és un molt notable i molt correcte concertista.—F. L.

Els Serveis Tècnics d'Agricultura

CURSETS DE DIVULGACIO

Sempre ha demostrat la població de Rubí que no estava pas abandonada a un enervant quietisme. Amb tot i que els dos grans ferrocarrils que sortien divergents de Barcelona l'havien deixada abandonada, ella, la vila de Rubí, del punt de vista industrial i del punt de vista agrícola, s'havia posat a l'avanguardia del progrés.

La seva fàbrica de velluts, la de boies de pedra (única a Espanya), i l'entitat Cambra Agrícola Oficial, demostraven pla be que en el terreny individual i en el social Rubí caminava per les vies del progrés.

En els darrers anys tres fets remarcables l'empenyen encara més i fin; a la fan mudar de fesomia: són aquest la constitució del Celler Cooperatiu, la fundació de les Escoles Ribes i, per damunt de tot, la inauguració del ferrocarril elèctric de Barcelona a Terrassa, que l'ha acostada a mitja hora de distància de Barcelona.

Cal esmentar que els vilatans no s'adormen damunt dels seus llorers, sinó que segueixen treballant, ara més que mai, en aixecar el seu nivell cultural.

Prova ben recent la tenim en el fet que, havent ja celebrat cinc anys enrera un lluidíssim curs de viticultura i enologia, han volgut ara ampliar-lo, sol·licitant de la Mancomunitat, la Cambra Agrícola i el Celler Cooperatiu, un altre curs, que acaba d'ésser celebrat des del dia 6 al dia 15 del corrent gener.

Les lliçons foren donades a la sumptuosa sala de la Cambra Agrícola Oficial, la qual era insuficient per a la gentada que hi assistia.

Tres d'elles, dedicades a avicultura i a alimentació humana, foren donades la tarda de dies festius, i volgueren les mestresses honorar-les amb llur presència, ja que els temes anaven a elles dirigits d'una manera especial.

Pel demés, totes les classes socials de Rubí cooperaren amb gran entusiasme.

Per a anotar noms: alguns noms esmentarem, de la Cambra Agrícola el president, Josep Aguilera; el vice-president, Martí Rodó; el tesorero, Joan Montmany; el comptador, Jaume Aguilera; el secretari, Just Vico; del Celler Cooperatiu, el president, Magi Serra; el vice-president, Pere Pi; el comptador, Gabriel Morros; i el secretari, Josep Carreras; de les Escoles Ribes, el director J. Bosch, i els professors Tauler, Vilanova, Borrás i mossèn Blanch; de les escoles municipals, el

professor Pauli Felin; també feren acte de presència el rector, mossèn Guardiet, el vicari, mossèn Ramon, i el veterinari senyor Vilaró.

El programa del curs fou el següent:

Dies 6 i 8 de gener. — Avicultura; Professor, don Salvador Castelló, director de la Granja Paradís, d'Arenys de Mar.

Dies 9, 10 i 11. — Viticultura; Professor, don Erasme Maria d'Ymbert, ajudant de Viticultura i Enologia.

Dies 12 i 13. — Cria, engreix i malalties dels porcs; Professor, don M. Rosell i Vilà, cap dels serveis de Ramaderia.

Dia 14. — Acció Social; Professor, En Josep Maria Rendé, cap del Servei d'Acció Social Agrària.

Dia 15. — Alimentació humana; Professor, En Jaume Raventós, director dels Serveis Tècnics d'Agricultura.

Desgracia a Martorell

A l'estació que la Companyia de ferrocarrils del N.E. té a Martorell, uns carril·lers feren córrer uns vagons.

El carril·ler Joan Torras Sallent, de 36 anys, que estava empenyent un dels vagons, va tenir la desgràcia que un altre vagó li donés un cop, quedant agafat entre els tops, i rebé lesions tan greus que restà mort instantàniament.

El Jutjat de Martorell es presenta al lloc de la desgràcia per a instruir diligències.

De Societat

Assistida pel doctor Botey Candelich, ha donat a llum un forradó infant donya Josepa Vilà, esposa d'En Joan Saus.

Mare i fill segueixen en perfecta estat de salut.

FIVE

MI VIDA ERA INSOPORTABLE

Decia esta mujer hasta que fué curada por el Compuesto Vegetal de Lydia E. Pinkham

Carrollton Ky. — «Sufrí durante dos años de enfermedades y desarreglos propios de mi sexo. No podía andar, salir de casa, ni aun en coche, cualquiera ejercicio me era absolutamente imposible. Si probaba de andar o hacer algún trabajo, en seguida sentía los efectos de mi enfermedad. Estaba siempre triste y lánguida y sin energías y la vida se me hacía insupportable hasta a los que me rodeaban. Estuve bajo los cuidados de un buen médico durante algunos meses y probé toda clase de remedios. Leí un anuncio del Compuesto Vegetal de Lydia E. Pinkham y decidí probarlo. Después de tomar doce botellas me encontré completamente curada, tanto y tal efecto me produjo, que tomé seis más para asegurar mi curación. Nunca más he vuelto a sufrir de mi enfermedad. Ahora estoy dedicada a toda clase de trabajo sin sentir absolutamente ninguna molestia. Soy enfermera del hospital del Estado y me siento perfectamente bien. He recomendado su

Compuesto vegetal Lydia E. Pinkham a docenas de amigas y siempre lo haré.» Lillian Sharp, 324, S. 6th St., Carrollton.

Son muchas las mujeres que sufren y soportan sus sufrimientos en la creencia de que estos son incurables, no es así. El Compuesto Vegetal de Lydia E. Pinkham, es un remedio que cura de raíz todos los males femeninos y al mismo tiempo tonifica y fortalece todos los órganos, abre el apetito y predispone el organismo a una nutrición completa. Tengan presente que el Compuesto Vegetal de Lydia E. Pinkham, es una medicina que cura y no puede compararse a los jarabes, reconstituyentes y tónicos cuya acción en estos casos es indirecta y por lo tanto poco eficaz y pasajera.

Si Ud. siente algún síntoma o molestia y quiere conocer la forma de tratarlo, escriba en seguida a Lydia E. Pinkham, Medicine Co., Lynn, Mass., U. S. A., y recibirá contestación adecuada y libre de todo gasto.

De venta en todas las farmacias

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

ELS CONSERVADORS

Madrid, 24, 6'15 tarda
Com s'havia anunciat, demà serà elegit president del Circ Conservador el senyor Sánchez Guerra.
Seran elegits vicepresidents: primer, el comte de Bugallal; segon, el senyor Bergamini; tercer, el senyor Burgos Mazo; i quart, el senyor Espada.
Seran elegits vocals els senyors comte de Colomina i Rodríguez Viguera.

LA REINA

La Reina donya Victòria, si bé es troba millor de la seva indisposició, segueix sense sortir de les seves habitacions particulars.
Aquest matí ha estat visitada la sovrana per la infantesa don Isabella i la duquesa de Talavera.

MITJA GALA

Amb motiu d'ésser avui la festa onomàstica de la infantesa donya Pau, la cort vesteix de mitja gala.
Del Palau han estat enviats telegrames de felicitació a Zuric, on es troba la infantesa donya Pau.

EN GARCIA PRIETO

El marqués de Albuernas es troba restablert de l'afeció ocatarral que patia.

CAP A TOLEDO

El tren que condueix les despulles del cardenal Almaraz ha sortit a les dues de la tarda en direcció a Toledo.

LES FACTURACIONS

Bilbao. — Entre el comerç hi ha gran disgust perquè fa quinze dies que s'han suspès les facturacions des de Bilbao a la línia de M. S. A.

INFORMACIONS

Madrid, 24, 8'30 nit.
Aquesta nit ha aparegut el nou diari «Informaciones», que dirigeix En Leopold Romeo.
El nou diari il·lustrat es titula independentment i porta com a lema del seu esdevindor dir sempre la veritat.
El primer número és interessant, porta dimes conegudes i ha tingut una favorable acollida.

LA REFORMA TRIBUTARIA

Occupant-se de la pròxima reforma tributària, el «Diario Universal» diu: «Espanya el país entre els més importants en què menys s'exigeix al contribuent. Per arribar a l'establiment d'impostos sumptuaris, no cal sinó estudiar la vida nacional i posar-la en relació de tribut amb l'Estat. I així, qui podria executar la idea de gravar les exterioritzacions sumptuàries comprovades, per la finança d'un o diversos automòbils, d'una finca de recreu, mantanyia de caça, possessió de casa de camp per a recreu familiar, excés de criats i altres equivalències?»
Aquest serà segurament un dels impostos que el senyor Cambó proposarà a les Corts, i un altre haurà d'ésser l'equivalent al que a França regeix sobre la xifra dels negocis. Aquest impost no ha tingut al país veí tot el rendiment que d'all s'esperava; però no obstant se n'obté bona suma per al pressupost.

Si aquest s'estableix l'impost, no sobre la xifra dels negocis, sinó sobre les transaccions comercials, serà millor, puix l'Estat pot cobrar sense grans esforços i en el moment que els articles, en passar del lloc de producció al de consum, donen més facilitats al fisc de cobrar per si mateix l'impost.

Basats en notícies i impressions que tenim i que circulen als centres financers, creiem que no podran ésser per ara sinó els anunciats els nous impostos que el Govern porti a l'examen de les Corts, i que a això i a la persecució de la riquesa oculta tendiran principalment els esforços del ministre de Finances.

UNA TESTAMENTÀRIA

Als cirkels aristocràtics es parla molt aquests dies de la testamentària del duc de las Torres, marqués de Villamejor.
Les persones ben informades tenen ascendir la seva fortuna a 105 milions de pessetes, de la qual s'emportarà l'Estat una bona quantitat per l'impost de Drets Reials.

AFERS MILITARS

El general Turo i el coronel Sirvent

han estat aquest matí al ministeri de la Guerra.

Com que en l'última crisi han jugat aquests militars tan interessant paper, llur presència al palau de Bonavista ha produït, està clar, certa estranyesa. S'assegura que entre el general Turo i el coronel Sirvent d'una part i diversos caps i oficials per una altra, s'ha celebrat una llarga entrevista.

EL CAP DELS CONSERVADORS

Parlant del cabdillatge del Circ Conservador, diu «Informaciones»: «Se cita com una nota interessant el fet que alguns significats elements del maurisme, entre ells el senyor Fernández Prada i el senyor Allende-Salazar, s'han donat d'alta al Circul com prestant llur conformitat al cabdillatge del senyor Sánchez Guerra».

A la Secretaria del Circul s'han rebut nombroses cartes d'amics del senyor Maura que es donaren de baixa arran de les dissidències, per les quals expressen aquells la satisfacció que els produeix la designació.

L'ALCALDE DE MADRID

L'alcalde, marqués de Villabrazima, s'ha personat aquest matí a las Chozas de Magallanes, portant a efecte la seva anunciada ordre de què aquestes fossin demolides per l'estat antihigiénic i misèrrim en què es trobaven, amb perill per a la salut pública.

MANIFESTACIONS

D'EN SANCHEZ GUERRA

Madrid, 24, 9'15 nit.
Aquesta tarda ha acudit al seu despatx del Congrés, el president de la Cambra, senyor Sánchez Guerra.
Als periodistes que han acudit a saludar-lo, els ha dit el senyor Sánchez Guerra que demà, encara que estava preocupat perquè té una neta malalta, se celebrerà al Circul Conservador l'acte d'elegir-lo president.

El senyor Sánchez Guerra es proposa pronunciar un discurs molt breu, i entén que l'acte per si, serà de curta durada.

Tractava el senyor Sánchez Guerra de treure importància a aquest acte.

GRIP A UN VAIXELL ANGLÈS

Com se sap, en aigües de Vigo hi ha ancorada una divisió de l'esquadra anglesa.

Doncs bé: a la dotació d'un dels cuirassats anglesos, s'hi ha declarat la grip.

S'assegura que passa de cent el nombre d'atacats.

Les autoritats sanitàries de Vigo han posat el fet a coneixement de la Inspecció general de Sanitat, i per aquest centre han estat comunicades instruccions prohibint el desembarcament, tant d'oficials com de mariners pertanyents a la dotació envaïda per la grip, per a evitar que aquest mal pugui propagar-se a la població de Vigo.

ORDRE REVOCADA

El ministre de la Guerra, davant l'agitació produïda per la seva disposició, ha revocat l'ordre de què no es concedissin retirs, ni separacions de servei, ni passes a supernumeraris.

ESpanya A LA CONFERENCIA DE GENOVA

Informes oficials indiquen que si la situació de la política interior ho permet, serà el propi senyor Maura el que presidirà la comissió que representi Espanya a la Conferència de Gènova. De no poder ésser així, la representació la portarà el ministre d'Estat.

La comissió que ha estat nomenada i que presideix el senyor Sánchez de Toca, no és la que anirà a Gènova, sinó la que ha de formar la ponència, ja que digui al Govern quin ha d'ésser, al seu jut, la missió i el criteri, el formulari que els representants d'Espanya portin a la Conferència de Gènova; és a dir, que aquesta comissió és una ponència, un organisme consultiu.

L'ACTUACIO DEL GENERAL

PICASSO

Al·ludint a la tornada a Madrid del general Picasso, diu «Heraldo»:
A propòsit de l'assumpte judicial, rebem notícies de Melilla que no hem d'amagar.

Les peticions de creus de Sant Ferran es compten per dotzenes i obligaran a un detingut examen dels expedients, aquilantant-se l'exactitud de les manifestacions.

Sembla que hi ha el propòsit d'eliminar si alguna declaració fallia en l'exactitud, per a procedir seguida i a incoar procés per fals testimoni. El qui porta l'uniforme honorós, no pot, en cap cas, afirmar l'incert com a veritat, ni callar aquesta.

Es dona la circumstància paradoxal que algun dels encartats hagi demanat que es formi expedient perquè se li concedeixi la creu de Sant Ferran, i que ambdues actuacions, la dels indicis de criminalitat i la dels indicis d'heroisme en condicions excepcionals, es trametin independentment.

El general Picasso ha fet les presentacions corresponents. No ha trobat el ministre de la Guerra, que era a l'enterrament del cardenal Almaraz, i ha passat a visitar al president del Consell Suprem de Guerra i Marina.

Han estat infructuoses les gestions per a arrencar-li al general Picasso notícies relatives als tràmits judicials.

Només hem aconseguit assabentar-nos que ha terminat les seves funcions completament, en raó de la qual cosa conforme vam dir, es quedarà al Suprem.

Amb el general Picasso ha tornat el seu secretari, el coronel del cos jurídic, don Josep Martínez de la Vega.

Ha confirmat el general Picasso que s'havien incoat més de vint processos en virtut de testimonis deduits de les seves actuacions.

NOTA BURSATIL

Madrid, 24, 10'30 nit.

En general, estan ferms els valors públics. Només cedeix cinch cèntims la partida d'interior, i de 20 a 35 les sèries intermèdies i petita de l'Exterior.

Els Tresors i Cèdules Hipotecàries 6 per 100, assolixen avantatge.

En valors industrials, poc negoci i canvis en baixa, llevat dels Tabacs, que pugen un enter.

Les accions bancàries són sostingudes, i únicament el Rio de la Plata descompta el dividend a compte i queda a 244.

Els francs suïssos pugen 40 cèntims i els dòlars, 2.

Les altres divises estrangeres es coticitzen depreciantment.

AEROPLANS

Aquesta tarda, a dos quarts de quatre, ha tingut lloc a l'aeròdrom militar de Quatre Vents la remesa i benedicció de quatre aeroplans dels quals en fan present a Espanya les províncies de Santander, Ciudad Real Terol i els espanyols residents a Cuba, on el «Diario Español», de l'Havana, obri una subscripció.

Aquest darrer aparell és un Ansaldo, de 300 HP. Els altres tres aparells són tipus «Breguet», també de 300 cavalls.

En la remesa de l'aparell Santander, que porta el nom de l'heroi de la Independència, Pere Valverde, ha estat padrina l'infantesa donya Isabel, en representació de la Reina. Del de la província de Ciudad Real, ha estat padrina la marquesa de la Biesca, i del de Terol, la senyora de Castell.

La cerimònia s'ha subjectat als actes de rúbrica en aquesta classe de solemnitats: discursos dels presidents de les comissions que vénen a fer les remeses, un del ministre de la Guerra, agraint el donatiu, signatura de l'acta corresponent (una per cada aparell), i la trencadissa d'ampolles de xampany damunt les hèlix dels avions.

Després els aparells han realitzat alguns vols, portant alguns dels invitats a l'acte, que s'han brindat a provar-los, i finalment, s'ha servit un lunch als assistents.

També s'ha fet a continuació la remesa de l'aeroplà Cuba, sense cerimònia oficial, la qual se celebrarà un altre dia.

DEMENT

La secció de la Creu Roja que presta servei a l'estació del Migdia, s'ha fet càrrec aquest matí del soldat del regiment de Melilla, núm. 59, Joan Tors Pujol, el qual, procedent de Màlaga, venia custodiat per alguns soldats de Sanitat.

Joan Tors va perdre l'ús de raó a conseqüència de l'emoció soferta durant un dels combats més aferrissats en l'actual campanya del Marroc.

Des de l'estació, el soldat malalt ha estat traslladat immediatament pels individus de la Creu Roja al manicomí de Cimpozuelos.

ADMISSIO TEMPORAL

La comissió representativa dels exportadors de vins, sidres, olis i altres minerals, que visita el dissabte darrer al ministre de Finances per a recaptar-li la persistència de l'admissió temporal dels envasos de vidre, s'ha entrevistat, presidida pel senyor Villanueva, amb el president del Consell de ministres.

El senyor Maura ha reconegut la transcendència que per a tots els rams de la producció nacional revestia l'ha ofert que en la reunió que celebrarà el Consell de ministres demà, dimecres, tindrà en compte els raonaments que la comissió li ha exposat.

LA LLEI DE FUNCIONARIS

Ha estat nomenada pel Govern una comissió, que componen els sots-secretaris de la Presidència, Finances i Governació, per a tractar que tingui estricta aplicació la Llei de Funcionaris civils de 1918, en vista que sembla que no es compleixen com caldria alguns dels seus preceptes.

SOLDATS A MELILLA

Aquesta tarda ha sortit un tren militar, conduint tropes cap a Melilla.

Els que marxen són recrutes del regiment de San Fernando, núm. 11, de guarnició en aquella plaça.

A l'estació ha acudit a acomiadar-los infinitat de públic, famílies dels minyons i un gran nombre de caps i oficials.

Una banda de música ha executat abans de marxar el tren algunes peces, entre elles, la «Canción del soldado».

EN CAMBO INDISPOSAT

Madrid, 25, 12'30 matinalada.
Per haver-se indisposat el ministre de Finances, no ha pogut avui despatxar amb el Rei.

DON MELQUIADES MALALT

Es troba malalt, a conseqüència d'un refredat amb manifestacions de febre, el cabdill del partit reformista, don Melquíades Alvarez.

LA PRINCESA DE SALM-SALM

La princesa de Salm-Salm, acompanyada de les seves filles, s'ha passejat aquest matí per la població, fent compres a diversos establiments.

UNA NOTA DE COMIAT

Els organitzadors de l'Exposició de Paisatgistes Catalans, han publicat aquesta nit en la premsa, la següent nota:

«En clausurar, avui, l'Exposició de Paisatgistes Catalans, celebrada a Madrid, en nom del Reial Circul Artístic de Barcelona i els seus delegats, hem d'expressar a la premsa de Madrid, al director general de Belles Arts, i a tots quants intel·lectuals i artistes han visitat l'Exposició, la més ferma gratitud per l'afectuosa acollida que han dispensat, com no podia menys d'esperar-se, a aquesta manifestació fortíssima d'art català. En clausurar-la ens en portem de Madrid la impressió profunda de la vostra simpatia a la regió germana que destija, mitjançant les seves manifestacions artístiques, contribuir a la fusió dels vincles espirituals i materials que han d'ésser base de la confraternitat per a totes les regions espanyoles.»

CONTRA EL JOO

El document que el Centre de Defensa Social ha remès al Govern, diu així:

«El Centre de Defensa Social creuria mancar als deures que el seu mateix nom li imposa si no sumés la seva veu en aquesta ocasió al profund clam que de tots els llocs de la nació comença d'eleva-se fins el Govern de S. M. per a acusar-la de demoralització que avui el joc està sembrant arreu de la Península, que per torbant la vida d'innombrables llars amenaça convertir-se molt aviat en l'element més eficaç i actiu de dissolució social.

En va combatrà el Govern totes les altres plaques morals que, com l'anarquisme, la pornografia i els atemptats contra la vida i la propietat dels ciutadans, socaven els fonaments de la societat, si no combat prévia-

ment la plaga del joc, que és el cap i la xifra de totes les altres.

Del joc en neix en moltes ocasions la desesperació que origina l'odi a la societat; del joc se'n deriven també suicidis i crims, en els quals es perdien la pròpia vida i la dels semblants; en el joc es dona lloc, amb la dissipació de cabals propis i d'altri, a la comissió d'estafes, desfalcs i delictes de tota mena contra la propietat; i per últim, amb els batfiscs que en el joc s'obtenen, es fomenten gairebé sempre els vicis i les orgies en les quals es corromp i perverteix el cor de la humanitat.

Els hàbits d'ordre i d'amor a la família i al treball, únics amb els quals poden regenerar-se l'home i la societat, es perden i es consumeixen del tot en la flama que provoca la passió del joc. La febra que ella produeix llença l'home lluny de la llar, al desordre i a la vagància, i la dissolució i l'anarquia són les úniques conseqüències lògiques i implacables de la tolerància que els Goversns observen amb el joc.

Una honrada convicció ens fa declarar que no creiem que tots aquests inconvenients puguin aminorar-se el més mínim amb la reglamentació, que molts preconitzen, d'aquest dissolvent vici. Només una prohibició, però una prohibició rigorosa, tal com la prescriu el Codi de les nostres lleis, pot remeiar el mal, sense que ens fem per això la il·lusió que aquest ni altres mals, si bé remeiats, hagin de desaparèixer en absolut de la faç de la terra per la sola acció prohibitiva de les autoritats. Cal cooperar-hi amb una altra porció de mesures de caràcter moral, les quals, ensenyant a l'home el camí recte de la virtut, el converteixin en definitiva en ciutadà ideal, conscient dels seus deures, tant com dels seus drets.

El Centre de Defensa Social, que condensa els seus ideals en la implantació de les doctrines de Crist en tots els ordres de la vida social, no pot per menys d'aprofitar aquesta ocasió, en què es dirigeix al Govern en protesta de la seva tolerància amb el vici del joc, per a pregar-li que coadjuvi a l'eficàcia de les mesures repressives per al joc demana, infiltrant en els ciutadans, amb l'aplicació de les lleis, i respecte a la seva autoritat, procurant que es guardin a la Religió catòlica, que és la Religió de l'Estat, tots els respectes i consideracions que es mereix per l'eficàcia de les seves doctrines i pel seu prestigi tradicional a la nostra pàtria, i inspirant en ella i en les seves màximes l'ensenyament oficial i l'exercici del poder.

D'aquesta manera el vici del joc quedarà definitivament desterrat de la nostra terra, més encara que per les mesures de repressió que contra ell s'exerceixin, per la falta de subjectes en els quals encarnés, puix els homes amants de la llar i zelosos complidors de llurs deures no són ni seran mai matèria apta per a ésser les seves víctimes.

Madrid, gener de 1922. — Per la Junta directiva, Vicens Gil Delgado, president.

PRESONERS ASSASSINATS?

Melilla. — Corren rumors que a Axdir els rebels han donat mort al capità d'Estat Major don Sigfred Saiz, autor de la carta que va donar lloc als successos de Melilla, al comandant d'Alcàntara senyor Gómez Zaragoza i al capità d'infanteria senyor Corea, presoners d'Abd-el Krim.

La notícia no s'ha confirmat, però l'abonen les següents dades:
Se sap que fa temps es trobaven separats de la resta dels presoners el comandant Villar, el comandant Gómez Zaragoza i el capità Saiz, els quals ho van fer saber a llurs famílies respectives, no tenint-se notícies sinó més que del tercer.

A causa de la mort del comandant Villar, tots els presoners van escriure a llurs famílies que es trobaven bé, però els senyors Gómez Zaragoza i Saiz no ho han fet, la qual cosa sembla confirmar els rumors de la seva mort.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Segueixen arribant expedicions de nous reclutes, marxant a la península els llicenciats.

El vapor «Alhambra» ha portat 17 automòbils-cisternes i alguns tractors de gasolina que tant poden anar per

via fèrria com per carretera.

Procedents de Larrat han arribat 96 reclutes indígenes destinats al grup de forces regulars de Melilla.

El general Vives ha visitat Dar Drius per a inspeccionar els serveis d'enginyers.

Per la comandància d'enginyers començaran un d'aquests dies els treballs de construcció d'un dipòsit de gasolina.

Ha marxat cap a Alhucemas el vapor «Juan de Juanes», portant gran quantitat de sacs fèrtils i abundant material de guerra.

S'afirma que els presoners d'Annual i Axdir han estat traslladats pels rebels a la cabila de Bocoia.

El soldat de la brigada disciplinària Domènec Herrera, evadit d'Annual, ha manifestat que els presoners enterraren tots els cadàvers que hi havia en grans fosses, col·locant damunt de cada una d'elles una pedra amb el nom de soldats enterrats i els noms dels que pogueren ésser identificats.

Els moros, el 29 del passat mes, cregueren que s'efectuaria un desembarcament, marxant a la platja de Sidi-Dris, per a impedir-ho.

En Domènec Herrera fa grans elogis del sèrgent del regiment de Melilla Vassallo, que ha curat a nombrosos ferits i malalts que estan presoners.

La comissió de Santander estigué a la posició de Tauriat-Amel, repartint donatius entre els soldats dels batallons d'Andalusia i València. Entre els donatius hi ha dos mil impermeables.

Alguns importants elements de la cabila de Beni-Said han mostrat desigs de sotmetre's a Espanya, creient-se que no tardarà a fer-ho la resta d'aquella cabila.

A la posició del Zaco s'han presentat algunes famílies moros, remenant armament. Se'ls ha assenyalat com a residència les immediacions de Ras Medua.

El soldat de regulars Angel Pardo, natural de Cartagena, ha obtingut el premi institut per a l'individu de les dites forces que més es distingís.

Han tornat d'Alhucemas l'interpret senyor Marín i el musulmà Dris-Ben-Said.

El vapor «Almeria» portà en el seu últim viatge alguns centenars d'obres civils.

DE TETUAN

Tetuán. — Després de celebrar una detallada conferència amb l'Alt Comissari, ha marxat cap a Alhucemas el cap de l'Armada senyor Fernández Almeida, president de la comissió de la Creu Roja que dirigeix les negociacions del rescat dels presoners.

Els avions números 1 i 20 que piloten el capità Rialto i el tinent Llorente, han bombardejat la residència del Raisul a Tataruf, provocant incendis.

Les notícies telegràfiques de l'acord del Consell de ministres aprovant la construcció del ferrocarril militar de Tetuán a Xauen, han produït excel·lent efecte.

Aquesta important via de comunicació permetrà i facilitarà la prompta sortida dels productes de la regió de Xauen que està en comunicació amb la mar pel port de Río Martín, límit de la dita línia, disminuint d'una manera gran el cost que a l'Estat ocasiona en l'actualitat la conducció de combois a l'esmentada població.

A Ceuta, han començat els embarcaments dels soldats llicenciats de les dues zones de Tetuán i Ceuta. El total dels repatriats, arriba a 7.617.

LES DESPULLES DEL CARDENAL ALMARAZ

Toledo. — El tren especial que porta les despulles del cardenal Almaraz, ha arribat a dos quarts de cinc.

Acompanyaven el cadàver el ministre de Gràcia i Justícia, alguns prelats i el degà amb una comissió del Capítol.

A l'estació l'esperaven les autoritats i comissions oficials.

Una secció de l'Acadèmia d'Infanteria amb bandera i música, tributà els

honors corresponents.

Davant del convent de Santa Fe ha estat rebut pels capítols catedral i parroquials.

Immediatament s'ha organitzat la comitiva fins a la capella del Palau arxibisbal, on ha quedat exposat el cadàver.

Les campanes de totes les parròquies han tocat constantment.

DE SARAGOSSA

Saragossa. — Han estat aparades les avaries del Canal Imperial, i per consegüent ja corre l'aigua i ha desaparegut el conflicte que amenaçava Saragossa.

— Se sap, per conducte particular, que va a ésser nomenat Comissari-cap de policia, don Marian Mestre, que actualment presta servei a la frontera catalana amb França.

ANGLATERRA I ESPANYA

Vigo. — Anit passada, durant un té que donà l'almirall de l'esquadra anglesa, per a commemorar el sant del Rei, l'almirall, en el discurs que pronuncià, digué que havia invitat a tots a l'acte per significar-los que en aquest dia memorable volia estar en llur companyia per a felicitar tots junts el monarca espanyol.

Agrai en nom de la marina britànica, als habitants de Vigo la rebuda feta als vaixells i tripulacions de l'esquadra.

Féu veis perquè Vigo progressi fins arribar a ésser un gran port que faciliti les relacions entre Europa i Amèrica, esperant que el seu desenvolupament ha d'ésser ràpid.

Digué ésser un convençut de la grandesa d'Espanya, creient que la raça espanyola és símbol de cortesia i cavalleritat.

El governador militar i l'almirall pronunciaren també discursos i brindaren per Anglaterra i Espanya i els Reis d'ambdues nacions.

L'almirall anglès dirigí el següent telegrama al Rei:

«Les autoritats navals, militars i civils de Vigo, reunides al meu vell i insigne, en un banquet, amb ocasió del dia del Sant de V. M., s'uneixen a mi i oficials marins de la meua esquadra, per a oferir a V. M. la felicitació més respectuosa i cordial.»

El general governador dirigí al secretari del monarca anglès el següent telegrama:

«A bord del vaixell insigne de la vostra esquadra, amb ocasió de l'apat donat pel vice-almirall Nicholson, en nom de les autoritats d'aquesta ciutat, prego elevi a S. M. R. i l. els nostres respectes, expressant-li desigs prosperitat del seu gran país i salut de la seva persona i família.»

Entre els comensals figuraven el senador anglès Lord Borneow, i el senador espanyol don Eladi Lema.

Part de l'esquadra surt demà cap a Anglaterra.

SUCCESS

Bilbao. — Cap a les dues de la tarda d'avui hi ha hagut un sagnant succe que ha produït gran alarma.

Quan el públic començava a agombar-se al carrer, per haver sentit les detonacions, que partien de la casa núm. 3 del carrer de l'Amistat, ha sortit a un dels balcons del segon pis un individu demanant auxíli.

Immediatament hi han acudit un funcionari de l'Ajuntament i el guàrdia de Seguretat Teodomir Hernández.

Quan aquests han intentat entrar al pis, els ha obert la porta un individu que immediatament després ha fugit.

Dins del pis els dos funcionaris han trobat estesos a terra dos individus que presentaven ferides al cap i estaven plens de sang, i ferit un individu que era el que havia sortit al balcó demanant auxíli.

La mestressa de la casa, anomenada Victoriana Quintana, també demanava auxíli a grans crits des d'un dels balcons de la casa.

Hi han acudit més agents de l'autoritat i han reconegut les víctimes, una

de les quals ha resultat ésser l'individu conegut pel sobrenom de «El Americano».

L'individu ferit es diu Emeteri Bederico.

Ha declarat que «El Americano» ha estat el que ha disparat contra ell i contra l'altre individu que apareixia mort.

També en el registre de la casa de dispenes figurava un individu anomenat Candi Ruiz.

Els guàrdies han traslladat els ferits a la casa de socorsos mentre altres agents cercarien el succe.

S'ha observat que damunt la taula de l'habitació on ha ocorregut el succe hi havia monedes d'argent i això ha donat lloc a que es cregui que els individus que han intervingut en la tragèdia devien trobar-se jugant quan entrà ells ha sorgit la discussió.

S'ha personat al lloc del succe el jutge de guàrdia i el jutge ha ordenat que es prengui declaració a l'amo de la casa, a la seva filla i als criats, i ha ordenat, demés, que fossin detinguts al jutge fins que s'acleari el fet.

En el registre fet a les robes del que apareixia mort amb el nom de Candi Ruiz s'han trobat 1.775 pessetes i una sèrie de documents, entre els quals figuren cartes dirigides a nom de Candi Angulo Campos, que se suposa que és el veritable nom del mort.

En aquest cas, és evident que amagava el seu nom.

A última hora, sense que s'hagi pogut comprovar, es diu que el ferit també ha mort.

Aquest matí han arribat a la fonda esmentada, dos individus procedents de Madrid, amb el propòsit d'embarcar-se cap a Amèrica, que es diuen Ferran Ortiz i Manuel Quero, torners d'ofici.

El jutge ha disposat que es presentin davant seu per a prestar declaració.

DESFALG

Ferrol. — El capità general ha donat compte que havia desaparegut l'oficial de la comissió de l'Armada que exercia el càrrec d'habilitat de la divisió de torpediners.

Es diu que deixa un descobert de 12.000 duros.

Es creu que ha marxat a Portugal.

SOLDATS AL MARROC

Vitòria. — Van marxar 400 soldats de diferents cosos per a cobrir baixes al Marroc.

Els van despedir les autoritats i nombros públic.

Una comissió de dames va remetre al esmentats soldats, tabac, medalles i diners.

UN PRESONER EVADIT

Cartagena. — La família del caporal del regiment de Melilla, Miquel García Andreu, natural d'aquesta població, presoner a Annual, d'on va aconseguir evadir-se amb altres companys, ha rebut notícies del dit caporal, d'haver arribat a Melilla, i de la seva pròxima tornada a la península amb llicència.

FERITS I MALALTS

Cádiz. — Procedent de Ceuta ha arribat el vapor «Alcantar» conduint una expedició de ferits i malalts de la campanya.

Malgrat la pluja que queia copiosament, van acudir al moll a rebre'ls, les autoritats, una comissió de la Creu Roja, una banda militar i nombrosa gentada.

Les dames de la Creu Roja van obsequiar als expedicionaris amb vi, licors, tabac i robes.

En tramvies, van marxar a Sant Fernando 20 malalts, ingressant immediatament a l'hospital.

EL CONCERT ECONOMI

Vitòria. — Una comissió de corredors de comerç, ha visitat al president de la Diputació per a dir-li que s'ha pretès violar una altra vegada el concert econòmic i assegurar que a la secció del Banc d'Espanya s'ha exigit als corredors posar el segell de l'Estat als documents.

LES VAGUES DE BILBAO

Bilbao. — S'han declarat en vaga els obrers de la fàbrica de galetes de Deusto, per intentar els patrons suprimir el 50 per 100 d'augment a les hores extraordinàries de treball.

La comissió de vaga dels obrers tipògrafs, ha dirigit una comunicació a les empreses periodístiques, notificant l'acord de l'assemblea, de no concedir amplies facultats a la comissió, per a negociar, mentre que les empreses no facin concessions.

DOMINIAT OFICIAL DEL MARROC
Madrid, 25, 2 matinata

El comunicat oficial d'aquesta nit diu així:

«Segons participa l'Alt Comissari des de Tetuán, no ha passat res de nou avui als territoris de la zona del protectorat.»

NOTES TEATRALS

Al Teatre de la Princesa la companyia Guerrero-Mendoza ha estrenat aquesta nit el drama en tres actes i en vers, original de Fernández Ardevia, «La dama del anillo», obtenint el mateix falaguer èxit que obtingué a l'estrenar-se a la capital de l'Argentina.

L'autor i els interprets han estat objecte de xarxerosos aplaudiments al final de tots els actes.

Al Teatre Reial s'ha representat aquesta nit «Rigoletto», omplint-se el regl colisen per a escoltar a l'eminent tenor Hipòlit Lázaro en aquesta obra, una de les seves favorites.

El tenor Lázaro ha aconseguit un nou triomf en el paper de Duc de Mantua, luint les seves excepcionals condicions de cantant, veient-se precisat a repetir, davant les reiterades ovacions de l'auditori, la balada del primer acte i «la donna è mobile».

Dels afores

Poble Nou

ELS RIPPERS DE SANT MARTI

Ha estat atesa la petició de l'empresa de rippers «La Provençale» feta en el sentit que se li permetés augmentar en determinades hores la seva tarifa de preus, el qual augment per cert ja regia des d'algunes setmanes abans que l'Ajuntament li permetés l'esmentada elevació.

Co que no ha estat atès són les constants queixes dels passatgers que han d'utilitzar aquests vehicles, car no hi ha cotxe que no hi manquin vidres, la qual cosa resulta sumament incòmode amb el temps plujós i fred que gaudim. Menys mal encara que en alguns cotxes els vidres han estat substituïts per cartons i trossos de drap.

MILLORES URBANES

Amb vivíssima satisfacció s'ha vist que l'Ajuntament ha acordat proveir de llum les zones d'aquesta barriada que feiem remarcar en la proppassada crònica, la qual millora respon a una veritable necessitat.

LA CONGRÉGACIÓ MARIANA

La Congregació Mariana del Poble Nou, prepara per al dia 12 del vinent mes de febrer, la celebració de la seva festa principal, dedicada a la seva Patrona la Verge de la Candelera.

Ultra s'elles funcions religioses, celebrant a la tarda de l'esmentat dia, una selecta sessió al Centre Moral, en la qual funció pendrà part l'Orfeó «Schola Cantorum» que dirigeix el notable mestre compositor senyor Pérez Moya.

SARDANES

Diuenge, al matí, tindrà lloc una audició de sardanes per la cobla Barcino al passeig del Triomf, cantonada al carrer d'Enna, a la placeta anomenada del Surridor. Aquesta audició és organitzada pel catalaníssim Pòmpel de Joventut «Junior».

A la tarda hi haurà una altra audició de sardanes a la gran sala del Centre Moral, un dels llocs més preferits pels sardanistes. Aquesta audició la interpretarà la cobla «Els Montgrins» que tocarà un excel·lent programa. Donats els prestis de les entitats organitzadores, augurem uns èxits esclatants.

EL PERIÒDIC «JORDI ERIN»

El dia primer de febrer, sortirà el primer número d'aquest periòdic nacionalista quinzenal, editat per la Joventut Nacionalista Obrera del Poble.

Aquest nou periòdic, ultra defensar amb fermesa els ideals nacionalistes, dedicarà preferent atenció als interessos del districte desè, que afecten en gran part a la nostra barriada.

Dirigeix Jordi Erin, N'Antoni Constanta.

L'ORGANITZACIÓ ELECTORAL

L'Ateneu Democràtic Regionalista, el baluard del nacionalisme en aquesta barriada, ha començat amb l'entusiasme de sempre els treballs preparatoris d'organització per a la propera campanya electoral, desitjós d'assolir una altra victòria que afermi la catalanització de la nostra barriada.

La Joventut Nacionalista de l'Ateneu, es prepara a col·laborar entusiàsticament en l'obtenció de la nova victòria.

Sant Andreu

Tingué lloc a l'Ateneu de Sant Lluís Gonzaga, de Sant Andreu, un acte de germanor catòlica, amb motiu de la visita artística que va efec-

tuar a aquella entitat la secció de declamació del Centre Catòlic, de la parroquial tenència de Sant Francesc d'Assís, del Poble Nou.

A les quatre de la tarda arribaren a l'Ateneu de Sant Andreu els Joves del Poble Nou, i seguidament es va organitzar la funció teatral, que havia de tenir lloc, a càrrec dels mateixos.

Una nombrosa concurrència, composta de les més distingides famílies de Sant Andreu, va omplir ràpidament tots els seients de la sala teatre de l'Ateneu, que, en començar, ofería un aspecte brillantíssim.

Els simpàtics Joves del Poble Nou posaren en escena l'obra bíblica «Els Pastors» o la Llum de Jesús, donant-hi una interpretació acuradíssima i vestint-la d'un encís d'ingenieria que va causar una agradable sorpresa a quants ja van presenciar.

En l'últim quadro, i davant del Naixement, el cor de pastors va cantar una cançoneta fermosíssima al·legòrica de la germanor que ha d'existir entre els Centres Catòlics, la qual fou ovacionada en mig d'un esclat d'entusiasme inabarcable, i que fou repetit per tres voltes, entre els aplaudiments de la concurrència.

En un dels entreactes, el joventut Tomàs González va tocar algunes peces de violí, les quals foren aplaudidíssimes, mereixent totes elles els honors de la repetició.

Després, i mentre els elements de l'Ateneu andreuenc posaven en escena la sarsuela «Tropecerías», els Joves visitants, amb llur director mossèn Josep Romeu, rector de la Tenència de Sant Francesc, i altres personalitats del Centre Catòlic, del Poble Nou, foren obsequiats amb un lunch, el qual tingué lloc a la sala de conferències de l'Ateneu. En acabar, entre ovacions, es va brindar per la germanor catòlica mundial.

El Professorat particular

L'Assemblea celebrada per la Federació de Professors particulars de Catalunya, presidida per don Joan Nadal, a la qual concorregueren bona part de directors de col·legis i acadèmics, després d'haver-se donat lectura de l'acta corresponent i d'ésser aprovada per unanimitat, el secretari, senyor Salvatella, va donar lectura d'una detallada memòria, fruit de les tasques realitzades durant l'acabat any, de la qual va rebre un vot de remerciament per tots els assembleístes, a proposta del senyor Pujol.

Seguidament es passà a la renovació de càrrecs reglamentària de consellers; fet l'escriptura va quedar constituït el Consell permanent en la següent forma: President, don Josep Carrat, pels treballs que d'any ençà Mensa; secretari, don Joan Salvatella; vice-secretari, don Josep Villanueva; vocals: donya Concepció Sales, donya Carme Soler, don Joan Tornapell i don Ricard Fuster.

Després de l'elecció de càrrecs, la presidència tributà elogis al senyor Carrat, pels treballs que d'any ençà ve realitzant en pro del professorat i ensenyament particular. El senyor Carrat, agraint les manifestacions que li havia dirigit la presidència, digué que no podia acceptar de cap manera l'honor càrrec que li havia confiat, per les múltiples ocupacions, per una part, i per l'altra, per opinar que s'està en moment oportú per a anar a la fusió de les associacions i fundar l'associació única.

Els senyors Pujol, Solà, Mensa i Fuster, en eloqüents paràgrafs, també advocaren per co que s'havia manifestat, essent aquest el criteri dels altres assembleístes. El conseller senyor Gran féu presents algunes observacions.

Es va nomenar una ponència per a redactar un projecte, constituïnt cada un dels presidents de les associacions federades, per arribar al fi desitjat i poder-lo mostrar per llur aprovació, dintre el vinent febrer. El senyor Carrat, després d'insistir que se li admetés la dimissió i que continués exercint el càrrec de president el senyor Nadal, va pregar a tots els assistents que atorguessin un vot de remerciament als actuals consellers, per les moltes tasques realitzades durant l'any que ha acabat, tributant a la vegada elogis al president senyor Nadal. L'Assemblea, accepció als precs del senyor Carrat, acordà ajornar el sorteig que havia anunciat fins a la propera reunió.

Somatose

Recomendado en la anemia y clorosis de las señoras y de los niños. Se encuentra de nuevo a la venta en sus tres formas (en polvo, líquida dulce y líquida de sabor seco) en todas las farmacias y droguerías.

Recíbase todo embalaje sin esta faja encarnada:

Fabricación especial para España.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El pacte anglo-francès

Londres, 24. — Han arribat ja a l'ambaixada d'Itàlia en aquesta capital les instruccions referents al projecte de pacte franco-anglès.

Comuniquen a més a més que molt aviat es rebrà a l'ambaixada les instruccions del Govern sobre la qüestió de Tanger i sobre la d'Orient.

També es esperat un document relatiu a la qüestió de la Conferència de Ginebra. — Havas.

Londres, 24. — Aquesta tarda han arribat a aquesta capital els tres parlamentaris francesos senyors Raynaud, De Lastour i Nail, essent rebuts a l'estació Victòria pel general La Panouse, agregat militar francès, i Thierry secretari de l'ambaixada de França.

Aquesta delegació ve a Londres per invitació del general Feely, diputat i exministre d'Aeronàutica, el qual ha organitzat un gran banquet en honor seu, que tindrà lloc aquesta nit i al qual banquet seguirà una conferència durant la qual s'examinaran els millors mitjans per a conservar l'amistat franco-anglesa. — Havas.

La qüestió d'Orient

París, 24. — Lord Curzon i el marquès de la Torretta es trobaran el dia primer de febrer amb el senyor Poincaré al ministeri de Negocis estrangers de París per a examinar i discutir la qüestió d'Orient. — Havas.

Emprestit alemany

París, 24. — «Le Petit Parisien» publica el següent despatx de Berlín: «El compromís fiscal continua proporcionant tema per a interminables converses a l'interior de les fraccions polítiques.

Totes aquestes fraccions estan d'acord que cal concertar un emprèstit, però falta saber qui pagarà els interessos. Els social-demòcrates duïen entre llur interès electoral i la responsabilitat de provocar una crisi ministerial. Els centralistes no podrien fer moltes concessions als social-demòcrates sense perill d'allunyar altres fraccions la simpatia de les quals els convé tenir propícia. La situació és, doncs, bastant crítica. El discurs que havia de pronunciar el canceller Wirth demà, ha estat ajornat per al dijous. — Havas.

L'abdicació

del rei Constantí

Londres, 24. — El diari «Daily Mail Express» rep un telegrama d'Athenes dient que el representant d'Anglaterra en aquella capital ha notificat explícitament al rei Constantí que el restabliment de les relacions normals de les potències amb Grècia fan necessària la seva abdicació en el seu fill Diadoc Jordi Constantí. — Havas.

La qüestió del Banc Industrial de Xina.

París, 24. — La Comissió d'Hisenda ha escoltat avui al seu ponent general Bokanowski sobre el projecte de salvació del Banc Industrial de Xina. — Havas.

L'Acadèmia de Medicina de París

París, 24. — L'Acadèmia de Medicina s'ha reunit en sessió secreta, examinant i discutint els mèrits dels candidats presents per a ocupar la vacant que existeix a la secció anomenada «Acadèmica lliure». — Havas.

Nota de la legació

de Grècia

París, 24. — La Legació de Grècia en aquesta capital ha facilitat la nota següent.

«Resulta en absolut fantàstica la notícia que publica el corresponent d'un diari anglès, referent a una suposada gestió del representant de Anglaterra a Atenes, prop del Rei Constantí, encaminada a que aquest abdiqués a favor del seu fill.

Altament, en trobar-se a Roma el ministre hel·lènic de Negocis estrangers i el nou representant d'Anglaterra a Atenes, aquest no al·ludi per a res al Rei en la conversa que sostenien. — Havas.

Acord entre Japó i Xina

Washington, 24. — Els delegats xinesos i japonesos han concertat un acord en virtut del qual li seran tornats a Xina els jaciments de sal de Xangtung. — Havas.

La Societat de les Nacions

Balanç de 1921

El Butlletí mensual de la Societat de les Nacions corresponent a gener, fa un resum de la tasca realitzada durant l'any 1921, començant per dir que no hi ha hagut cap qüestió d'importància internacional en la qual no hi hagi pres part la Societat, d'una manera o altra, havent-se ocupat de problemes polítics, econòmics i humanitaris, arribant, en certs casos, a obtenir notables resultats, si bé no sempre de l'indole dels que sausen sensació.

L'atenció del públic s'ha dirigit especialment sobre quatre qüestions: la creació del Tribunal Permanent de Justícia Internacional; la recomanació del Consell respecte a l'Alta Silèsia; el desarmament; i les mesures preses per a la restauració financera d'Austria. La creació del Tribunal representa el més gran esforç constructiu de la Societat, constituint una de les bases principals de l'edifici internacional de la Societat.

Durant la primera Assemblea es dubtava de la possibilitat d'obtenir en el terme assenyalat, el nombre de ratificacions suficients per a procedir a l'elecció de jutges, però malgrat les formalitats exigides a cada Estat durant els nou mesos després de la primera Assemblea i la reunió de la segona, s'havien traspassat les 25 ratificacions necessàries. Elegit el Tribunal, aquest es reunirà el dia 30 del corrent i tindrà tot seguit assumptes per a jutjar, i un d'ells tan important com el de determinar si l'Oficina Internacional del Treball té competència per a ocupar-se de coses agrícoles.

Fa el Butlletí una relació dels treballs del Consell que donaren per resultat l'adopció de la recomanació que ha estat acceptada pel Consell Suprem i Alemanya i Polònia. En matèria d'armaments, diu que l'acció de la Societat ha progressat, si bé amb molta prudència, puix s'ha vist limitada en aquesta esfera, com en altres, per la seva manca d'universalitat, presentant així aquesta qüestió dificultats quasi insuperables. La Conferència de Washington ha reunit totes les principals potències navals, la qual cosa no hauria pogut fer la Societat, i serà una ajuda valuosa per a la realització dels mateixos fins perseguits per la Societat.

La qüestió dels armaments terrestres, presenta dificultats d'altre ordre. No obstant, la segona Assemblea ha establert alguns projectes concrets que proporcionen els elements per a una solució eventual i ha invitat a la comissió temporal mixta que prepari un pla general de reducció d'armaments que, si és possible, es presentarà al Consell abans de l'Assemblea de 1922. Aquesta comissió haurà de procedir de la mateixa manera a una investigació estadística completa sobre els armaments de cada país, establint una distinció entre les forces de policia indispensables per a la seguretat interior, i les forces necessàries per a la defensa nacional.

Abans de la pròxima Assemblea es procurarà convocar la Conferència Internacional sobre la fabricació i comerç privat d'armes i es tractarà d'ob-

tenir de tots els Estats, la ratificació de l'acord de Saint-Germain sobre el tràfic d'armes. S'ha dirigit també una nova crida a tots els governs, invitant-los a acceptar el compromís de no traspassar la xifra global de les despeses militars, navals i aèries.

Una de les qüestions difícils de les quals s'ha ocupat la Societat és la relativa a la desavinença entre Polònia i Lituània referent al territori de Vilna, no cessant de treballar per a establir un acord. El Butlletí no parla encara de les eleccions celebrades i que han donat majoria, havent protestat Lituània davant el Consell, del procediment seguit en les eleccions.

Parla el Butlletí, del conflicte entre Albània i Sudestàvia, explicant els acords de l'Assemblea que foren acceptats pels dos països, i que han donat per resultat la retirada de les tropes sudestaves, i dona alguns detalls sobre els treballs de la Comissió d'enquesta que es troba a Albània, dient que observa el bon desig de mantenir bones relacions amb Sudestàvia i que a la Miridita no s'hi observa cap moviment separatista.

Recorda la decisió del Consell sobre la possessió de les illes Aland que es disputaven Suècia i Finlàndia. L'acord del Consell les posa sota la sobirania de Finlàndia, però les sotmet a no-fortificació i neutralització, a més d'estipular garanties a la població.

Parla del projecte de restauració financera d'Austria consistent en establir enèrgiques economies interiors i prestar-li ajuda financera en virtut del projecte de Banc internacional aprovat per la Societat. Afegeix que la restauració econòmica d'Austria depèn de renunciar les hipoteques que tenen alguns Estats, havent-ho fet així els aliats, però resten els Estats Units que són els més importants, i mentre no es decideixin, aquest projecte no tindrà eficàcia. El Butlletí es lamenta d'aquest aporament de la qüestió, que causa grans perjudicis a Europa.

Com a darrera qüestió política, esmenta el Butlletí l'acord de la darrera Assemblea, decidint demanar a les potències aliades que quan revisin el tractat de Sevres tinguin cura de proporcionar als armenis un territori nacional completament independent i oferint prestar els serveis de la Societat per a la reconstrucció del país.

Respecte les funcions administratives de la Societat, diu el Butlletí que els resultats han estat satisfactoris, havent-se signat alguns acords importants entre Dantzió i Polònia; ha procurat vèncer tots els obstacles relatius a l'administració del territori del Saar, merèixent els seus esforços, l'aprovació unànime del Consell; ha posat en aplicació el sistema dels mandats de les colònies, si bé per causa del retard en la reglamentació d'alguns punts que no són de la competència de la Societat, no han estat aprovats tots els termes continguts en els projectes. Aquests retards vénen de l'actitud mantinguda pels Estats de l'actitud mantinguda pels Es-

tats Units, contrària als dits projectes.

Com a qüestions humanitàries convé assenyalat que ha estat signat per molts Estats un acord per a combatre el comerç de dones i nois, i s'ha nomenat un alt comissari perquè s'ocupi de la restitució de les dones i nois deportats a l'Àsia Menor. El doctor Nansen, comissari de la Societat, ha repatriat, durant l'any, 400.000 presoners de guerra per 400.000 lliures, havent estat restituits a llurs famílies. La repatriació pot donar-se per acabada, i el doctor Nansen s'ocupa d'assegurar als refugiats russos treball i residència. Amb poques despeses, la Societat ha obtingut magnífics resultats en la lluita contra el tifus a Polònia. La Societat s'ha vist obligada a limitar els seus esforços en dinar per no trobar l'ajut financer necessari.

Recorda el Butlletí que s'ha constituït una organització d'Higiene, havent-hi quedat refosa la comissió d'epidèmies, i convocant per al desembre una conferència tècnica a Londres per a preparar la unificació de la dosimetria dels sèrums antitòxics. S'han pres diverses mesures per a regularitzar el tràfic de l'opi i s'ha pregat als governs que exerceixin una estricta vigilància en les importacions. S'ha començat una investigació per a determinar les quantitats promèdies d'opi indispensables per a les necessitats medicinals i científiques de cada país. Al mateix temps la comissió ha estat autoritzada per a estendre les seves investigacions a totes les drogues nocives i convocar una conferència internacional per a aquest objecte, si ho creu necessari.

Ha començat també l'estudi d'un projecte d'organització internacional del treball intel·lectual en virtut d'acord pres per l'Assemblea.

Esmenta el Butlletí les qüestions econòmiques i financeres de les quals s'ha ocupat, principalment la important conferència de Comunicacions i Trànsit de Barcelona, que tracta de fer desaparèixer els obstacles que impeden el restabliment dels intercanvis, establint un mínim de legislacions econòmiques que poguessin aplicar-se a tots els països del món.

En aquest sentit aprovà els convenis de la llibertat del trànsit i de les vies navegables, així com recomanacions sobre ports i ferrocarrils. Funcionà una comissió consultiva encarregada de vetllar per l'aplicació d'aquests convenis i estudi de noves qüestions.

Acaba el Butlletí recordant les mesures preses per a la protecció de les minories a diversos Estats d'Europa i les esmenes al pacte introduïdes per la darrera Assemblea i que hauran d'ésser ratificades per a entrar en vigor.

Del conjunt d'aquests treballs fets per la Societat, a més a més de molts d'altres de menys importància, se'n desprèn — com s'esdevé en tots els actes de la Societat — que l'absència dels Estats Units dificulta la seva acció, i per això els aliats no cessen de gestionar que es decideixin a pendre-hi part.

La Societat de Nacions

Ginebra, 24. — El secretariat de la Societat de Nacions ha convocat els jutges del tribunal permanent de Justícia Internacional per al dia 30 de l'actual al palau de la Pau de la Haya.

L'objecte de la dita reunió es fixar el reglament pel qual ha de regir-se l'esmentat tribunal. — Havas.

L'agitació a l'Egipte

El Caire, 25. — Sis membres de la delegació egípcia que firmaren el manifest nacionalista han estat detinguts. En senyal de protesta els estudiants s'han declarat en vaga. — Havas.

Joffre a Toquio

Toquio, 25. — La recepció tributada al mariscal Joffre ha revestit caràcters de grandiosa. Tots els carrers estaven guarnits amb banderes franceses i japoneses, i plenes d'una multitud que manifestava un entusiasme indescriptible. — Havas.

Comentaris

de «Le Temps»

París, 24. — «Le Temps» recorda que a la tardor de 1912, durant la guerra balcànica, fou M. Poincaré el que proposà la reunió d'una Conferència de Representants de la Triple Aliança i de la Triple Entente, per a la qual oferí l'hospitalitat de França.

Cedint a determinades suggestions, França acceptà la convocatòria de la Conferència de Londres, on els ambaixadors, i no els primers ministres o els homes polítics, treballaren sense soroll en el terreny diplomàtic, salvaguardant la pau entre les grans potències que era precisament el resultat que es cercava.

«Le Temps» es refereix després a l'any 1914, durant el qual havia d'haver-se celebrat una Conferència, si haguessin estat escoltats els consells d'Anglaterra.

Austria-Hongria rebutjà sense explicacions la resposta conciliadora de Sèrbia. Lord Grey proposava la reunió immediata dels ambaixadors de França, Alemanya i Itàlia, per a trobar una solució que impedis complicacions.

França acceptà immediatament i el mateix feu Itàlia, però Alemanya féu fracasar el projecte.

Referint-se, després, al problema de les Conferències esdevinidores, de les quals, la més interessant és la de Ginebra, «Le Temps» escriu:

«Els Governos aliats formularen a Cannes, el 6 de gener, les condicions fonamentals i indispensables per a l'aplicació d'un esforç eficaç. Aqueixes condicions estan en oposició radical amb els principis professats pels Soviets.

«Le Temps» es pregunta en acabar: Quin esforç realitzà Moscou per a conformar-se amb les proposicions de Cannes? — Havas.

Els liberals independents anglesos contra Lloyd George

Londres, 24. — El partit liberal independent ha celebrat una conferència programa, durant la qual tots els oradors i especialment els senyors Asquith, Grey i Gladstone, censuraren vivament la política de Lloyd George, proclamant el fracàs del sistema de coalició, la política del qual, digué el senyor Asquith, arruïna a l'Entente i confina al món en el Consell Suprem.

El senyor Asquith demostrà que la primera necessitat d'Anglaterra és la desaparició del Gabinet Lloyd George, la política nefasta del qual considera perillosa.

El senyor Grey condemnà la política d'Anglaterra respecte dels Soviets. Demostrà que la continuació de la política de Lloyd George equivaldria per a Anglaterra a una desfeta veritable.

Insistí en la necessitat de tornar als mètodes diplomàtics d'abans de la guerra, puix la diplomàcia és la única capacitat de reedificar l'amistat franco-anglesa i aquest mitjà, diu, és el constituent de tota política i de tot projecte de reconstitució d'Europa. — Havas.

El Consell Nacional suís

Berna, 24. — El Consell Nacional i el Consell d'Estat, començaran el diàleg una sessió que durarà quinze dies.

El Govern ha rebut un telegrama de l'ex-emperadriu Zita, donant mercès al Consell Federal pel respecte observat amb ella per les autoritats suïsses. — Havas.

Declaracions

de l'ex-emperadriu Zita

París, 24. — El corresponent de «Le Matin» a Bordeus telegrafia al seu diari dient que ha entrevistat a l'ex-emperadriu Zita, la qual, entre altres coses, declarà que durant la guerra protestà ella davant l'almirall alemany Holtzendorff contra la guerra submarina i el bloqueig pet fam de les poblacions, a la qual cosa contestà amb ironia l'almirall: La prohibició d'aliments és una excel·lent mesura d'higiene.

L'ex-emperadriu digué també que Guillem II proposà a l'ex-emperadriu Carles la conclusió d'un tractat econòmic, les condicions del qual eren tals que, segons expressió del mateix Guillem, haurien posat a Àustria-Hongria al mateix nivell que Baviera. — Havas.

Els nacionalistes

alemanys

París, 24. — «Le Matin» publica el telegrama següent, procedent de Berlín. Diuen de Múnic que en una reunió celebrada a Alemanya pels nacionalistes, el comte de Westarp, cap de l'esmentat partit, va atacar en termes violentíssims la política d'execució seguida per Wirth i Rathenau, afirmant que aquesta política ha reduït a la misèria al poble alemany. — Havas.

Els socials demòcrates alemanys

Berlín, 24. — Els social-demòcrates Hermann, Muller, Otto i Wells han estat convocats pel President Ebert. No hi ha altres qüestions de més urgència de moment que la qüestió dels pagaments i la de les garanties, les quals hauran d'ésser remeses dins de pocs dies a la Comissió de reparacions. — Havas.

Pel sistema diplomàtic antic

Londres, 24. — De Nova York diuen a l'Agència Reuter que durant un àpat, al qual han assistit diverses notabilitats de la llengua anglesa, Lord Lee expressà el desig de retornar al mètode diplomàtic antic del qual és absoluta antipàtica la diplomàcia actual posada ja en pràctica a la Conferència de Washington.

Lord Lee afegí que els revolucionaris d'arreu del món acullirien amb alegria el fracàs de l'esmentada Conferència de Washington.

Terminà el seu discurs elogiant al secretari d'Estat americà, senyor Hughes. — Havas.

Lord Northcliffe

a Palestina

Bombay, 24. — Lord Northcliffe va marxar el dia 21 de l'actual amb direcció a Palestina. — Havas.

L'ALIANÇA FRANCO-ANGLESA

S. M. Briand hagués continuat al Poder, hauria estat ja difícil l'entendre's amb Mr. Lloyd George pel que fa a les condicions de la projectada aliança entre la Gran Bretanya i França. Són conegudes les principals línies del projecte elaborat per Mr. Lloyd George i comunicat al Govern francès. Però tenim per segur que si M. Briand hagués continuat les negociacions sobre aquesta qüestió, hauria presentat nombroses esmenes i addicions al projecte britànic.

Amé l'adveniment de M. Poincaré a la Presidència del Consell de ministres de França, han augmentat enormement les dificultats per arribar a un bon resultat en les negociacions començades. Atenció en el cas que les esmenes i addicions proposades per M. Poincaré no anessin més enllà de les que hauria proposat M. Briand, l'actual cap del Govern francès té menys probabilitats que l'ex-president d'ésser atès pel Govern de Londres.

La publicació dels periòdics de les principals modificacions que demana M. Poincaré al projecte d'aliança, no ha fet bon efecte a Anglaterra. En realitat, el Govern de Londres voldria que el pacte d'aliança no fos massa precís, a fi que pogués quedar-li en l'esdevenidor un marge de llibertat per a decidir si tal o qual fet hauria d'ésser considerat com a inclòs en les clàusules del pacte. Des del moment que l'actual actitud francesa és de recel envers la Gran Bretanya, les precisions que demana M. Poincaré tenen l'aire de manifestacions de desconfiança. Això no vol dir que des del punt de mira francès no siguin, en llur majoria, perfectament raonables.

Demana el Govern francès que sigui allargat el termini de l'aliança que es fixava en deu anys, i que aquesta tingui un caràcter mutual, és a dir, que estableixi alhora, en els casos previstos, l'ajut d'Anglaterra a França i el de França a Anglaterra. El projecte anglès només parla de l'ajut que la Gran Bretanya ha de donar a França en cas d'injustificada agressió a Alemanya. Aquest caràcter unilateral del pacte ha semblat humiliant als francesos.

Els anglesos, al contrari, es mostren estranyats de la susceptibilitat francesa. «Si nosaltres no demanem cap ajut a França, per què aquesta ens el vol oferir?», Mr. Jacques Bainville, des de les columnes de «L'Action Française», fa present als anglesos que hom no sap el que pot succeir el dia de demà, i que ocasions podrien presentar-se en què calgués a la Gran Bretanya l'ajut militar de França.

Els comentaris dels periòdics anglesos i francesos sobre la projectada aliança presenten un caràcter mutuament agressiu. Això, afegit a les dures paraules que en el seu darrer discurs ha dedicat Mr. Lloyd George a M. Poincaré, fa tement el fracàs del projecte d'aliança, l'èxit del qual era ja dubtós des de bon començament.

A. ROVIRA I VIRGILI

El Protectorat del Marroc

Paris, 25. — El secretari de l'Institut Musulmà, M. Robert Raymond, ha dirigit una carta a «Le Temps» precisant la qüestió de la sobirania del soldà al Marroc espanyol. M. Raymond escriu:

«La teoria oficial defensada a Madrid tendeix a dividir el Marroc en dos protectorats distints: el francès i l'espanyol, divisió que donaria al soldà de Tetuàn una autoritat igual a la del soldà en el terreny material i en l'espiritual.

Aquesta teoria és contrària al text

del primer conveni franco-espanyol de 3 d'octubre de 1904, que declara que els Governadors romandran units i seran partidaris de la integritat de l'imperi marroquí amb la sobirania del soldà i que aquest principi seria la base de reglamentació de la qüestió marroquina, no podent ésser anul·lat per acords posteriors.

Pel tractat de 1912 Espanya es compromet a ajudar al soldà per a la introducció de reformes a la zona d'influència, les regions de la qual seran administrades sota el control del soldà que nomenarà el soldà.

Espanya pretén treure d'aquesta dele-

gació poders favorables al soldà i contrariar al soldà, que no posseïx cap sobirania, ni tan sols espiritual, a la zona d'influència espanyola, i aquesta teoria és contrària al dret corrent.

Sembla incal·lable que un funcionari de Tetuàn pugui exercir un dret sagrat pertanyent al soldà i pugui eventualment ser rival d'aquest, ement opinions contràries en matèria dogmàtica.

M. Raymond termina la seva carta dient:

«Per a major claredat basta recordar el que digué el soldà actual quan nomenà a Muley-el-Medhi, fixant les atribucions del soldà per a dirigir els assumptes de manera que augmenti la sobirania i influència del soldà a les regions de l'imperi marroquí en les quals el soldà és delegat permanent del soldà.» — Havas.

La situació de l'Índia

Bombai, 25. — Lord Northcliffe, intervintur pels periodistes, s'ha declarat prougonament sorprès del canvi d'actitud dels indus musulmans, els quals eren abans grans amics d'Anglaterra i ara li mostren una gran hostilitat.

Ha comprovat lord Northcliffe que la situació a l'Índia anglesa és molt més greu del que descriu la premsa britànica. — Havas.

Discurs de Trotski

Moscou, 25. — En un discurs pronunciat per Trotski, ha manifestat que la invitació dirigida al Govern dels Soviets per a participar a la Conferència de Ginebra equivalia a un reconeixement per part dels governs burgesos. — Havas.

La causa Vilgrain

Paris, 25. — En la vista de la causa Vilgrain foren escoltats abir els antics caps del processat, els quals declararen que no prestaren atenció a la ferida de Vilgrain a causa de trobar-se en situació compromesa. Els metges tampoc donen antecedents més precisos. Sols el doctor Dejeune recorda que Vilgrain no manifestava desigs d'ésser retirat.

Els pèrits explicaren al tribunal el trajecte recorregut per la bala. L'advocat de Nancy M. Mangin, citat per la defensa, declara que estimava a Vilgrain, puix el coneixia des que nasqué. — Havas.

L'emprèstit xinès

Londres, 25. — Segons el corresponçal del «Times» a Pequín, el Govern xinès ha acordat l'emissió de 14 milions de dòlars en bons del Tresor amb el fi de remeiar les dificultats econòmiques que es presenten per a l'exercici actual. — Havas.

De la mort del Sant Pare

Paris, 24. — Nombroses visites de caràcter oficial desfilaren ahir pel Palau de la Nunciatura durant tot el dia per a donar el condol per la mort del Sant Pare.

Entre els visitants figuraren molts ministres i exministres, el president de la Cambra de diputats, el mariscal Foch, alguns generals i l'ex-president del Consell de ministres senyor Briand.

Aquest últim dirigi a més a més a monsenyor Cerriti una carta de condol. — Havas.

Roma, 24. — El Giornale d'Italia afirma que a les habitacions del Sant Pare solament s'hi han trobat 700 mil llires, pertanyents al dinar de Sant Pere. — Havas.

Roma, 24. — El diari Il Paese declara que el conclave pot reservar sorpreses, puix sembla que hi ha tendències a favor d'elegir un Papa no italià. — Havas.

Roma, 24. — Han estat examinats tots els papers i documents particulars del Sant Pare.

Totes les peces corrents han estat transmeses a les oficines respectives.

Entre altres documents n'hi ha alguns, bastant nombrosos, relatius al període de la guerra, i molt especialment la correspondència convida entre el Sant Pare i el Rei d'Espanya respecte dels presoners.

Aquests documents han estat guardats als arxius secrets. — Havas.

Paris, 24. — Telegrafien de Berlín a Le Petit Journal que segons informes d'Amerongen, l'ex-emperador Guillem II ha notificat al Nunci de Sa Santetat a Munic la dolorosa impressió que li ha produït la mort del Sant Pare. — Havas.

Roma, 25. — Referint-se a la protesta del cardenal Merry del Val, la qual ha estat desmentida, La Tribuna declara que si és exacte que el cardenal cardeleng notificà la mort del Sant Pare al Govern italià, estaven justificades les observacions de Merry del Val.

Desment La Tribuna que els prelatos intransigents siguin hostils a Itàlia, encara que consideren que la llibertat i el prestigi de l'Església exigeixen que aquesta no surti compromesa en combinacions polítiques. — Havas.

Roma, 25. — Il Giornale d'Italia diu que els cardenals manifestaren viva sorpresa davant la pobresa dels cabals privats del Sant Pare, puix creien que pujarien almenys a dos o tres milions de llires i no arriben de molt bon tros a aquesta quantitat.

En sa conseqüència, no hi haurà més remei que adoptar severes mesures econòmiques. — Havas.

La vaga de Johannesburg

Johannesburg, 25. — En la conferència celebrada entre obrers i patrons miners per acabar la vaga es discutiren les diferències pendents sobre l'assumpte de la «Victoria Falls Power».

Els obrers indicaren la idea de sotmetre la qüestió a un arbitratge, però els representants dels patrons van prometre signar una declaració en la qual constarà les proposicions fetes per les Companyies.

La conferència accedí a això, començant la discussió sobre les mines

d'or, que constitueixen la part més delicada de l'assumpte en litigi.

Al Witwaters Rand s'espera amb viva impaciència les proposicions que es facin als obrers del Rand. — Havas.

La situació a Carèlia

Helsingfors, 25. — Les tropes carelianes, després de recuperar un poblet que es veïen obligats a evacuar, rebutgen als bolxevics cap al Sud.

La situació a la Carèlia ha millorat notablement, restablint-se la normalitat. — Havas.

Del natural

El mosso de corda

Es un home, que em fa una mica de respecte: no hi puc fer més. Es ferrer i amic de poques paraules, i fins a cert punt ho comprenci: condemnat tota la seva vida a portar pesos, a pujar escales, a lligar i deslligar fardells, i fins a tirar un carretó (com si no fos persona), es pot fer l'efecte d'estar condemnat a «treballs forçats». Totes aquestes circumstàncies, pobre home, ni a'hi poden comunicar gaire de bon humor.

El veiem als voltants de l'estació, sobretot a la de França, o bé en altres barris, no gaire lluny d'aquella «cadira anunciadora», gairebé sempre vermella. I ves quina cosa! Entre aquest i aquell, hi ha una gran diferència.

Els que estan fixos a les estacions, són de regular més malcarats, i fins quan ens pregunten: «Que s'ha d'anar a buscar alguna cosa?», ens ho diuen amb una cara que fan agafar ganas de passar de llarg, encara que en realitat necessitem de llurs serveis. Però com que no ens queda el recurs d'anar-ne a trobar un altre que ho sigui més d'amable, ens resignem, i, amb tota l'amabilitat possible, que contrasta amb la seva serietat, li diem: «Escollit: que em podria fer el favor d'anar a buscar uns bults?»

I en compte de dir-nos de seguida si o no, s'hi passa, primer, com si tingués por de comprometre's.

Això em recorda el cas d'un senyor que es deia Robert, i que, encara que havien passat molts anys, no s'ho podia acabar.

El senyor Robert, que ho era molt d'amable, va anar un dia a l'esta-

ció, amb el sol objecte d'avisar un camallé que li portés l'equipatge, i, quan ja li havia dit aquella pregunta que hem dit, i després d'haver-s'hi pensat, va dir-li: «I a quin carrer és això?»

— A la Granvia.

— «A la Granvia!» Que no ho sap, que és molt llarg aquell carrer? A quin tros de la Granvia?

I en això, jo li dono la raó, al mosso de corda. Si jo visqués a la Granvia, o en qualsevol d'aquelles altres carrers tan llargs, no solament ho posaria a les meves targetes, entre quins carrers estigués compresa la casa on jo visqués, sinó que fins de paraules ho remarcaria ben bé, quan oferís la casa a qualsevol amic o «conegut».

— Dispensat — va dir-li el senyor Robert. — Ven, en això té raó vostè. Jo visc a la Granvia, entre els carrers d'Urgell i Casanovas.

— Carat! Si que és lluny! — i va dir-ho d'una manera com si el renyés, com volent dir: «Qui redimoni el fa viure en aquell desterro!»

— I a quin tren marxava, vostè?

— Ja veurà, jo no marxava; els que venien són la meua senyora i els meus, cap a Caldeses.

— Així vostè és quedat! Ja! — i això va dir-ho, mirant-se'l de cap a peus i amb una certa malícia, que no n'hi volia dir poques ni gaires de coses.

Molestat el senyor Robert, i amb una gravetat que no acostumava a gastar, va dir-li:

— Que podrà venir ara de seguida? perquè el tren surt a dos quarts de sis i no tenim temps per perdre.

— Si fos demà, sí, senyor; però avui no puc de cap de les maneres. Escollit: Per què no fa una cosa? Per què no marxem demà?

— Què diu què? Que per què no marxem demà? Doncs perquè volen marxar avui a... Miren que en tindrà de gràcia, retardar un viatge

només que perquè li dona la gana al mosso de corda.

— Doncs sap què pot fer? Busqui-se'n un altre, de camallé, que potser li voldrà anar a buscar els bults i potser fins li portarà la família a l'estació.

I aquell bon senyor, manyspreant-lo com es pot manysprear una verdura quan escandalitza al públic, se'n va anar a trobar un altre camallé. Tempore s'hi va poder entendre, perquè a la «cuanta» s'ho volia fer pagar molt bé el ser «plato de segona mesa».

Resultat: que el temps passava, i que la família del senyor Robert no va tenir més remei que marxar l'endemà. Això sí, ell no hi va pas voler anar a acomiadar-los; no el va voler engraxar a aquell poca-solta, que si no es va informar del retràs, va ésser segurament perquè amb ells acostumen a estar molt mal avinguts.

El camallé de barri, ja és una altra cosa: és més sociable, perquè, si bé s'hi han fixat, la cadira acostuma a estar sempre sola; el mosso no hi és mai; les estones que li deixa lliures la seva professió, el trobarem enraonant amb algun xofer, que Déu n'hi do, o en alguna porteria, o bé en alguna taverna, «colmado», etc., i com que, per altra part, la cadira ja d'hi on se'l pot trobar, i que de competidors no en sol tenir, no en té necessitat d'estar-se estaqueta com el seu company d'estació.

Amé el camallé de barri, és més fàcil que ens hi entenguem. Acostuma a tenir més bon humor, més bona cara, i fins la «medalla» que porta al pit la fa més goig; i sembla que l'ostenta amb orgull. La veritat és que tant els uns com els altres se l'han ben guanyada!

A mi em sembla que no els ho paguem prou, el fer-los surar tant. Quan Déu ens va fer saber, mit-

jançant el nostre primer pare, Adam, que l'home menjaria el pa amb el suor del seu rostre, pot dir-se que en aquells moments hi pensava, amb el mosso de corda.

J. LLANAS RIBOT

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona 25 de gener de 1922	
4 per 100 interior, comptat	68'36
» » fines	00'00
» » fi pròxim	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	92'65
Banc d'Espanya	520'00
Arrendatària de Tabacs	294'00
Stat. Gral. Sucr. Obligacions	00'00
» » Ac. preferides	57'50
» » ordinàries	00'00
Francs	54'75
Lliures	28'15
Banc Espanyol Rio Plata	230'00
Cèdules Hipotecàries	99'75

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	00'00
» Andalusos	00'00
Renda Russa 5 per 100	00'00
» » 4 1/2 » 100	000'00
Brasil 4 per 100	00'00
Banc Espanyol Rio Plata	437'00
Renda Francesa 3 per 100	58'55
Accions Riotinto	14'35

Sabó «La Oca»

Fabricant: J. ALERMA-MATARO
Qualitat superior

ESTÓMAGO

Curación del 95 por 100 de las enfermedades del estómago e intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tonifica, ayuda a las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y el senteria, la fétidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago e intestinos, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID. Se remite folleto a quien lo pide.

Retalls biogràfics de Benet XV

Per més que l'atenció de tot el món era llavors irresistiblement absorbida per la conflagració europea, amb la ràpida marxa dret a París dels exercits germànics a Occident i la desfeta de les tropes moscovites a la Prússia oriental, el Conclavi que s'inaugurava amb les votacions del dia primer de setembre de l'any 1914 era objecte d'una no menor expectació universal del que ho era estat el de 1903 i els anteriors de 1878 i de 1846, quan l'elecció de Lleó XIII i de Pius IX. Fins i tot, potser mai l'opinió pública de tot el món s'havia interessat amb el resultat que s'havia de seguir d'un conclave de cardenals de la manera que ho feia amb el de l'any de la guerra.

D'ençà del primer moment tots els diaris deservaren un bon espai de llurs columnes a publicar les impressions que sobre els preparatius i el procés del Conclavi venien de Roma. El dia 2 de setembre una agència des de Roma comunicava als seus corresponents que la candidatura del cardenal Ferrarri havia perdut bona part del terreny guanyat entre els eminentíssims electors, perquè havia corregut la veu que, d'esser elegit ell, pendria per secretari d'Estat al cardenal Della Chiesa, arquebisbe de Bolonya. L'endemà, dia 3, totes les agències transmetien la notícia que a les onze d'aquell matí havia resultat elegit suprem jerarca de l'Església, cosa curiosa, el cardenal Della Chiesa; i el dia següent les mateixes agències donaven el nom del cardenal Ferrarri precisament com el del que acabava d'esser escollit secretari d'Estat.

Poques clariques hom tenia del nou Papa. Era un dels tretze cardenals creats el dia 24 de l'anterior maig, en l'últim Consistori celebrat per Pius X. Algunes dades biogràfiques del cardenal Della Chiesa havien reportat les publicacions catòliques en aquella ocasió del seu cardenalat. A manca d'elles, els Anuaris eclesiàstics sumistraven a les redaccions dels periòdics, i als més interessats en saber antecedents dels nou elegits, una relació esquemàtica de la seva vida.

Nat a Gènova el dia 21 de novembre de 1854, fill del marquès Josep Della Chiesa i de la marquessa Joana Miglioratti, havia estudiat dos anys de filosofia al Seminari de la seva diòcesi, després la carrera de lleis a la Universitat d'aquella ciutat mediterrània, doctorant-se en Dret el 2 d'agost de 1875. A la tardor següent, quan anava a complir vint anys, entrà al Col·legi Capranica, de Roma, seguint els cursos de Teologia a la Universitat Gregoriana. Ordenat de prevere el dia 21 de desembre de 1878, ingressà seguidament a l'Acadèmia de Nobles eclesiàstics, institut que regularment serveix de preparació per tal d'emprar-se en càrrecs de Cúria, i encara mes de la carrera diplomàtica. Llavors fou quan el conegué i aprecià monsenyor Rampolla, que era secretari de la Congregació de Propaganda Fide. Enviat a Madrid com a Nunci apostòlic, aquest eminent prelat volgué per secretari de nunciatura el sacerdot Della Chiesa, que tenia vint-i-set anys. Fou feta aquesta elecció el 2 de gener de 1883, i el 28 de maig següent amb l'honor de canónic de la catedral de S. S., adquirí el títol de monsenyor. Feia quatre anys que monsenyor Rampolla era Nunci a Espanya, quan fou elevat a la porpra cardenalícia, i al poc temps secretari d'Estat de Lleó XIII. Monsenyor Della Chiesa el seguí en son retorn a Roma; fou el seu fidel secretari particular, i exercí el modest càrrec de «plantante» de l'edifici de la Secretaria d'Estat fins al 23 d'abril de 1901, en què ascendí a substitut d'aquella Secretaria i secretari de la Xifra. Un any abans havia estat nomenat Prelat domèstic de S. S. En el mateix important càrrec va continuar no solament durant el secretariat del cardenal Rampolla, sinó també en el secretariat del cardenal Merry del Val, fins que el 18 de desembre de 1907 fou preconitzat arquebisbe de Bolonya. Finalment, quan ja feia més de sis anys que regia l'Església bolonyesa, i ja era passat a millor vida son guia i mestre, el cardenal Rampolla, fou elevat a la dignitat cardenalícia.

Aquest era el que l'assemblea més venerable del món enlairava en moments difícilíssims al suprem govern espiritual de la terra; home de llarg i ben provada experiència diplomàtica i a tenses sacerdot de meritisssimes activitats pastorals. Aviat es digné, i podria ésser exacte, que aquesta doble personalitat del carde-

nal Della Chiesa, ponderada degudament pel que era vice-degà del Sagrat Col·legi, el cardenal Agliardi, fou co que atragué els cinquanta vots, dels cinquanta set electors, que, segons enraonies curialesques, foren els que li oferiren el Suprem Pontificat. Molts dels eminentíssims electors coneixien el cardenal Della Chiesa de quan era a la Secretaria d'Estat, i alguns, com el cardenal Ferrari, de Milà, i el cardenal Maffi, de Pisa, units amb ell amb vincles del més amical companyonisme l'apreciaven i l'admiraven amb un afecte especial. Havia sabut conduir-se sapientíssimament en el ben delicat càrrec de substitut de la Secretaria d'Estat en dos pontificats diferents i amb problemes de difícil diplomàcia. Després, la seva actuació pastoral havia triomfat completament a Bolonya, malgrat les moltes dificultats que presenta el govern episcopal d'aquella important diòcesi, acurades llavors per un conjunt de circumstàncies, algunes de caràcter personal, aconseguint en pocs anys resoldre intrínsecs problemes de la vida eclesiàstica, i fer-se tan respectat com estimat. Aquests eren els antecedents que, després d'algun tanteig i naturals vacil·lacions, en els dos primers dies de votacions serenes, però també d'intensitat emotiva, devien moure la dreturera voluntat de l'augusta assemblea a escollir com a més expert i més assegurador títolner de l'Església, en aquells moments que no tenen igual en la història de la humanitat, el cardenal Della Chiesa.

Acabant la voluntat del Sagrat Col·legi, que per a ell era la voluntat de Déu, el que sempre havia viscut una vida de sacrifici acceptà el «pondus» del suprem apostolat, i digué voler-se anomenar Benet XV en memòria de Benet XIV, predecessor seu en la Seu de Bolonya, i potser també com auguri que volia que fos l'eminent diplomàtic i esperit admirablement conciliador, com ho fou Benet XIV, un dels més grans papes de la dinastia pontificia, de la missió especial que havia d'acomplir el seu pontificat que començava. Al cap de pocs dies, l'exhortació que dirigí als catòlics de tot el món, demanant el retorn de la pau, i més especialment l'Enciclica del primer de novembre, imponent la dintre la Casa de la fe, i a família catòlica, manifestaren ben clarament que tot el seu pontificat seria una benedicció de pau cristiana oferta paternalment a tothom.

Era d'esperar que aquest pontificat seria llarg. Lleó XIII, que sempre havia tingut una salut feble i havia sofert molt del clima aspre de Perusa en els trenta un anys d'episcopat, en tenia seixanta vuit quan fou elegit Papa, i el seu pontificat no durà menys de vint-i-cinc anys i alguns mesos. La mateixa edat de seixanta vuit anys tenia Pius X en pujar al sol pontificat, i, malgrat alguna malaltia que el turmentava, regí amb gran activitat l'Església per espai d'onze anys. Benet XV no arribava als seixanta anys quan començà son pontificat, i el seu aspecte era de relativament jove i de complexió sana. Els seus familiars asseguraven que havia passat uns trenta anys que no havia sentit un accés de febre. No recordem que després hagi tingut res que li hagi impedit mai la vida quotidiana. Tot feta preveure un llarg pontificat. No ha estat així. Una afecció gripal, de les que ja no fem molt de cas per la freqüència amb què ens ataquen, ha extingit en brevíssims dies una vitalitat que encara tant prometia.

A hores d'ara ja es comença a obitar l'edifici que per a la prosperitat de l'Església i adreçat en benefici de tota la humanitat haurà tingut el govern espiritual de Benet XV. Però les seves justes proporcions no serà possible enfocar-les sinó quan hom es trobi a certa distància de les actuals commocions del món, i quan la llavor sembrada en el curt pontificat que ara finalitza hagi donat tots els seus fruits.

Entre tant, el més oportú és conèixer alguns trets de la complexa personalitat de l'excel·lent difunt, alguns trets característics de la seva manera d'ésser i d'obrar. Monsenyor Baudrillard, en un seu interessant fulletó, d'aquesta llei, en dona la seva fisonomia: «Benet XV és petit de talla, d'una vivacitat de gest i de caminar que impressiona el visitant, i que, evidentment, contrasta amb la majestà de Pius X; de maneres elegants, aristocràtiques, i, d'altra banda, molt senzilles. La seva figura, un poc irregular, és original i distingida. Els

seus ulls brillen amb viu esclat darrera el cercle d'or de les seves ulleres; els cabells, bastant negres, li donen, el mateix que son rostre, un aire de joventut. Somriu fàcilment i sempre es manifesta afable i benivolent».

Tot hom ha vist diferents retrats del difunt Papa, i molts d'ells desconcertants respecte la fisonomia que ens havien fet imaginar altres que havien vist abans. Son rostre era de difícil gràfica, i els milloraments que fotògrafs i pintors solien posar-hi feien que els resultats fossin multiformes. Però una cosa es fa visible en tots ells, i és l'energia de caràcter. En son pontificat n'ha donat proves en més d'una ocasió, d'aquesta energia de caràcter, no doblegant-se a les exigències partidistes dels sentiments nacionals en pugna, i no canviant de norma de parlar i obrar, malgrat les malicioses interpretacions que hom donava tant al seu prudent silenci com a les seves expressions, quan creia que havia d'alcetar la veu, i malgrat totes les calúmies i totes les campanyes que s'agitaven en contra d'ell. Era una energia que s'era enfortit en ell amb el decurs d'una vida de cancelleria i de ministeri pastoral, però que havia nascut amb la seva naturalesa. Un seu condeixable de la Universitat de Gènova guarda una lletra de quan, doctorat en Dret als dinou anys, tenia el propòsit de seguir els estudis eclesiàstics a Roma. En la lletra li deia el fill del marquès Della Chiesa que no volia retardar la seva anada a la Ciutat Eterna, i que s'havia decidit a sobreposar-se a l'amor paternal, que maldava per retenir-lo a casa. I aquesta energia de caràcter manifestada en alguna ocasió, quan era a la Nunciatura de Madrid, retrata més tard amb habilitoses exageracions, fou la principal causa que ens privà de tenir-lo per Nunci apostòlic a Espanya en oportunes circumstàncies.

A l'energia de caràcter ajuntava una imponderable bondat de cor. Es cosa sabuda amb quin d'aler treballà en aminorar les desgràcies de la guerra, i en repartir abundoses consolacions. No es concretà a intervenir en exilis fàcils, i en moments d'aquells que donen nom i són de gran influència. Ni es limità a encomanar a sos secretaris que fessin gestions per atenuar desgràcies. La seva fou tasca de cada dia i de cada moment, de tota mena de dificultats i amb una intervenció personal minuciosa i incansable. Aquesta obra del Papa, secundada admirablement per un pacífic exercit de col·laboradors, ha estat recollida en un volum gràfic, redactat en nou idiomes, al qual fou donat molt expressivament per títol «Cor Paternum».

Però encara la seva immensa bondat de cor s'expandia més tendrament en la solució de qüestions eclesiàstiques que interessaven als seus fills. En converses, i majorment en lletres íntimes escrites de la seva mà, parlava de les tribulacions i les situacions difícils, en què es trobaven els que estimava, amb llenguatge eixit del fons del cor, i confortava amb maternals condols que no podia resoldre les qüestions angustioses tal com hauria volgut. I aduix feia acompanyar les seves lletres amb petits presents que venien a ésser una veritable carícia de mare.

Foses en un sol esperit l'energia de caràcter i la bondat de cor, donaven per resultat un meravellós equilibri de sentiments que és estat un do providencial de Déu en els temps agitatíssims del seu pontificat. Quan esclatà la guerra, tothom qui conegués l'ànima santa i xaridrosa de Pius X havia de tindre, que, no podent dominar son dolor pels mals que portava, es llançés a reprovacions que haurien agitat encara més els esperits. Pius X fou una de les primeres i més grans víctimes de la guerra. Morí abans que finís el primer mes de la conflagració, i per succeir-lo Déu escollí una ànima enèrgica i bona, i ensem habituada de tota la vida a sofrir un penós calvari i a veure d'aprop el joc de les passions i de les aforeses lluites humanes.

El seu esguard penetrant havia profunditzat son coneixement en els replecs més íntims del cor humà, i res podia sorprendre'l. Ni es fixava únicament en el conjunt de les coses. En tot davallava als més petits detalls. Així, per exemple, el personalment, junt amb els directors de cerimonial, determinava minuciosament el protocol que era menester observar en les recepcions extraordinàries i en les grans solemnitats, mutualitzant l'or-

dre de les cerimònies i la col·locació jeràrquica dels personatges. En tot cercava la perfecció de detall. Cada mes revisava curiosament les proves d'impremta de les «Acta Apostolicae Sedis», llimava l'estil illat d'algun decret de les Congregacions, i fins tenia compte que les línies de les lletres i Decrets ocupessin llur exacta situació.

S'informava completament d'infinites assumptes eclesiàstics, preguntant sempre minuciosament, i com que tenia una memòria prodigiosa, res confonia i tot ho recordava perfectament. Sempre havia tingut el costum de llegir molts diaris. Adhuc s'era fet la frase que era «llegidor apassionat de periòdics». Això vol dir que el seu esperit penetrant i escrutador s'informava directament de les coses que passaven pel món, i amb el discerniment propi de la seva gran intel·ligència i no menys experiència, d'entre les exageracions i els apassionaments partidistes dels periòdics, n'extreia les veritats i les clariques que li interessaven per a l'exercici dels seus càrrecs eclesiàstics.

Per això causava admiració el criteri ferm i claríssim que tenia format dels més intrínsecs i confosos assumptes. Éssent Papa, podia resoldre qualsevol problema d'importància que es presentés a la seva deliberació, pel coneixement que tenia dels homes i de les coses d'arreu del món.

Era un treballador fortament organitzat, incansablement actiu i mogut del més pur zel sacerdotal. Apenes dormia sis hores, i la resta del dia l'esmerçava en les més profitoses tasques, éssent el seu repòs el canviar d'ocupacions. Mentre fou a la Secretaria d'Estat, n'era el despall dels assumptes difícils del seu càrrec, intervenia en l'activa direcció d'associacions de pietat i de propaganda catòlica, i dedicava bones estones a l'exercici del Sagrament de la Penitència. Damunt un confessorari del braç dret del creuer de l'església de Sant Eustaquí, hom pot llegir una inscripció en una placa de metall, que recorda com allí, durant anys dirigí humilment les consciències dels fidels el que era destinat a portar la suprema direcció de tota l'Església.

De la nostra Catalunya coneixia el que és i representa Barcelona, i de la ciutat en parlava, aduix en ocasions solenns, amb alogi i admiració. Coneixia també i estimava ponderativament el gran bisbe Tortosà, parlant efusivament de les seves virtuts, de la sabiduria que atresorava i de la valor dels seus escrits per poc que alguna circumstància li oferís ocasió de fer-ho. I, finalment, coneixia i judicava amb lletta equitativa que el distingia la nostra gent i els nostres problemes. Els catalans no el podem oblidar, i hem de fer-nos nostres les paraules plenes d'emoció que el cardenal Della Chiesa dirigí als seus diocesans comunicant-los la mort de Pius X. Aquella exhortació, que publicàrem en edicions anteriors, la donà per primera vegada el nostre diari, hores després d'haver estat elegit Papa l'arquebisbe de Bolonya, i fou copiada després per altres periòdics. En reproduir-la a la mort del que l'escriu, sentim per la seva desaparició la mateixa recança, el mateix dol que ell experimentà davant el cadàver de Pius X, el que era estat benefactor.

Demà, dijous, hi haurà festa al Seminari Conciliar en senyal de dol, per la mort del Sant Pare.

Els seminaristes, acompanyats dels catèdrics, assistiran als funerals que se celebraran a la Catedral.

El divendres es faran solenns funerals a la Catedral de Tarragona. Farà l'oració fúnebre l'il·lustre canonge doctor don Isidre Gumà.

Els periòdics segueixen dedicant articles a estudiar la personalitat de l'il·lustre Papa difunt, donant, de passada, extenses informacions sobre la seva mort.

Del Prelat d'aquesta diòcesi hem rebut una afectuosa invitació als funerals que se celebraran demà, dijous, a la Catedral.

En el Consolat de Venezuela hi ha la bandera d'aquella República a mig pal, en senyal de dol.

L'Agrupació de Directors de Col·legis Particulars de Barcelona (Gràcia),

ha acordat enviar comunicacions de condol per la mort del Sant Pare, als senyors rectors de Gràcia i al bisbe de la diòcesi.

Demà, dijous, en senyal de dol, seran tancats els col·legis de l'Agrupació.

El bisbe de Tortosa ha publicat la següent circular:

«Ha mort, ha passat d'aquesta vida a una altra de millor, Benet XV».

Llocat sigui en tot per sempre el Summe Autor i àrbitre de la vida!

En virtut de tan tristíssim esdeveniment, i a tenor de les pràctiques tradicionals d'aquesta Santa Església, hem disposat, d'acord amb l'Excel·lentíssim Capítol, que les campanes de totes les esglésies de la ciutat anunciïn tan lamentable pèrdua tocant a morts avui i els dos dies següents, a les hores de costum; que se celebri a la Catedral Basílica solenns honres fúnebres en sufragi de l'august difunt, prèvia l'oportuna invitació a les autoritats locals; i que comencin demà pregaries públiques pel feliç èxit de l'elecció del nou Sant Pare.

A les parròquies i altres esglésies de la diòcesi se celebraran també, a la primera oportunitat, els sufragis de costum; i des de demà i fins que s'hagi efectuat l'elecció esmentada, tots els sacerdots diran en la missa, no impedit-ho la Rúbrica, l'oració «pro eligendo Summo Pontifice».

Ens arranca llàgrimes l'orandat en què el nostre Pare ens deixà. I a l'orar pel Sant Pare difunt, la memòria del

Ens arranca llàgrimes l'orandat en qual romandrà en els segles dels segles, alçem els sospirs al Pare de les llums, pregant-li amb instància que en vil·la de la videntat del món catòlic un altre Sant Pare com el finat. Vulgui Déu que puguem cantar aviat el Te Deum en acció de gràcies.

Castelló de la Plana, 22 de gener de 1922. — Pere, bisbe de Tortosa.

L'Ajuntament de Tarragona ha acordat fer constar en acta, per unanimitat, el condol d'aquella Corporació per la mort del Sant Pare.

El Vicari Capítular de Girona va rebre la notícia de la mort del Sant Pare el diumenge, a les cinc de la tarda.

La hi va comunicar per telèfon el doctor Vidal i Barraquer.

Abans d'ahir, diumenge, les campanes de totes les esglésies de la ciutat van tocar a morts.

En els funerals que se celebraran demà a la Catedral en sufragi del Sant Pare hi oficiará de Pontifical el doctor Guàrdia.

La capella de música de la Catedral interpretarà la gran missa de Requiem del mestre Perosi.

Als funerals hi assistirà el capità general, el governador militar, alguns generals de servei en plaça i uns trenta caps i oficials.

Degut a la precipitació en què ha hagut d'organitzar-se aquest acte, la Secretaria de Cambra ha pregat als reporters que fan informació al Palau Episcopal que fessin constar en els diaris que si alguna entitat o corporació hagués deixat d'ésser invitada — la qual cosa seria degut a descuit — ho dispensés i es donés per invitada.

Els alcaldes de Terrassa i Sant Sadurn de Noya han telefonat al doctor Guàrdia expressant-li llur condol per la mort del Sant Pare.

També s'han rebut al Palau Episcopal moltes comunicacions i cartes d'entitats i particulars en el mateix sentit.

Durant el dia d'avui les campanes de tots els temples de Barcelona han continuat tocant a morts, el Palau Episcopal ha seguit amb els balcons endollats i una porta tancada, no s'ha treballat a la cúria i a la porta del Palau s'han seguit rebent targes de condol.

Les llistes que hi ha s'omplen de firmes ràpidament.

Amb motiu de la mort de S. S. el Papa, l'Agrupació de Directors de Col·legis particulars de Barcelona-Gràcia, ha acordat cursar comunicacions de condol al nostre senyor bisbe i als rectors de Gràcia. Al mateix temps i en senyal de dol romandran tancats demà tots els Col·legis de l'Agrupació.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimecres, 25 de gener de 1922

La nostra candidatura

AVUI publiquem la candidatura oficial de la Lliga Regionalista per a regidors, la nostra candidatura. Ha estat, com de costum, la primera candidatura acordada i publicada, com serà també la primera candidatura en el sufragi dels ciutadans barcelonins.

La confecció i presentació d'aquesta candidatura i l'entusiasme amb què ha estat acollida per tots els nacionalistes, demostren, una vegada més, la serietat i la disciplina de la Lliga.

Hi ha en la candidatura, molt sortosament combinada, la representació justa dels diferents matisos del nacionalisme i de la seva concreció política. Hi ha les altes representacions socials, unides per una tradició constant a les tasques ciutadanes. Hi ha la impetuosa embranzida de la joventut, que portarà al Consistori la representació de les més pures idealitats catalanistes i els més ardits anhels de cultura. Hi ha noms que recorden actuacions anteriors i memorables del nacionalisme a l'Ajuntament, etapes anteriors de les lluites per l'alliberació de la urbs, que prepararen els triomfs esclatants d'avui. Hi ha la ponderació dels interessos i dels ideals que integren la complexitat ciutadana de Barcelona.

Tots els nostres amics, que són els amics de Barcelona, que són els amics de la causa catalana, lluitaran sens dubte arduament, no tan sols per aconseguir la victòria completa d'aquesta candidatura, sinó per a donar-li un nombre de vots sense precedents en les victòries ciutadanes del nacionalisme, un nombre de vots que, en assolir la solemnitat definidora d'un plebiscit, permeti a l'Ajuntament continuar amb renovada vigoria la seva tasca generosa de catalanització i engrandiment de la urbs.

Tots sabem el que en la història i en la realitat present i en l'empenta esdevinidora de Catalunya representa el fet de Barcelona. Per a servir aquest fet amb tota cura, amb tota generositat, amb tota amor, cal que el vot de tots els nacionalistes mantingui, ratifiqui i augmenti la majoria catalanista.

AL DIA

La candidatura

La nostra candidatura per a regidors ja és pública: és la primera oficialment acordada i llançada a la publicitat. Pels carrers de Barcelona les barres catalanes enllacen els noms d'homes il·lustres en la indústria i el comerç, en el Dret i en la Medicina; noms que recorden, alguns, patricis il·lustres del segle XIX, en la intel·lectualitat i en el treball de Catalunya; altres en la gestió municipal; altres en l'actuació nacionalista del nostre Ajuntament, preparatòria de la majoria actual.

Aquests noms de la nostra candidatura corresponen, per la significació llur, al concepte que hem tingut, abans d'ara, de les actuals eleccions, el criteri que defensàvem en aquestes cròniques sobre el que ha d'ésser el govern municipal de Barcelona, per a la preparació de l'esdevinidor de la ciutat.

La C. d'A. P., proposant i la Junta Directiva de la Lliga acceptant aquesta candidatura, hauran satisfet els anhels de la ciutat. Sota un comú denominador de catalanitat provada i d'amor a Barcelona, hi van l'experiència reflexiva dels negocis amb l'entusiasme creador de joventut; hi va la representació d'alts interessos de Barcelona i l'esperança d'idealitats febles realitat; hi va una forta i ardua col·laboració per als regidors que queden.

Barcelona haurà rebut bé la nostra candidatura, en la qual va un digníssim representant de Sarrià. Ara, a treballar per a fer-la triomfant per Catalunya, per Barcelona.

POL

Polítiques

CAP A MADRID

Amb l'express d'ahir marxaren cap a Madrid l'exministre senyor Rodés i el diputat senyor Bastos.

DEMÀ:

L'obra de l'Ajuntament de Barcelona

La tasca de la Comissió de Proveïments.

Teatre Català

El número 98 de «La Escena Catalana» publica sencera l'obra en dos actes i un epíleg, del distingit comedígraf don Josep Burgas, que porta per títol «L'amoreta d'En Piu».

LLIBRES NOUS

«Història de Catalunya», per Antoni Aulésia i Ernest Moliné i Brases, publicada per la Casa Editorial Seguí.

Van publicats quinze quaderns, tan notables com els primers. A cada un d'ells hi acompanya una làmina a colors, reproduint esalts dels antics barons i verbesors catalans, o bé caplletres gòtiques o grabats fotogràfics dels monuments capitals de Catalunya.

Cada quadern conté, demés, 16 pàgines de text en quart, i el seu preu és de 80 cèntims.

«La esclavitud moderna». Relació dels atemptats i actes de «sabotatge» comesos a Barcelona, i bombes i explosius trobats des de juny de 1910 fins a juny de 1921, per Miquel Sastre Sanna, conseller tècnic a la Conferència Internacional del Treball, celebrada a Washington, amb proleg de don Angel Orosio i Gallardo, exministre de Foment i ex-governador civil de Barcelona.

Forma un volum en octau, de 200 pàgines, i el seu preu és de 350 pessetes.

Anotacions

Sorpreses oposades

Recordem una excursió llunyana. Sortirem de matí, amb el mal humor que inevitablement ens produeix l'haver-nos de llevar amb «claror» de nit. Trac, catatrac, catatrac, el tren abandonà la ciutat i ens endinsà per planes i entre arbres. Durant cinc, durant sis hores, ens sentírem perduts.

Per acabar-ho d'adobar, en abandonar el tren, pujàrem ma una tartana. La carretera no s'acabava mai. Les mosques, la calor i les incomoditats pròpies del vehicle ens agobiaven de mala manera. Les muntanyes, a una distància aparentment curta, semblava que arribarien a caure's damunt, per ofegar-nos.

Finalment, tombàrem un revolt i, oh joia incomparable, se'ns presentà la mar — la mar que creiem al fi del món — neta, lluenta, d'una blavor profunda, manyaga, plena d'intims secrets com una dona enamorada.

El cor se'ns eixamplà i donàrem el calvari per tan ben esmerçat que l'oblidàrem de seguida.

...

Doncs bé, una sorpresa per l'estil, però amb resultat contrari, ens l'acabà d'oferir la notícia que la U. M. N. presenta candidatura per regidors. Lògicament, ningú podia comptar-hi.

Es tenia per segur que el conglomerat anticatalà havia passat a la història, si no per pròpia voluntat, obligada per una sèrie continuada de fracassos. Catalunya venia fent el seu camí arran de la inquiet blavor de la mar.

El revolt, doncs, aquesta vegada ens ha resultat fatídic. És clar que és cosa de moment; però, sigui com vulgui, el cas és que Catalunya torna a veure's obligada a compartir molestoses companyies de tartana i fastigoses agressions de mosques.

Sorti que el cos electoral se les sap ventar.

BLAI

Les Idees i les Imatges

EL BLANC PONTIFICAT

Sant Francesc de Sales es complagué a recollir, en forma diàfana, de l'eterna, les veus més autoritzades de l'Església Catòlica que fan referència a la suprema institució pontificia.

Heu-vos aquí alguns fragments de l'esmentat recull en els quals el Sant Pare ens hi apar:

«Abraham pel patriarca (S. Ambrosi, in I. Tim. III).

Melquisedec per l'ordre (Concili de Calced, Epist. ad. Leonem).

Moisés per l'autoritat (Sant Bernat, Epist. 190).

Samuel per la jurisdicció (Id. ibid. et in lib. De Consid.).

Pere per la potència (Ibid.).

Crist per la unió (Ibid.).

Pare dels Pares (Concili de Calced, sess. III).

Pastor de tots els Pastors (S. Bernat, Id. lib. 2 De Consid.).

Font apostòlica (S. Ignasi, Epist. ad Rom. in subscript.).

Josep de Maistre, en el seu llibre «Du Pape», profundament i refinada, alludeix aquesta diversitat de conceptes i d'atributs — «dont les différentes couleurs produisent dans un foyer commun le BLANC de l'évidence».

El BLANC pontificat!

Josep Maria JUNOY

Eleccions municipals

Lliga Regionalista

Candidatura per a regidors

DISTRICTE I

Esteve Cortada i Alavèrnia

DISTRICTE II

Josep Rovira i Bruguera

Josep M. Sabater i Julià

DISTRICTE III

Bonaventura M. Plaça i Tapís

Martí Esteve i Guau

DISTRICTE IV

Ferran Fabra i Puig, Marquès d'Allella

Estanislau Duran i Reynals

DISTRICTE V

Josep Morera i Ferrer

Rafel Closas i Cendra

DISTRICTE VI

Lluís Bosch-Labrus i Blat

Salvador Bremon i Masgrau

DISTRICTE VII

Enric Anglada i Conejos

Gonçal Daura i Piera

DISTRICTE VIII

Francesc Tusquets i Prats

Joaquim M. de Nadal i Ferrer

DISTRICTE IX

Josep Cararach i Mauri

DISTRICTE X

Agustí Escolà i Domènech

Oficines electorals

Central

Lliga Regionalista, Boters, núm. 4, pral.

Les llistes del cens electoral d'enguany són les rectificades en abril de 1921.

Cal que l'elector s'assabenti de la secció a la qual pertany.

No esperen els darrers dies.

DISTRICTE I

Casal Nacionalista de la Barceloneta, plaça de Sant Miquel, 3, baixos (Cine Marítim).

Ateneu Democràtic Regionalista, Wad-Ras, 208 (Poble Nou).

DISTRICTE II

Mercaders, 38.

DISTRICTE III

Lliga Regionalista, Boters, 4, principal.

DISTRICTE IV

Ateneu Nacionalista Verdader, Nàpols, 215.

DISTRICTE V

«Catalunya», Associació Autonomista del Districte V., Nou de la Rambla, 16.

DISTRICTE VI

Ateneu Autonomista del Districte VI, Plaça dels Angels, 2.

DISTRICTE VII

Casino de Sans, Sans, 114.

Casino Regionalista de la Bordeta, Segunt, 2.

Lliga Regionalista de la Creu Coberta, Cortès, 380.

Ateneu Democràtic, Aragó, 135.

Joventut de Les Cortes, Plaça de la Concordia, 10.

Barriada de Sant Antoni (Poble Sec), Ronda de Sant Pau, 5, entresol.

Casino Lliberal Instructiu, Lamota, núms. 41 i 43.

Centre Lliberal Autonomista, Rocafort, 33, i Passeig de la Creu Coberta, 41.

Renovació Lliberal Autonomista, Vallespir, 85, i Rolanda, 3.

Casino Lliberal Autonomista, Cabestany, 10 i 12 (Les Cortes).

Casino Lliberal Autonomista, Gavà, núm. 51.

Centre Polític Autonomista, Sallou, 2.

DISTRICTE VIII

Lliga Regionalista de Gràcia, Salmeron, 73.

Centre Autonomista Català de Sant Gervasi, Passatge Mulet, 14.

DISTRICTE IX

Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, Sant Andreu, 146.

Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Plaça Santes Creus, 2.

DISTRICTE X

Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Wad-Ras, 208.

Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Plaça Mercat, 2.

Ateneu Nacionalista «Verdaguer», Nàpols, 215.

SARRIA

Centre Regionalista de Sarrià, carrer Guay, 14.

LA CANDIDATURA LERROUXISTA

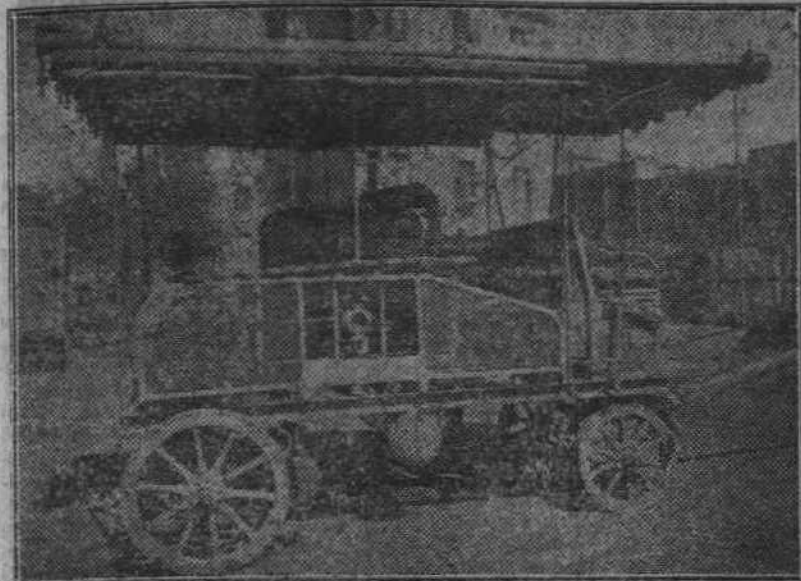
En Lerroux ha tramès des de Madrid la següent candidatura per a imposar-la al partit seu:

Districte I, senyor Rooha. Districte II, senyors Quirós i Ullé (J.). Districte III, senyor Suau. Districte IV, senyor Martorell (Oriol). Districte V, senyors Roure i Casajoana. Districte VI, senyors Canales i Boada. Districte VII, senyors Olivella i Domènech. Districte VIII, senyor Riera. Districte IX, senyor Navés. Districte X, senyor Pahissa.

S'annuncia la presentació d'alguns candidats dissidents.

L'obra de l'Ajuntament de Barcelona

Els serveis de Beneficència, Higiene i Policia urbana

Màquina VASACO de l'Institut d'Higiene Municipal

De l'anarquia a l'ordre

El desordre i la desorganització de serveis que havien arribat a imperar en la vida municipal — ja de prou complexa — per obra i gràcia del llarg predomini ferrouxista, havien transcendit d'una manera enorme en aquestes funcions d'assistència i ordre.

Barcelona té una desagradable anomenada de ciutat poc neta, de ciutat mancada d'una coordinació de serveis, de ciutat, en suma, poc urbana. És cert; i l'esforç que ha calgut fer per a suprimir aquestes deficiències, a més a més d'ésser considerable, no ha pogut donar, per la problema natural de les coses, un resultat immediat. Potser afirmeu potriem dir que al mateix temps que s'atenta a remeiar les causes fonamentals del desordre existent i de la societat de serveis, el desordre i els manaments apareixen en la realitat amb tota llur cruïra, com a última conseqüència de l'anterior desordre.

BENEFICENCIA I HIGIENE

Divisió de serveis

Dintre del present bienni s'ha estudiat i dut a compliment una tasca prèvia indispensable per a una bona actuació en aquest ordre: la divisió de serveis de Beneficència i Higiene, encomanant-los a dos organismes, als quals s'han adscrit, amb absoluta independència entre ells, els elements de les respectives seccions del Cos mèdic municipal, exceptuant els corresponents als laboratoris municipals i al servei de demografia, padrons que formen un organisme part.

A aquestes diverses funcions corresponen els següents organismes: Institut Municipal de Beneficència, Institut Municipal d'Higiene, Laboratori municipal, Institut de Demografia Sanitària.

INSTITUT MUNICIPAL DE BENEFICENCIA

A aquesta institució li correspon de realitzar tots els serveis que la legislació actual encomana als Ajuntaments, especialment l'auxili i protecció dels necessitats en tots els ordres.

Una junta autònoma regeix l'Institut de Beneficència, la qual junta és composta de regidors, tècnics i veïns qualificats en aquest ordre.

Missió primordial de la junta municipal de Beneficència és unificar els diversos serveis, establir la duplicació, o multiplicitat, i complementar els uns amb els altres, tenint en compte no sols els serveis municipals, sinó els que presten altres corporacions, arribant, així, a la unificació de la Beneficència a Barcelona principalment en el que es refereix a la coordinació de tots els hospitals que permeti una màxima eficàcia.

Així s'ha fet, per exemple, en la nova organització de la Casa de Llacència, els serveis de la qual s'ha procurat de coordinar amb els de la Casa de Maternitat, havent pres una part activíssima en aquesta tasca el

benemèrit doctor Fàbregas, ex-diputat a Cortes per Olot.

L'Institut de Beneficència té encomanats els serveis següents: Primer, Assistència mèdica domiciliària als pobres.

Segon, Assistència mèdica domiciliària d'urgència a tots els ciutadans.

Tercer, Dispensaris mèdico-quírmiques.

Quart, Dispensaris d'especialitats. Cinquè, Clínica de cirurgia d'urgència.

Sisè, Serveis de maternologia en el seu triple aspecte de puericultura, toxicologia i ginecologia.

Setè, Servei d'asil, refugi i hospitalitat passatgera.

Vuitè, Conducció als establiments generals i provincials.

TASCA LLOABLE

Aquest acoblament de tots els serveis benèfics en una comissió, fou la causa que hagués de cessar en les seves funcions la Comissió d'Asils i Albergos nocturns que realitzava una tasca de tan positiva eficàcia.

Fou constituïda en 16 d'abril de 1920 (en el moment de la majoria nacionalista) i gràcies al zel dels seus components — entre els quals excel·lí el que n'ocupava la presidència, En Josep Carabén — ha pogut presentar en acabar la seva missió, a l'any i mig d'ésser constituïda, una memòria plena d'interès. Dintre les obres que s'hi consignen parlarem només, i encara breument, de la reparació importantíssima feta a l'Asil del Parc.

L'abandó en què estava posava continuament en perill la salut dels asilats i fins la pròpia seguretat de l'edifici. La seva coberta, que, com és sabut, forma un immens dipòsit destinat en altre temps a l'elevació de les aigües, havia deixat d'acomplir la funció per a la qual fou construïda i el dipòsit feia CATORZE ANYS que estava buit. A la solera s'hi havien obert grans esquerdes per les quals es filtrava l'aigua de pluja, constituint un espectacle llastimós que arribà al punt de major tristesa quan la darrera nevada, que deixà l'asil pràcticament inhabitable. El senyor Carabén, en veure-ho, plorà llàgrimes de dolor, i gràcies al seu ferm propòsit avui l'asil torna a tenir condicions d'habitabilitat.

El pressupost presentat per a les obres oscil·laven entre 100.000 i 150.000 pessetes. En vista del cost elevat es decidí fer-les per administració, seguint el consell del regidor senyor Marià, que hi prestà un floable ajut, i així el cost total fou de 55.519'45 pessetes.

Avui la coberta de l'asil del Parc torna a ésser un immens dipòsit d'aigua de 15.000 tones de cabuda, que assorteix d'aigua el propi Asil, representant per aquest sol servei un estalvi mensual de 1.000 pessetes.

Avui, gràcies a aquestes obres, la Cascada del Parc, de tant de temps aixuta, torna a tenir en servei els brolladors i altres jocs d'aigües.

Refosos els serveis d'Asils i Albergos en els de la Comissió de Beneficència, s'ha establert una classificació segons les circumstàncies dels asilats, fent ingressar a l'asil del Parc els gauduls i difícilment corregibles

i anant a l'asil del Parc els desemparats més fàcilment educables, comptant, a més a més, amb l'excel·lent assistència de la Junta de Protecció a la Infància.

Continua tenint una activíssima participació en el govern de l'asil del Parc el tinent d'alcalde senyor Carabén i té cura especialment de l'asil del Port el meritiós filantrop mossèn Pedregosa.

Durant aquest bienni ha estat instal·lada la Comissaria de pobres en un gran casal del carrer del Paradís, degudament habilitat per aquest servei.

INSTITUT MUNICIPAL D'HIGIENE

La direcció de l'Institut Municipal d'Higiene està encomanada a un director responsable i a un Consell tècnic assessor.

Els serveis de l'Institut d'Higiene estan distribuïts en la forma següent:

- A) Epidemiologia
- B) Desinfecció
- C) Policia sanitària
- D) Policia bromatològica
- E) Laboratoris
- F) Hospital d'infeccioses

En el servei d'epidemiologia s'hi comprèn l'estudi de les malalties transmissibles que apareguin en el món; els mitjans de defensa contra malalties exòtiques; la morbositat, en general, de la població i procediments de defensa, i la propaganda dels principis d'higiene social.

Part interessantíssima de l'epidemiologia és la profilaxi de les malalties infeccioses, especialment el servei de vacunacions.

En referir-nos a vacunacions hem de dir d'una manera principal a l'antivaricel·losa, per ésser la més generalment aplicada i la de resultats més segurs.

Aquest servei es presta de manera disjunta, segons tendeixi a evitar d'una manera genèrica la malaltia de la verola, o, segons s'apliqui per raó d'existir un o més atacs d'aquest mal. Així podem dir que l'Institut d'Higiene desplega el seu servei d'aquesta manera:

- Vacunació normal.
- Vacunació en casos de verola.

Durant els mesos de primavera i tardor, organitza l'Institut la revacunació de tota la població escolar de Barcelona, obtenint els resultats següents:

Col·legis nacionals. — Entre 173 col·legis, representant 13.265 alumnes, s'obtingueren 8.080 revacunacions, acreditant haver estat vacunats dintre els sis anys últims, els 5.185 alumnes restants.

Col·legis particulars. — Entre 331 col·legis, representant 23.361 alumnes, s'obtingueren 20.807 revacunacions, acreditant els 7.554 alumnes que resten haver estat vacunats dintre els sis anys últims.

En total, es controlaren 504 COL·LEGIS REPRESENTANT 41.626 ALUMNES, obtenint 28.887 REVACUNACIONS i contrastant la documentació de 14.739 alumnes acreditativa d'haver estat vacunats dintre els últims sis anys.

Han estat practicades 15.457 revacunacions directament pels organismes mèdics (secció de Beneficència de l'Ajuntament) i 5.146 vacunacions.

Aquestes dades tenen una importància extraordinària, pel fet d'ésser la verola una malaltia essencialment infantil a Barcelona, car les estadístiques obtingudes pel mateix Institut d'Higiene donen el resultat següent:

El 71 per 100 de casos de verola afecta a infants.

El 58 per 100 és de criatures entre cinc i sis anys (període pre-escolar).

La vacunació antivaricel·losa, quan es presenta un cas de malaltia, es fa més intensiva, obligant a vacunar els convivents amb el malalt i els habitants de les cases veïnes. Així, per exemple, durant l'any 1921 hi ha hagut 689 CASOS DE VEROLA. Per aquest nombre de malalts s'ha obligat a vacunar:

2.657 convivents.
3.807 veïns.

Bateria d'aparells VASACO

Gràcies a aquest esforç, el quadro de mortalitat per verola en els darrers deu anys dona el següent resultat eloqüentíssim:

Any	1912:	176 defuncions
• 1913:	532	"
• 1914:	337	"
• 1915:	251	"
• 1916:	253	"
• 1917:	52	"
• 1918:	10	"
• 1919:	206	"
• 1920:	189	"
• 1921:	65	"

Vist aquest resultat, cal fer notar que en el mes de maig de 1917, ocupant accidentalment l'Alcaldia el nostre il·lustre En Lluís Duran i Ventosa, donà ordres severíssimes per a fer efectiva la vacunació, car es temia la imminència d'una major intensitat de la malaltia si se seguia sense una atenta vigilància i constant acció. Sens dubte degut a aquesta encertada mesura, l'any següent — 1918 — el nombre de defuncions fou de 10 solament, xifra que es pot posar al costat de la de les capitals més ben ateses.

Occupant l'Alcaldia el ferrouxista senyor Roça es desorganitzà el servei, anant malament mentre dominaren no vament els radicals, arribant-se altra vegada a xifres altes de mortalitat durant els anys 1919 i 1920, havent-se aconseguit reduir-la considerablement l'any 1921, per obra de l'actuació dels organismes municipals.

Al servei de desinfecció li correspon especialment: la desinfecció en els centres de l'Institut; la desinfecció mòbil, domiciliària, d'objectes transportables, d'indústries i comerços i de la via pública.

El servei de policia sanitària actua, principalment, en la investigació i vigilància de les causes de mortalitat; en la inspecció de la neteja pública i higiene del carrer; inspecció domiciliària i d'edificis; inspecció de les aigües i dipòsits; concessió de permisos per a obres des del punt de vista higiènic; recepció i tramitació de denúncies i estudi de diverses mesures sanitàries.

D'aquest capítol de serveis ens interessa, principalment, fixar-nos en dos punts.

Inspecció de la neteja i regadius

La qüestió de neteja enclou a Barcelona diversos aspectes: la topografia de la ciutat, els seus paviments i també els hàbits dels ciutadans. Algunes d'aquestes circumstàncies són força, invariable, alguna altra, però, i particularment la que es refereix als costums dels habitants, cal que sigui objecte de l'atenció de tots, començant per les autoritats, per a remeiar-la.

Quant al servei municipal, cal fer constar que, en virtut de contracte, està encomanat a una empresa privada: el Foment d'Obres i Construccions.

Aquest servei, que obliga al Municipi per 7.500.000 pessetes, el trobarem ja contractat els nostres amics en entrar a governar la ciutat.

No s'ha anat, perquè és cosa difícilíssima, a la revisió del contracte

te, però en canvi es procedeix trimestralment a la revisió de preus i de serveis, basant-se en dades concretes i objectives que té obligació de presentar l'empresa.

En virtut d'aquesta revisió s'ha obtingut una rebaixa de 600.000 pessetes, ço que ha permès, amb el mateix preu d'abans, estendre el servei de neteja a Horta, Sant Andreu, Guinardó i Santa Eulàlia, que eren considerats com formant part de la zona rural i eren, per tant, mancats de l'esmentat servei.

Inspecció dels dipòsits domèstics

Una de les causes indubtables de l'endemia tifòidea que patim a Barcelona, és la manca d'higiene d'alguns dipòsits domèstics d'aigua. Els senyors que felen campanya contra l'adquisició de les aigües de Dos Rius, per considerar-les insanes, podien haver-se referit, com fèrem nosaltres oportunament, a aquest aspecte causal de l'esmentada malaltia.

Els resultats obtinguts són els següents:

Mortalitat per tifòidea:

Any	1915:	575 defuncions
• 1916:	462	"
• 1917:	594	"
• 1918:	545	"
• 1919:	313	"
• 1920:	272	"
• 1921:	355	"

Durant l'any 1920 s'empenygué una enèrgica campanya contra els propietaris que tenien bruts els dipòsits, imposant-se una gran nombre de multes, principalment mentre ocupà l'Alcaldia el senyor Jordà. Més d'una protesta vingué per aquest motiu, però el fet és que durant l'esmentat any l'estadística assenyalà el mínim de tifòidea a Barcelona.

Durant aquest bienni s'han dut a terme importants millores a l'Hospital d'Infecciosos i s'està procedint actualment a la seva definitiva organització.

S'ha reorganitzat, també, el cos de veterinaris, encomanant-li el servei de policia bromatològica (inspecció d'aliments, instal·lacions i serveis) sense perjudici de les funcions que respecte a la higiene dels animals i direcció tècnica dels serveis veterinaris del Municipi li correspon.

S'ha muntat el parc sanitari, que és, indubtablement, un dels millors que existeixen a Europa.

Fa poc acaba de substar-se la construcció del Dipòsit municipal d'arrestats, traient-lo així del local immund que ocupava al carrer de Sadurní.

Per a donar unitat a tots els serveis d'higiene i sanitaris s'ha constituït una Junta consultiva, integrada per elements representatius i tècnics, procedents de la Facultat de Medicina, dels serveis sanitaris de la Mancomunitat, dels Instituts, Acadèmies i Laboratoris i de les seccions i serveis municipals.

Institut de Demografia Sanitària

L'objecte d'aquesta institució és

l'estudi estadístic de la població de Barcelona des del punt de mira de la sanitat, formació dels padrons i publicació dels resultats.

Cal dir que en tots els serveis essencials s'ha tingut gran cura del personal, obligant a tothom a complir amb llur deure, havent-se vist obligats la comissió a instruir uns vint expedients, el resultat dels quals ha estat gairebé sempre l'expulsió de l'expedientat.

SERVEI DE POLICIA

El mateix criteri d'unificació de serveis i complementació recíproca ha presidit l'organització de policia duta a terme durant aquest bienni.

S'ha tendit a deixar a la policia governativa el servei de seguretat, limitant-se la municipal a la policia urbana. Si no altres raons, la intensificació de trafec a la nostra ciutat hauria obligat a la reforma. A Barcelona arren fins fa poc temps desconeguts o rarament practicats els serveis de policia urbana: l'ordre en el transit, les indicacions a automòbils i altres vehicles, servei que tenen totes les grans capitals. D'un temps ençà aquest servei comença de veure's practicat, la qual cosa faria suposar a qualsevol que s'ha obtingut augmentant el nombre de la policia urbana. Però, no; ha esdevingut tot el contrari. Deixant a part la guàrdia d'a cavall, que no ha sofert variació, la d'infanteria acusa el resultat següent:

Abans de la reforma el nombre de policies era aquest:

650 armats
126 desarmats (urbans)

Total 846

Després de la reforma s'han reduït a

150 armats
500 desarmats (urbans)

Total 650

Aquestes dades són eloqüents, sobretot tenint en compte, com hem dit abans, l'augment considerable del transit i la creixença de la ciutat, molt més després de l'agregació de Sarrià, el qual fet exigirà un perfeccionament de la reforma em presa i l'ampliació del cos de policia urbana.

En aquestes darrers anys s'ha hagut d'atendre també molt sovint al servei de cerimonial i la proximitat de l'Exposició farà que s'intensifiqui aquesta atenció. Durant aquest bienni el servei de cerimonial ha tingut ocasió d'actuar repetides vegades, essent, sobretot, remarcable l'ajut prestat a l'organització externa de la Conferència del Transit, celebrada en la nostra ciutat per la Societat de les Nacions, servei que merescut grans elogis de les elevades personalitats que participaren a la Conferència.

De Madrid estant

FARAMALLES

Mercès a la solució de la darrera crisi — i en bona hora sigui dit — s'ha instaurat en la política espanyola un corrent de restabliment de la dignitat que plau als ulls de l'observador i al criteri del comentarista.

Calla, en el rebateixament de totes les disciplines i en la confusió de tots els poders, assentar la vera doctrina, aferrar la veritable autoritat, restaurar l'imperi del poder executiu. En una paraula: fer present i activa i seriosa la normalitat constitucional.

I calla fer-ho — tal com s'havien frastegat totes les valors i trastornat l'ordre natural de les coses — amb una certa energia. Al cap i a la fi, moltes vegades la prudència i la discreció del Poder públic s'han de fer energia. El que en altres indrets i en manies ocasions és faramalla i pecat, ha d'ésser en el Poder deure i virtut.

Hem parlat de faramalla i ens caldrà recollir-ne el sentit per a treure'n la significació cabal del que ha passat. En últim terme, tot el que ha esdevingut no és altra cosa que la derrota de les faramalles fora de lloc davant de l'energia digna, seriosa i serena del poder públic.

Mirant les coses despassionadament no hi veurem altre significat més comprensiu i ample. Aquest els encloï tots i, verament, és una magnífica il·lusió política i social, per tal que implícitament i explícitament condemna l'ús de les faramalles com a procediment lícit, restableix en el seu veritable sentit totes les valors.

En definitiva, ço que ha passat aquí no ha estat altra cosa que una «centroficació massa oestosa» — es veu que l'Empressa s'hi volia gastar els diners — de l'estrambot cervantí:

«Caló el chapeo, requirió la espada miró al soslayo, fuese... y no hubo [nada.]»

Faramalla presumida i vàdua de «manó» de café, d'esgrimidor de fra.

Aquesta preponderància de la faramalla, que ja feia massa que durava, no era privativa d'un estament determinat, d'uns elements especials, d'una classe única. Havia inficionat altres esferes i ja tothom — fins aquells més obligats a mantenir i fer mantenir a tots la diferència entre la dignitat i la baladria, entre l'energia i la faramalla — s'era avesat a escopir de gairell, a sortir de tot arreu amb l'aire de barateria de qui tot ho arranja amb una sortida de to.

Es a dir, que en el cas concret que darrerament ha originat una crisi, la faramalla es trobava arreu, àdhuc en l'actitud inconscient i arrauxada del ministre de la Guerra i que, per tal que no la compenien molts dels seus companys de ministeri, ha estat la dificultat més grossa per a la solució que ha tingut la crisi. No tots

s'avenen a escriure de gairell. Fem-ho constar així per a satisfacció de tots.

Naturalment que aquesta faramalla del ministre estava a to amb aquella altra que produïa el conflicte. Això no la disciplinava, però, era precisament, en ella mateixa, tota la gravetat del conflicte.

En aquestes circumstàncies una tercera faramalla s'insinuava... Heu's aquí tota la magnitud de la qüestió. Així plantejada el mateix podia acabar en una opereta que en una tragèdia. Val a dir que la tragèdia, al cap i a la fi, hauria tingut un major contingut de possibilitats cap a un esdevenir més digno. E «quid» estava, doncs, en què, fos com fos, no vingués l'opereta bufia, a descreditar-nos definitivament davant de tots els escenaris del món.

Per això, el Poder públic va plantejar netament i amb tota dignitat la qüestió. La seva energia n'ha reeixit inconfundible. Ha estat una energia digna i sobria, sense escarafalls ni esdrifances, complidora de tots els seus deures — àdhuc d'aquells de sostenir «de moment» un dels faramallosos — privant, però, les faramalles — per tal com, en definitiva, representava el prestigi de coses que ell mateix no s'ha assabentat encara de la importància que encloïen.

Si a la faramalla s'hagués contestat amb la faramalla, segons el criteri que, «presentant en llibertat», hauria adoptat el senyor Cierva, com ja va fer, per dissort general, una altra vegada, si el Govern no hagués tingut esment de la dignitat que li calia emmarcar, hauria durat encara molt de temps aquesta situació de ficcions, de fantasmals vaors inexpressives en què hem viscut durant alguns anys.

I, francament, ara hora d'aclarir les coses. Perquè la situació era intolerable, no tant pel que tenia de subversiva com pel que tenia de ficció. Estàvem sempre sota l'espasa de Damocles. Està bé! Però no val a substituir el fil per una cadena. Passem per la tragèdia; però, opereta, no!

Rafel MARQUINA

23-1-22

Generalitat

REUNIO DEL CONSELL

Aquesta tarda s'ha reunit el Consell Permanent de la Mancomunitat, sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch.

VISITES

El President ha rebut, a primera hora de la tarda, diverses visites.

Els reporters no han entrat al despatx de la presidència per no haver-hi — segons se'ls ha manifestat — policies d'interès.

L'actualitat social

UNA OBRA DE LA COMISSIO MIXTA

S'ha publicat en un opuscle de 80 pàgines la recopilació dels textos legals que regulen la creació i funcionament de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona i dels acords adoptats fins al mes de novembre últim, referents a sous mínims i horari d'obrir i tancar els establiments.

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL

En compliment del previngut, tenint consideració a haver renunciat la totalitat dels vocals que formaven part del Comitè Paritari del Grup primer «Banca», es convoca als patrons i dependents de l'expressat grup i als del grup segon «Assegurances», creat novament per R. O., per a l'elecció total dels Comitès Paritaris de l'un i l'altre grup, que hauran de comprendre's de nou vocals patrons i nou vocals dependents i d'igual nombre de vocals suplents de cada classe per a cada un dels dits grups.

Les eleccions tindran lloc el diumenge, dia 19 de febrer pròxim, al domicili corporatiu, Plaça Reial, 12, entresol, de deu del matí a les quatre de la tarda, podent prendre part en l'elecció els patrons i dependents «inscrits» als respectius censos, formats el mes de juny de 1920 en constituir-se la Comissió, les llistes dels quals estan de manifest a les oficines d'aquesta corporació.

Es prevé als que tenen dret a prendre part en les votacions que es convoquen, que, segons la disposició 5.ª de la clàusula C) de l'article 7 del R. D. de 24 d'abril de 1920, les Cambres Oficials i les Associacions de dependents que es refereix el paràgraf primer de la dita clàusula i els grups de patrons i de dependents que integren el 10 per cent dels inscrits en els respectius censos, podran presentar candidatures de vocals i suplents de la respectiva classe, el dia 12 de febrer, les de les nou a la una, al lloc indicat, així com l'oportuna proposta d'interventors i suplents per a la constitució de les Meses electorals.

Així mateix, conforme al previngut en la disposició 6.ª de la clàusula abans esmentada i a l'objecte d'assegurar la representació de les minories, cada elector solament podrà votar sis candidats efectius i altres tants suplents.

REGISTRE I DETENCIO

A últimes hores d'ahir a la matinal, l'inspector de policia, don Primitiu Rodríguez, requeri al sereno del carrer de Biscaio de Garay, per tal de realitzar un registre al número 57, segon, primera, de l'esmentat carrer.

El registre no va donar resultat. La policia detingué el llogater del pis, Francesc Saborit Muria.

El doctor Girona a l'Acció Popular

EL PROBLEMA HOSPITALARI A BARCELONA

Seguint el curs de cultura iniciat per l'Acció Popular, va donar en aquesta entitat el doctor Girona i Trias la seva anunciada conferència sobre l'importantíssim tema que encapçala aquesta ressença.

Concorregueren a l'esmentat acte representacions d'institucions benèfiques i mutuales de la nostra ciutat i bon nombre de metges, rebent-se una carta del marquès de Carulla excusant la seva assistència i lloant la importància de la sessió.

Va prendre lloc a la presidència el conferenciant, acompanyat d'En Ramon Albó, el diputat a Cortes En Narcís Pla i Daniel i el reverend doctor Alemany, de la Junta de la casa. En Francesc Puig i Alfonso i el president de «L'Aliança», senyor Torné.

El senyor Albó fa avinent que, davant la trista nova de la mort del Sant Pare, s'havia pensat de suspendre l'acte; però considerant que la tasca tan cristiana que amb ell es pretén realitzar ja és certament una oració, s'ha dot a compliment com a recordança de la caritat inesgotable del pleat Benet XV.

El doctor Girona començà la seva conferència palesant el fet de no passar un dia sense que a les portes dels hospitals es llegixi: «No hi ha liti», malgrat estar les sales atapeïdes de malalts i d'haver utilitzat completament tots els compartiments disponibles.

Això significa que la població hos-

pitalària augmenta d'una manera gegantina, degut principalment a les següents causes: una major densitat de població; un estat de materialització dels nostres temps que fa que gent no miserable, no vulguin sofrir els malsalts a casa, i els processos avui tributaris de la cirurgia impossibles de curar als domicilis particulars, oi més als modestos.

Com que totes les institucions benèfiques viuen de la caritat cristiana i els ingressos no han augmentat en proporció de les despeses, el dèficit de tots els asils i hospitals és enorme, no arribant a cobrir-lo l'esforç que realitzen les persones cristianes i caritatives.

Es precis, doncs, eixugar aquests dèficits d'una part, consolidant les obres existents i suplir-les construint un nou local suficient almenys per a mil liti, que és el que Barcelona requereix.

Per això el que cal fer és conèixer el cost del sosteniment de cada malalt, no sols en els conceptes de manutenció, sinó també els de despeses generals, per venir a deduir el dèficit per unitat, arribant al total de tots els establiments, afegint-hi el cost del nou hospital.

Conegudes aixeixes xifres, hauria de nomenar-se una Junta definitiva nomenada per compromissaris d'administracions dels actuals nosocomis i corporacions oficials, populars i mèdiques. Aquesta Junta hauria d'intentar federar tots els establiments benèfics-hospitalaris, deixant-los una completa autonomia, sense haver de mancomunar llurs ingressos i donatius i fruit de tots els avantatges de la unificació (compres i producció en comú, etc.). Una altra atribució de la Junta seria de permetre i negar noves fundacions.

Es necessitaria, llavors, aconseguir una llei de Govern que gravi les contribucions i altres tributs en la proporció de les necessitats a atendre i a les quantitats amb què cada ciutadà contribueix a les necessitats de l'Estat. Aquesta quantitat així arbitrada permetria edificar nous hospitals i cobrir el dèficit dels existents.

Demés, les despeses que fessin els forasters les haurien de pagar llurs Municipis, Diputacions o Consells; i de les pensions que cobren els inscrits a germanorals i societats d'assegurances, cal d'entrar a l'hospital l'assegurat, hauria de destinar-se'n una part com a subsidi a l'establiment.

Veu's aquí, acabat dient, com aquesta és una qüestió de números.

La bona orientació didàctico-social d'aquesta conferència va ser premiada amb aplaudiments.

Pel Dret català

Complimentant un dels acords presos a la darrera sessió de l'Acadèmia de Jurisprudència, han estat tramessos a les quatre Diputacions catalanes i als Ajuntaments de cap de partit de Catalunya les invitacions a prendre l'acord de sotstraire les atorgacions que d'aquí endavant facin als notaris que, venint a exercir a Catalunya pels procediments del nou reglament de notaris, no siguin catalans o no hagin demostrat suficientment conèixer el règim i la llengua nostra.

No se n'ha tramès cap a la Mancomunitat perquè, com va manifestar el President als periodistes fa pocs dies, el Consell Permanent ha fet ja per iniciativa pròpia les gestions pertinents.

Govern civil

D'ELECCIONS

Una circular del governador ordena a tots els alcaldes que, immediatament d'acabat l'escrutini de les eleccions municipals en llur respectiva localitat, comuniquin per telègraf o telefònicament el resultat al Govern civil expressant noms dels electes, nombre de vots obtinguts i significació política.

Els que no disposin d'aquesta ràpida via de comunicació ho comunicaran per conducte de l'estació telegràfica o telefònica més pròxima, a qual efecte tindran preparat el corresponent patró.

Així mateix, en el cas que segons l'article 29 de la Llei Electoral, siguin proclamats regidors, el diumenge dia 29, es donarà compte seguidament en la forma i manera expressades.

D'AIGUES

El Negociat d'Aigües fa saber que la S. A. «Mines de Potassa de Soria» ha sol·licitat autorització per a treure 1.000 metres cúbics de sorra del riu

Cardener, en terme municipal de Soria, lloc denominat «Pla de Reguant», destinada a les obres que les esmentades mines tenen en cura d'execució. Tots aquells als qui tal petició interressi poden formular reclamacions o fer observacions, presentant els oportuns escrits al Govern civil durant el termini de trenta dies.

La nova Abadessa de Santa Clara

Ahir, al matí, al Reial Monestir de Santa Clara, de Religioses Benedictines, d'aquest acutal, es procedí a l'elecció canònica d'Abadessa per a la dita Comunitat.

Fou delegat pel senyor Bisbe per a presidir el Capítol, el visitador general de Religioses d'aquest bisbat, Rnd. Dr. D. Martí Cagigós, i amb caràcter d'escrutadors, els reverends doctors Delfi Ribas i Joaquim Masdexerari, catedràtics del Seminari.

Reunida la Rda. Comunitat i entonant el «Veni Creator», el reverend Dr. Cagigós pronuncià una al·locució referent a l'acte canònic que anava a celebrar-se.

Recollits els vots i fet l'escrutini, resultà elegida per al càrrec d'Abadessa la Rda. Mare Escolàstica Marrugat.

Terminades les formalitats de rubrica passaren a l'església, i el reverend doctor Cagigós, revestit de capa pluvial i assistit pels reverends doctors Ribas i Masdexerari, entonà el «Te Deum».

La nova Abadessa benedictina rebé els segells de la Comunitat i les claus de la casa, amb l'acte d'obediència de les Rdes. religioses comunitaries.

La Rda. Mare Escolàstica Marrugat, nova Abadessa de Santa Clara, és natural de Barcelona, de distingida família. Actualment era mestressa de novícies. Per molts anys.

La Universitat

Ha estat nomenada directora de l'escola graduada de noies de Montroig, Pasquala Sorrossal Gálvez; director de l'escola graduada de noies de Ribes del Freser, Josep M.ª Camas Boada, amb caràcter provisional, i director de l'escola graduada de noies de Ripoll, Modest Costa Garcia.

—El rector ha delegat a don Eusebi Diaz perquè el representi en la funció religiosa que celebrará el 29 del corrent el Col·legi d'Advocats, als Dominics, amb motiu de la festa de Sant Raimon.

—S'annuncia la provisió, per oposició entre els auxiliars, de la càtedra de llengua i literatura llatines de l'Institut de Barcelona.

—El rector ha felicitat l'ex-director de l'Institut de Girona, don Joaquim Espona amb motiu d'haver-se-li concedit, pel Govern, el títol de cap d'administració civil, pels mèrits contrets en l'ensenyament.

—Ha visitat al rector una comissió del Congrés d'Higiene, presidida pel doctor Guillem López, demanant-li, en qualitat de president honorari del mateix, que acompanyi la comissió organitzadora en la visita que pensa fer al Rei i al Govern, en demanda que sigui declarat oficial l'esmentat Congrés.

El marquès de Carulla els ha dit que si per les seves ocupacions no podia acompanyar-los, delegaria la seva representació en el senador per la Universitat, doctor Dauraella.

També l'han visitat una comissió de la secció de cultura de l'Associació Catalana d'Estudiants, i el doctor del Castillo que se'n va a Madrid per formar part d'un Tribunal d'oposicions.

—El doctor Cardells, qui presideix la Comissió de Cultura de l'Ajuntament d'Olot, ha conferenciat amb el rector, anunciant-li que s'ha resolt el concurs de projectes de grup escolar per aquella població, havent estat escollit el projecte de l'arquitecte senyor Goday.

El senyor Cardells ha canviat impressions amb el rector sobre la manera de cercar recursos i començar a viatjar les obres del grup, que constarà de sis seccions de noies i sis de nois, amb un total de 600 alumnes.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

NOTES DE GOVERNACIO

Madrid, 25, 3 tarda.

El comte de Coello de Portugal ha manifestat al migdia que el governador de Cáceres sortí per a recórrer les poblacions d'aquella província, per a apreciar els danys causats pels últims temporals.

Ha ategit que a Salamanca, la Federació Gràfica ha declarat la vaga al diari «El Adelanto», per negar-se a concedir millores al personal de tallers.

El ministre ha acabat facilitant als periodistes una nota aclaratòria de l'expedient relatiu a la incautació de l'hospital de Salamanca per la Facultat de Medicina d'aquesta ciutat.

Diu així aquesta nota: «La resolució dictada pel ministre de la Governació és de fàcil tramitació i no és definitiva».

El ple entre la Facultat de Medicina i la Junta de l'Hospital estava resolt amb caràcter definitiu i el ministre no podia resoldre ni en pro ni en contra de les gestions plantejades en una reunió que no havien propià petició oficial.

La Reial ordre resol que s'intenti una concòrdia entre totes dues parts, que ha d'ésser aprovada o desaprova, segons procedeixi, però quan arribi oficialment a la resolució ministerial.

Si no hi ha avenença, el ministeri podrà resoldre com procedeixi, quan una de les parts en l'expedient acudi amb petició concreta al ministeri, per a la qual cosa obra camí la resolució dictada.

Està, doncs, la qüestió, sense resoldre. Un expedient es resol quan existeix, no quan es fan reclamacions fora dels tràmits de l'expedient.

FRANÇA I ESPANYA

Al migdia s'ha celebrat a l'ambaixada francesa un esmorzar íntim amb què l'ambaixador obsequiava el president del Consell i als ministres de Finances i Estat.

L'objecte de l'esmorzar ha estat el de canviar impressions sobre els extrems generals de les negociacions comercials.

Al banquet hi havia d'assistir el delegat francès, però això no ha estat possible, perquè M. Serruys ha rebut un avís telefònic de París, donant compte que la seva esposa es troba gravíssima, i el delegat francès ha sortit aquest matí en el ràpid cap a la capital de la veïna República.

LA JUNTA DE DEFENSA NACIONAL
Aquest matí ha tornat a reunir-se la Junta de Defensa Nacional, presidida pel Rei, amb assistència dels ex-presidents del Consell senyors comte de Romanones i Sánchez de Toca; cap d'Estat Major Central, general Aizpuru; segon cap, general Aguirre; cap de l'Estat Major de l'Armada, general Ibáñez; president del Consell, senyor Maura; i ministres de la Guerra i Marina.

La reunió ha acabat moments després de les dotze, per haver d'assistir el Rei a esperar l'ex-emperadriu Zita.

S'ha aprovat la proposta del ministre de Marina sobre la construcció de nous vaixells de l'esquadra i bases navals.

NOTES DEL PALAU

El Rei, després de presidir aquest matí la segona reunió de la Junta de Defensa Nacional, ha rebut en audiència l'auditor de l'exèrcit don Josep Muñoz Repiso, el capità de corbata don Manuel Vierna i el capità d'infanteria don Manuel Vara de Rey.

La Reina Victòria es troba molt millorada de l'afecció gripal que sofreix, però encara per indicació dels metges, no abandona les seves habitacions particulars.

El príncep d'Àstúries, l'infant don Jaume, els infants i les filles de la princesa de Salm Salm, han estat, aquest matí, amb la marquesa de Salamanca i el professor del príncep senyor Font, en el Museu Nacional de Pintures i Escultures.

L'EX-EMPERADRIU D'ÀUSTRIA

Amb l'express de Sant Sebastià ha arribat aquest matí a Madrid l'ex-emperadriu Zita, la qual continuarà el seu viatge a Lisboa.

A l'estació ha estat rebuda pel Rei, al cap del Govern, el governador civil i l'inspector general d'Ordre públic.

L'ex-emperadriu d'Àustria s'ha dirigit amb don Alfons al Palau.

Al replà de l'escala principal l'ha rebuda la Reina donya Maria Cristina, qui l'ha abraçada efusivament. L'augusta dama ocupa al regl al·lucinat les mateixes habitacions que ocuparen els Reis de Bèlgica.

A L'ENTRADA AL CONSELL

Madrid, 25, 415 tarda.

Després de les quatre de la tarda han quedat reunits els ministres en Consell al ministeri de Finances.

El senyor Maura ha confirmat que l'objecte de la reunió era continuar l'examen del nou aranzal i que no acabaria abans de dos quarts de nou.

El ministre de Marina ha dit, després de saludar als periodistes, que el dia era molt apretat, i com la frase no fos entesa l'ha explicat dient que no havia tingut ni un moment de repòs.

El ministre d'Estat ha donat compte als periodistes de què aquest matí s'havia vist precisat a marxar a París el delegat francès M. Serruys, encarregat de les negociacions comercials, per haver rebut notícies telefòniques de què la seva esposa estava en gravíssima salut.

Precisament per al dia d'avui estava fixada la data d'un esmorzar en honor de M. Serruys a l'ambaixada de França, i per estar repartides les invitacions s'ha celebrat sense la seva assistència, concurrent-hi el president del Consell i els ministres senyors Cambó, marquès de Cortina i González Hontoria.

LA SITUACIO ECONOMICA

Al ministeri de Finances han facilitat aquesta tarda la següent nota:

Abans que es presenti al Parlament el conjunt de lleis encaminades a la ordinació de l'Hisenda pública, que han de ser base i pròleg dels futurs pressupostos de l'Estat, és convenient que tots coneguin amb exactitud la situació actual i compendiant la necessitat inexorable i inajornable de realitzar un suprem esforç per a col·locar l'Hisenda de l'Estat en una situació de normalitat i de fermesa que deixi per complet aclarit l'esdevenidor i lliuri Espanya de les immenses preocupacions que pesen damunt d'altres països davant la gravíssima crisi de llurs Hisendes públiques.

La situació, exposada amb absoluta franquesa, és la següent:

El pressupost de 1920-1921 ha estat liquidat oficialment amb un dèficit de 633.000.000 de pessetes; però tenint en compte les obligacions per saldar i els crèdits per realitzar al tancar-se l'exercici i aplicant a aquests conceptes els tant per cents de probable efectivitat que l'experiència ensenya, pot afirmar-se que el dèficit real de l'últim exercici ha estat de 783.000.000 de pessetes.

Per a l'exercici actual les dades de cobraments i pagaments de nou mesos que posem ens permeten calcular amb exactitud quasi absoluta la xifra total de cobrament i pagaments durant la totalitat de l'exercici.

Les despeses extraordinàries que tant a l'Àfrica com a la península ocasiona la guerra del Marroc poden ésser calculades també amb un marge d'error insignificant per l'experiència dels mesos transcorreguts i amb la seguretat de que l'esforç militar i econòmic fins a últims de març, si pot variar un xic, respecte la despesa dels mesos últims, ha d'ésser en el sentit de disminució.

En virtut de les estimacions fetes, el total dels ingressos per a l'exercici actual (amb deducció dels obtinguts per emissió del Deute i per venda de substàncies alimentícies), pot calcular-se en 2.160.000.000 de pessetes.

Les despeses totals, comprenent-hi entre elles les que ocasiona la campanya del Marroc, poden estimar-se en 3.570.000.000.

El dèficit serà, doncs, de 1.410.000.000 de pessetes.

No deu ni vuir atenuar la gravetat d'aquesta xifra, que estableix un dèficit sense precedent a la Hisenda espanyola, però tampoc deo amagar que en aquesta xifra de dèficit hi contribueixi la campanya del Marroc, en la suma de 600.000.000; que els anticips a les companyies ferroviàries contribueixen al mateix amb 165.000.000 (90 per anticips per a despeses de personal i 75 per a despeses de material), i que la compra de substàncies alimentícies (concentrada amb data anterior però el pagament de la qual s'escala en aquest exercici) importa, en xifres rodones, 35.000.000 de pessetes.

Desaparegudes les causes que podrien justificar la política de subsistències, a punt d'avar la campanya del Marroc i reconegut per tots que el sistema actual d'anticips a les companyies ferroviàries no pot continuar, del dèficit amb què es liquida l'exercici actual sols n'hem de pendre en compte, per a l'exercici pròxim, la suma de 610.000.000.

A la contenció del dèficit que podríem anomenar «permanent» en l'exercici actual, hi haurà contribuït l'augment veritablement excepcional que en aquest exercici hauran obtingut els ingressos (més de 250.000.000 de pessetes), amb la qual cosa s'ha pogut fer front a l'augment de despeses de 123.754.654 pessetes que per la llei o per decret s'autoritzaren durant el curs de l'exercici anterior i als que per llei o per decret s'han autoritzat en el curs de l'exercici actual; però un examen serà i lleial per al tancat, obliga a declarar que en l'obtenció de l'augment dels ingressos en l'exercici actual hi han contribuït considerablement (almenys en cent milions de pessetes) dos factors que han de considerar-se excepcionals i transitoris.

Es un d'ells l'augment que ha produït en els ingressos de la renda de duanes la depreciació de la peseta, que en els primers mesos de l'exercici actual assolí la seva xifra màxima, i que per cobrir els drets en or implica un augment en la recaptació; i és un altre factor l'haver-se liquidat en aquest exercici els balanços corresponents a l'any 1920, que va ésser un any d'excepcional prosperitat per a la major part de les indústries espanyoles, i això ha influït en bona part en l'augment excepcional que ha obtingut el rendiment de l'impost d'utilitats.

Amb aquestes explicacions queda clarament definida la situació de la Hisenda davant l'obra del nou pressupost. Prenent per base el dèficit de 610 milions, amb què es liquidaran les despeses normals del pressupost actual, sumant-hi les noves despeses que hauran de pesar sobre el pressupost màxim (el servei del Deute implicarà per el sol un augment de 60 milions), augmentant el dèficit amb els 100 milions en què s'ha estimat abans la recaptació excepcional de duanes i utilitats i seguint inexorablement el criteri de cercar en economies en tots els mitjans de cobrir les majors despeses que el desenvolupament normal dels serveis ordinaris exigeix, el nou pressupost se'n presenta amb un dèficit damunt de 860 milions de pessetes.

D'aquest dèficit pot admetre's que transitoriament es cobreixi amb emissió de Deute fins a una quantitat de 250 milions de pessetes, que és la suma en què poden xifrar-se les despeses de pressupost que atenen serveis que podríem anomenar de primer establiment i que significa un augment del patrimoni de l'Estat i una despesa reproductiva.

Entenc que l'ideal és cobrir «totalment» amb ingressos «totes» les despeses de l'Estat, admetre aquelles que amb a nom de temporals, extraordinàries i altres diverses s'ha volgut justificar que es obreixin amb Deute.

Entenc que tals despeses figuren sempre en el nostre pressupost i que són tan ordinàries i permanents com les altres i que l'única justificació perquè es cobreixin amb Deute és la impossibilitat d'obtenir ingressos amb què poder atendre-les i la conveniència de no restringir serveis d'una obra que augmentarà positivament la riquesa del país sense la penúria dels ingressos normals del pressupost.

Amb aquest criteri pot reduir-se el dèficit a cobrir amb ingressos ordinaris a 610 milions de pessetes. Considero que aquesta xifra significa l'esforç màxim que a la força contributiva del país i a la capacitat dels organismes de la Hisenda de l'Estat se'ls pot exigir per a l'exercici màxim. Entenc que un esforç superior estaria destinat al fracàs, però crec que aquest és l'esforç màxim, en tant que un interès nacional ens exigeix a tots que ho considerem esforç precís i indispensable.

Be só jo que la majoria dels estats del món liquiden avui amb dèficits enormes llurs pressupostos però

la immensa preocupació que tal estat de coses produeix en els països que els pateixen i els gravíssims remeis que comencen ja a dibuixar-se a que hauran d'acudir per a sortir de la situació en què es troben, ens aconsellen no seguir el seu exemple, sinó pel contrari, a emprendre un camí diferent al que els ha portat a tal difícil situació.

Un augment en els ingressos de més de 600 milions de pessetes, significa, en aparença, un esforç doble que el que significà el pressupost de Villaverde. En realitat, l'esforç és tres vegades més gros, puix l'obra de Villaverde va ésser realitzada, en gran part, amb la reducció d'un quint en els interessos del Deute de l'Estat.

S'ha dit i repetit mil vegades que una bona ordenació dels serveis d'Hisenda produiria una disminució tan important en el frau fiscal que seria suficient per a omplir les caixes del Tresor i sobre el dèficit de la nostra Hisenda. Comparteix en absolut el seu criteri, però el coneixement de la realitat m'obliga a declarar que la transformació completa de dos serveis de la Hisenda pública no és obra d'un moment si no labor persistent d'alguns anys i com el mal de la nostra Hisenda no admet demores, en el remei serà precís, per a reduir l'enorme frau fiscal que patim a Espanya, no fer-lo tot a la reorganització de serveis, que hi ha que emprendre tan mateix, sinó que a la vegada hi ha que acudir a remeis heroics i a preceptes que segurament s'estimaran vexatoris, completats i atenuats amb facilitats extraordinàries que es deuen en alguns casos als contribuents que es posin dintre la llei, reservant per als que no acudeixin a aquesta invitació el pes inexorable de les riguroses sancions que s'estableixin.

Per això entenc que és millor seguir aquest camí que anar a una formidable elevació dels tipus contributius. Amb el primer, el rigor i la vexació pesaria damunt el defraudador; amb el segon el recarrec pesaria damunt el contribuent honrat, agravant les irritants i intolerables injustícies actuals.

Però per molt que s'estremi el rigor en la repressió del frau fiscal no pot esperar-se en el primer any que les mesures que s'adoptin rendeixin tota sa eficàcia, i per aconseguir la xifra de nous ingressos que reputo necessari serà precís acudir no sols a la modificació i reforç d'alguns dels impostos actuals, sinó també a l'establiment de nous impostos, però en aquest camí prometa ésser molt parc.

Un impost sobre el gir de determinats productes (una adaptació a la realitat espanyola de l'impost sobre la xifra dels negocis que té establert alguns països), com a impost de gran rendiment i alguns impostos que afecten a manifestacions suntuàries de luxe més amb finalitat social que amb esperança de grans ingressos seran els únics impostos que es proposin.

S'evita amb això que recaiguin els nous tributs sobre la riquesa en el moment que el capital i el treball es concentren per a crear-la, puix l'experiència ens diu els danys que s'ocasionen al gravar excessivament la riquesa en son origen puix això mata l'estímul de crear-la.

Amb el reforç dels ingressos actuals, principalment amb la repressió del frau espero obtenir les sumes ordinàries del pressupost.

Estic convençut i a això anticipadament em resigno, de què admetre als que constantment proclamen la necessitat d'acabar amb el frau fiscal trobarien motius d'acerba censura per a totes les mesures que es proposin per a reduir-lo eficaçment, com estic convençut i també a això em resigno, de què han d'ésser vivament combatudes les reformes que impliquin augment de tipus contributiu, admetre quan es limitin als casos que la justícia sigui notòria i la seva aplicació més que augment real dels tipus teòrics actuals sigui mitjà eficaç perquè s'atansin a la realitat els que en la llei estan establerts; però confio que tots els homes polítics i tots els ciutadans hauran de reconèixer que l'esforç fiscal que va a demanar-se és indispensable i inajornable i que la urgència de nivellar el pressupost no permet assaigs de grans novetats tributàries que tindrien segur al fracàs o molt lluny el rendiment.

Reconec que el sacrifici que en interès de la col·lectivitat s'ha de demanar al contribuent exigeix que

per part del Govern es doni un exemple de suprema austeritat i sense incórrer en l'enganyosa hipocresia de reduir consignacions en el pressupost, per a restablir-les i fins excedir-les després en forma d'ampliacions i suplement de crèdits, es posi terme a la carrera desenfrenada d'augment de despeses, especialment de personal que hem patit en els últims anys, i es procedeixi a una poda implacable de serveis de nula i dubtosa eficàcia.

Espero que els homes conscients compendran que és en definitiva molt més barat saldar el dèficit del pressupost amb impostos que saldar-lo amb la confiscació de béns, que significa al depreciació de la moneda, i amb la bancarrota i el tall de comptes que la història ens ensenya, és el final obligat dels dèficits progressius i de les inuacions fiduciàries.

En els moments que s'ha de cridar a tots els ciutadans al sacrifici per a normalitzar l'Hisenda de l'Estat els que el regeixen i els que tenen per missió servir-la han de contribuir a això amb l'exemple de sa conducta.

EL DAP DELS CONSERVADORS

Madrid, 25, 615 tarda.

Al Círcol Conservador s'ha celebrat l'anunciada reunió per a pdeolamar la qüestura del senyor Sánchez Guerra.

Hi ha assistit tots els ex-ministres conservadors, excepte els senyors Sánchez de Toca i Allendesalazar, que han justificat llur absència.

La nota sortint del discurs del senyor Sánchez Guerra ha estat la de continuar prestant al Govern el decida apoi del partit conservador.

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala I. — Universitat. — Incident. J. Mallà contra C. Marcó i altra.

Hospital. — Incident. C. Gaya contra J. Clauselles.

Sala II. — Hospital. — Menor quantia. — A. Lasarte contra E. Socas.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció II. — Igualada. — Robatori. Processat, F. B.

— Concepció. — Robatori. Processat, A. M. i altre.

— Concepció. — Estafa. Processat, F. S.

Secció III. — Hospital. — Robatori. Processat, L. P.

JUTJAT DE GUARDIA

Avui ha sortit el de l'Oest, secretaria Alemany, havent fet 14 diligències i una detenció.

L'ha substituït el del Nord, secretaria Salvà.

NOUS RETOLS EN CATALA

A l'Hospitalet de Llobregat, a la carboneria de Jaume Esteve, hi ha el següent retol:

Carbó del bo i a bon preu el portem a tot arreu. Un carbó com el d'aquí enlloc més el trobareu.

— Bon home: em voldrien dir si venen bon carbó aquí? — A fe de Déu us dic que sí, i et diré, si tant m'apures, que fins venen serradures.

Publicacions rebudes

— Joventut. Publicació setmanal, portanveu de l'Acadèmia Catòlica, Joventut Catòlica i Congregació Mariana, de Sabadell, amb un text molt interessant.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'ns articles o notes duplicades la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit cas) d'avaluar degudament els originals.

LES TERRES CATALANES

TARRAGONA SABADELL

(Conferència de les 9 h de la nit)

Candidatura tarragonina

Acabat l'entufat assumpte del procésament dels dignes regidors tarragonins, la lluita electoral es presenta sota uns altres aspectes distints. Segons tota probabilitat, es presentarà la següent candidatura tarragonina: districte primer, don Angel Rabada; segon, don Josep Nin; tercer, don Josep Ventosa; quart, don Josep Gilabert i don Josep Arana; quint, don Antoni Escoté i don Isaac Romero; sisè, don Jaume Vallvé i don Bonaventura Miró.

Contra aquests noms prestigiosos, s'annuncia una candidatura monàrquica integrada per conservadors i liberals, un dels quals es diu que serà don Josep Prat, ex-alcalde cadiquista i avui diputat provincial, afegint-se que no podria possessió, sinó que sols es proposa impedir el triomf d'un de la candidatura tarragonina. En algun districte també hi haurà candidatures tradicionals.

Divendres es celebraran a la Catedral, solenníssims funerals en sufragi de l'ànima del Sant Pare. Al cadafal que s'està muntant hi penjaran els valuosíssims draps mortuoris del Poble, una de les joies millores que hi ha al món entre les draperies litúrgiques. Dirà l'oració fúnebre l'eloqüent orador canonge doctor don Isidre Gomà.

La nova Junta del Club Gimnàstic ha quedat renovada amb els següents noms: president, don Bernabé Martí; secretari, don Trifó Vaz; vice-secretari, don Prudenci Gasulla; i vocal, don Josep Olivà.

Es troba vacant la secretaria municipal d'Alcover, dotada amb pesetes 3.500.

Hi ha hagut un plante, entre els reclosos de la presó de Reus, el qual fou sufocat immediatament.

Per insuficiència de la dita presó, foren portats a Tarragona alguns dels dits reclosos, que van ingressar a la presó d'aquell partit.

Pla de Barcelona

BADALONA. — En les properes eleccions municipals tres són les candidatures que es presentaran: la regionalista, la nacionalista republicana i la de coalició popular. Aquesta última és una veritable barreja, puix està composta per radicals, nacionalistes dissidents, liberals i alguns catòlics.

La regionalista presenta al districte primer a don Joaquim Munells Busquets i a Jaume Oliveras Ventura; al districte segon, a Alfons Soldevilla Cortero i a Ramon Roqué Gabarrós; al districte tercer, a Jaume Fornaguera Garriga; al districte IV, a Josep Queralt Clapés; i al districte quint, a Amadeu Subiràs Reverter.

Segrià

BALAGUER. — Balaguer està d'enhorabona, car el reverent escòlapi P. Joan Roig, director i fundador de l'Orfeó Balaguerí, fa la delícia dels amics de la música nostrada, amb els seus exquisits concerts.

Cantaren a la gran sala del Col·legi Calasanci un enfilat de cançons natalenques, que mereixen l'unànime aplaudiment de la distingida concurrència, la qual es desfeia en elogis del bon director i entusiastes orfeonistes, tant la part d'homes com la de senyorettes, i especialment de les solistes Na Carme Sanges i Na Mercè Florejacs, que cantaren amb art i sentiment.

En aquesta vetllada varem tenir ocasió d'admirar, una volta més, la rica senyera, ofrenada a l'Orfeó pel rector de l'Escolania, el P. Vallerdú, i de la corbata que els padrins li van ofrenar com a record del dia de la benedicció.

La Joventut Nacionalista està per canviar-se d'estatge. Donat l'entusiasme que anima al seu jovent és d'esperar-ne grans fruits per a la causa de Catalunya, ja que el nou estatge li donarà més independència i estabilitat.

— Ara som al més de l'any que l'aigua del Segre és més clara.

FESTA DE SANT SEBASTIA

El diumenge darrer, a ciutat industrial de Sabadell va celebrar la seva festa major, havent-se preparat per a aquesta diada una sèrie d'actes per part dels elements patronals i dependents sabadellencs.

Els fabricants

L'Ofici. — El Gremi de Fabricants, representant l'element patronal, donant-li la mateixa solennitat de tots els anys, festeja al seu patró Sant Sebastià amb una festa religiosa, a la parroquial església de Sant Feliu, celebrant-s'hi un solemne Ofici, el qual fou oït per una gentada enorme, que omplia totes les naus del temple.

Fou confiada la part musical, com sempre es fa, molt encertadament, al benemèrit Orfeó de Sabadell, el qual va interpretar la Missa de Goicoechea d'una manera molt justa, sota la batuta del popular mestre Josep Planas, interpretant durant l'ofertori els corals «Què ditxosos heu estat» i «Licut locutus est», de Bach.

El sermó. — El sermó s'havia encomanat enguany al reverent P. Antoni Maria de Barcelona, el qual, respondent a la fama de docte i formidable predicador que té aconseguida a Sabadell, on s'ha fet popular, feu una nova filigrana oratòria d'un fons admirable.

La seva oració fou una meravella: una rescensió històrica de la vida dels Gremis catalans, des de la seva puixança, deguda a la florida de cristianisme que religava amorosament tots els seus integrants, fins a la llur decadència, motivada per la pèrdua d'aquest esperit cristià, per l'abandó de Déu del seu si.

Va demostrar amb aquella seva peculiar claredat la fatalitat de l'agermanament gremial; la necessitat, avui més que mai evident, més que mai sentida, més que mai necessària per a l'assoliment material i espiritual que cadascun dels agremiats, pel reeiximent i el triomf de l'harmonia social.

Va ensenyar com l'abandó de Déu havia estat la causa del desgavellament social — posant l'exemple de la tràgica Rússia — i demanant als patrons de Sabadell la consideració, la reflexió de les seves raons i recomanant-los l'agermanament amb llurs obrers, la connexió de cada ú i l'amor fraternal a tots ells, convertint la fàbrica en una germania ben amorosa, en la qual, tots amics, es procuri la mútua connexió, la mútua felicitat, la mútua amor, escampant per part del patró la caritat cristiana al seu redós, i fent-se, oï més d'estimar, benedir per tots els obrers.

El dinar. — El sermó del P. Antoni va deixar, com hem dit, una impressió fonamental cristiana a tots els fidels, entre els quals s'hi veien les més il·lustres personalitats de Sabadell, representatives de la vida cultural i de la indústria, ultra les més elevades autoritats ciutadanes.

Al migdia, el Gremi de fabricants va celebrar el tradicional àpat, al seu local social, essent el nombre de comensals una seixantena, presidits per don Josep Oller, president del Gremi; l'alcalde, senyor Pere Pascual; el diputat de la Mancomunitat, don Ramon Picart; l'arxipres senyor Pagès, prevere; el P. Antoni Maria; el senyor Ernest Abelló, president de l'Associació de fabricants de teixits de llana; el doctor Lluís Carreras; del president del Consell d'Exportació de la Indústria Llana de Sabadell, i d'altres il·lustres personalitats.

A l'hora dels brindis fou el primer parlament En Josep Oller, seguint en l'ús de la paraula l'alcalde de la ciutat, el senyor Ernest Abelló, el doctor Lluís Carreras i, finalment, el P. Antoni Maria, dedicant tots els seus mots a la festa que s'estava celebrant, acabant-se la festa del Gremi essent una mica més de les quatre de la tarda.

Els dependents

Sardanes. — L'element dependent, de la indústria sabadellenc, va celebrar la seva festa anyal organitzant per al migdia, a la plaça d'En Pi i Margall, sardanes, havent con-

flat la llur interpretació a la cobla local «La Principal del Vallès», aconseguint congregar a la plaça esmentada una gernació que li donava un brillant aspecte.

Fins ben entrat migdia va durar l'animació de rodones i gent a veure com es desgranaven les nostres belles danses, presentant l'aspecte d'una gran diada popular.

L'Orfeó Gracienc. — A tres quarts de tres de la tarda va arribar a la Rambla de Sabadell el tren especial, amb el qual venien els simpatitzants cantaires de l'Orfeó Gracienc, anunciant-se amb ell la visita d'il·lustres personalitats barcelonines.

El moment de l'arribada del tren va produir entre la gentada que esperava un esclat d'entusiasme grandios, esclafant una unànime ovació, la qual s'anà perllongant, prenent altres d'inacabable.

Els orfeonistes de Gràcia responien amb veritables mostres d'afecte, ço que ofería un bell moment de germanor.

Assistiren a rebre l'Orfeó Gracienc una representació oficial del Centre de Dependents, amb la bandera de l'entitat; representacions de l'Ajuntament, de l'Associació de Música i de l'Orfeó de Sabadell, la qual duia la seva senyera, i una nodrida representació de tots els chors de Sabadell, amb llurs penons i senyeres.

Amb l'Orfeó de Gràcia arribaren el finet d'alcalde de Barcelona, senyor Puig i Esteve, i l'oficial de cerimònia senyor Puigdomènech, i algunes personalitats de la Junta de l'Orfeó.

Una vegada es va poder apaivagar l'entusiasme, es va organitzar la comitiva, que es va dirigir Rambla amunt, obrint la marxa la bandera del Centre, seguint dos penons, l'Orfeó de Sabadell i senyera, l'Orfeó Gracienc i senyera (els cantaires amb barretines vermells i morades i les simpatitzants choristes amb mantellines blanques), les representacions acompanyant a la Junta, professors i director de l'Orfeó Gracienc senyor Balseells.

En passar la comitiva per davant el casal de la Joventut Nacionalista, de la Rambla va produir-se des dels balcons una nova ovació, la qual fou contestada per tota la nombrosa comitiva, que saludava riallerament, dirigint-se seguidament a la Casa de la Ciutat, cantant l'Orfeó a la plaça d'En Pi i Margall «L'himne a la senyera». «L'heren Riera» i «L'arbre sagrat», transmetent-se, a la sala consistorial, afectuoses salutacions les representacions dels ajuntaments de Barcelona i Sabadell i sortint al balcó principal a saludar als cantaires i a la immensa generació congregada.

Ben prompte es va dirigir tothom al Teatre Euterpe, on va començar el concert davant bastant de públic, el qual va aplaudir frenèticament els orfeonistes durant la festa, demostrant-los com els era grata la seva tasca i afegint una vegada més l'èxit als molts que té aconseguits aquesta institució de cultura.

El programa era integrat per: «Volant la senyera», Balseells; «La mort de la núvia», Lambert; «Els tres tambors», Lambert (que fou repetida); «La cançó de lladre», Sancho-Marraco; «El poder del cant», Vidal Roda; «Els fadrins de Sant Boi», Pérez-Moya; «Muntanyes regalades», «Sota de l'om» i «Empordà i Rosselló», Morera (que fou repetida).

La segona part: «Negra sombra», Montes; «Himne a l'arbre fruiter», Morera; «Calma de nit», «La mort de l'escola» i «Adieu, germà meu», de Saint-Saëns, Nicolau i Wacrant, respectivament, i «Lasardana de les monges», Morera, que també fou repetida.

La tercera part: «La nit d'En Cervera» (que va dirigir el seu autor); «El maridat» (que es va repetir); d'En Pérez-Moya; «Crisalides», Català; «L'hivern», de Lully (que es va repetir); «La sardana de la Patria», d'En Morera (repetida); «Les ginestes», de Balseells, i terminant amb «Els segadors», tothom a peu dret, i oferint tot el teatre un espectacle d'entusiasme comprensor.

Terminat el concert, es va acomiadar l'Orfeó Gracienc amb una veritable ovació, anant a acompanyar-lo fins al tren el mateix seguiment que a la seva arribada.

Les cançons de la tarda que ens plaqueren més foren «La cançó de lladre», «Muntanyes regalades», «El

GIRONA LLEYDA

(Conferència de les 9 de la nit)

Diumenge foren proclamats al Centre Autonomista de Santa Coloma de Farnés, els candidats a regidors. Hi regnà molt d'entusiasme, preludi de la victòria que obtindran. El president del Centre, don Josep Maria Iglesias, va pronunciar un brillant parlament d'elogi dels candidats, que són don Joan Sureda i don Ramon Gots.

S'ha rebut la notícia de que ha mort a Badajoz el delegat de Finances, don Valenti Sambricio, el qual havia exercit la Delegació de Girona.

El melge de Barcelona don Gregori Prat, ha sol·licitat autorització per a vendre embotellada la seva aigua de la Font Picant Gregoriana, del terme de Sant Gregori.

El primer de febrer seran venudes diverses escopetes intervingudes per la guardia civil.

Durant els primers de febrer, actuarà al Teatre Principal una troupe d'artistes de varietats.

Com autora d'una tallada de 17 ametllers, ha estat detinguda la veïna de Tor, Maria Feliu.

Uns lladregots han entrat al magatzem que al terme de Flassà té don Josep Gavín, violentant una reixa i emportant-se'n diversos efectes. No s'ha detingut a ningú.

A Olot han estat detinguts Joan i Jaume Balle, pare i fill per haver causat lesions al seu veí Pere Corominas.

maridets. «L'hivern», «La sardana de la Patria» i «Els tres tambors».

El sopar. — Prop de les nou de la nit els dependents finalitzaren la seva diada amb un sopar de germanor, essent a la presidència el president, senyor Ignasi Mestres; el senyor Fernandez, del C. de D. de Barcelona, i el secretari i el vice-president del Centre de Sabadell, assistint-hi uns quaranta associats i invitats.

Naturalment, hi hagué brindis, fent-ho els senyors Farrés, president de la C. de Propaganda del C. de S.; el senyor Quer, ex-president; el senyor Bohigas, pels professors; el senyor Bernardí, de la S. d'Educació; un representant del Sindicat de Dependents; el senyor Avellaneda Manau — el qual vertí unes idees sobre la implantació a Sabadell d'un Institut d'Orientació Professional, que foren molt interessants — pels majordoms i contra-mestres; el senyor Bernaldo, com a assessor del Centre; el senyor Jaume Arús, en representació del Gremi de Fabricants; el senyor Olivella, com a director del Butlletí; don Pere Casablanca, en nom de tots els socis del Centre; el senyor Anton Gorriza, per la premsa local; el senyor Fernandez, pels dependents de Barcelona; i un representant de la Federació de Dependents de Catalunya; resumint els parlaments, d'una manera molt notable, el president don Ignasi Mestres Humet.

El ball. — Com a comiat de la festa, després de l'àpat es va passar al teatre Euterpe, on celebraren un ball, devingut tradicional aquesta diada.

Els elements jaumins d'aquesta ciutat faran, un d'aquests dies, la proclamació de la seva candidatura per a les vinentes eleccions de regidors.

— Amb tot i els comentaris que ha suggerit el silenci de la comissió consistorial encarregada de fer indagacions sobre el ja cèlebre afer de l'agència de quintes, la comissió esmentada segueix guardant un silenci absolut.

Es inútil dir que aquesta conducta ha produït una gran decepció entre els sabadellencs. Aquests, però, tenen l'esperança que el vinent Ajuntament aclarirà tot el que hi ha en aquest afer i en parlarà d'una manera clara i definitiva.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas, d'avaluar depdiment els originals amb un segell o una firma i a l'11 de

(Conferència de les 9'30 de la nit)

El dia 12 del vinent mes de febrer, se celebrarà cress de volta a Lleyda, prenent-hi part, ultra els corredors de Lleyda, que es disputaran la Copa Poreña, molts altres fora de concurrència.

Un dia d'aquests, es farà pública la candidatura que presenta la Començació Popular.

— Anit passada es reuniren al «Bar Salvat», molts llogaters de pisos, tractant de constituir la Cambra de Llogaters per a defensar llurs interessos.

— Ahir fou detingut a la clauoguera, un subjecte que havia robat una caixa d'eines de treball, de les obres de l'Institut.

Urgellet

SEU D'URGELL. — Es digna d'atenció la tasca que està portant a cap en aquest districte el digníssim diputat de la Mancomunitat, el nacionalista senyor Fornesa.

El seu temperament actiu, la seva intel·ligència clara i el coneixement perfecte del districte i de les seves necessitats fan que el senyor Fornesa atengui cada dia més els afers de l'Urgellet, que són molts.

En el seu recent viatge a la Diputació de Lleyda i a Barcelona ha estat treballant activament per als seus representats amb un zel que tant de bó tots els representants que haviem tingut a la Mancomunitat en aquest districte ho haguessin fet així.

El senyor Fornesa és d'aquells diputats que acredita una política i la consolida, car la seva actuació, ultra ésser catalaníssima, està posseïda d'una equitat i justícia enviables en els homes públics.

Altra cosa, però, no es potia esperar de l'esmentat diputat nacionalista, que sense cap classe d'interès per al càrrec, fou portat als consells de la Mancomunitat per un nombre respectable de vots dels electors d'aquest districte.

Els electors feren sobrada justícia a la seva reiterada presentació atorgant-li el major nombre de vots de tots els diputats que es presentaren en aquest districte a les passades eleccions.

L'Urgellet pot estar satisfet de tenir un representant a la Mancomunitat tan zelós i actiu, i nosaltres celebrem els triomfs del senyor Fornesa, tot desitjant que continuï els seus treballs per a prosperitat del districte i de Catalunya.

— Es troba una altra volta entre nosaltres, servint a l'exèrcit, el nostre benvolgut amic don Tomás Fornesa, germà del diputat de la Mancomunitat del mateix cognom.

— S'ha canviat la capitalitat del districte municipal de Montellà, establint-la a Martinet, tal com ho exigeixen les condicions naturals del districte.

La reforma i millora s'ha portat a cap degut a les gestions reiterades del diputat senyor Fornesa.

— El temps continua fred i amb tendència a durar.

El dia de Sant Sebastià va tornar a caure una altra nevada, la qual, afegida a la de Sant Antoni, és la segona que ja ha caigut en pocs dies.

Anuncis oficials

SUBHASTA VOLUNTARIA

Per acord del Consell de Famílies de la incapacitada donya Maria Costa i Miró, s'annuncia la venda en pública subhasta d'una setena part indivisa de la casa núm. 104 (abans 136) del carrer de Girona, d'aquesta ciutat, inscrita al Registre de la Propietat del Districte d'Orient, al volum 887 de l'Arxiu, llibre 40, secció 5, foli 3, fins a 976.

La subhasta es farà a la Notaria de don Melior Canal, situada al Passeig de Gràcia, núm. 37, segon, el dia primer de febrer pròxim, a dos quarts de 12 del matí.

Els títols de propietat de la finca i també el plec de condicions de la subhasta estan de manifest a la Notaria mateixa.

Barcelona 23 de gener de 1922.—El tutor, J. Soler Damiana.

A l'entorn de la crisi de l'habitatge popular

VI

L'obra dels municipis italians: Nàpols, Trieste, Brèscia, Mòdena, Torí, Bergamo i altres

La desfilada de milions no és pas fàcil encara, tot i quedant al marge del present resum els destinats a iniciatives privades.

Nàpols, la primera ciutat d'Itàlia, en ordre a la població, no és certament la que més hagi treballat per la solució del problema de les habitacions que en gran nombre s'hi troben a faltar. Cal, però, dir en honor de la veritat que ha tingut d'afrontar preferentment el problema de la higienització de moltes de les seves antigues barriades, que sistemàticament s'enderroquen per a urbanitzar a la moderna la ciutat. Per aquesta empresa ha rebut en diferents ocasions subsidis de l'Estat, l'últim de 10 milions concedits per R. D. de 16 gener de 1921 (núm. 13).

L'Institut Autònom per les cases populars tenia construïdes habitacions en els indrets de Poggioreale, Fuorigrotta i Arenaccio, que en 1920 estaven 5.100 persones.

A la fi de 1921 hauran estat acabades 680 cambres noves, que facilitaran una llar a 1900 persones més.

Es començaran tot seguit noves construccions a la Zona Franca, barriada capaç per a més de 5.000 persones.

Per a realitzar tot el conjunt de l'obra projectada calien 60 milions, dels quals se n'havien ja trobat en préstec últimament 40 milions.

Cal remarcar el fet que l'Orfenat Militar projectava unes adquisicions de terrenys, prop del Castell de St. Elmo i el govern denegà el permís, per tal que amb les noves construccions, la bellesa de l'indret no en resultés perjudicada. Vol dir, que tant com el problema de l'habitatge, considerava important el de la bellesa dels voltants de la ciutat, i que les iniciatives particulars, fins les que tenen més il·lustrats objectius, han de posar-se resoltament a l'interès artístic, que és patrimoni espiritual de tots els ciutadans.

Trieste, amb el seu Institut Comunal per habitacions mitjanes, ha estat el model en el qual s'ha inspirat el legislador italià, per a treure'n les normes generals que servien després per a la creació dels Instituts Autònoms.

La tasca, portada a cap a Trieste comprèn en l'actualitat 2.200 cambres, estant en curs d'edificació la gran barriada popular «Victoria».

Cal citar Brèscia, per constituir un cas típic d'administració municipal directa dels 31 blocs d'habitatges existents; en 1919, que amb les obres començades últimament sumaran 574 allotjaments per a 2.500 persones. Després del projecte en curs, 4 milions i mig de llires.

Mòdena abans i després de la guerra edifica 27 immobles amb 224 habitacions i 1.000 cambres. La Congregació de Caritat, entitat purament benèfica, facilità ella sola dos milions de llires en préstec.

A Torí, el municipi acordà pel gener de 1921 la construcció directa de cases populars i l'assagí d'un nou sistema inventat per l'arquitecte Grassi, que, segons sembla, satisfà tècnicament totes les exigències i re-

presenta una molt notable economia. L'Ajuntament compra els materials de primera mà i encarrega de les obres a petits industrials o a Cooperatives de treball, amb la qual cosa eren obtenir el mínim de cost i el màxim de rendiment d'activitat.

En el pressupost municipal per a 1920 es consignaven 9 milions per a cases a bon preu.

Independència, l'Institut Autònom de Torí té edificats vuit grups populars amb 4.500 cambres i altres 3.500 en curs d'edificació, de les quals n'estaven acabades 2.100 el juny de 1921, que costaven 18 milions de llires.

A Bergamo disposa el seu Institut de cinc milions amb els quals creu poder edificar 730 cambres. Ultra aquesta obra en curs, té ja d'abans de la guerra edificades 983 cambres que estaven 1.800 persones.

No és sols en els grans centres de població on l'activitat constructora de cases a bon preu és palesa. Tot Italia diria s'abrandada per la febre d'un ressorgiment de l'habitatge popular. Cada dia engrandeix aquesta obra amb noves edificacions. Per això no és d'estranyar que les cambres noves es comptin per milers i el diner emprat en la solució del problema es compti per cents milions. Municipis grans i petits tenen la mateixa preocupació.

També porten a cap empreses semblants Cremona i Legnano i Cesena i Piacenza i Alexandria i Bari i Biella i Cagliari i Carpi i Liorna i Mirandola i Padova i Varese i Perugia...

Fins que s'ha establert contacte amb els Instituts Autònoms de Cases Populars, l'obra d'aquesta involuntàriament apareix voltada d'un nimbe de fantasia, pels que sols la següència de l'any.

L'administració, però, pren ja peu quan es constata que les xifres conegudes són reals. I quan es viu — encara que sigui de passada — l'activitat que el procés de la transformació del diner en riquesa immobiliar representa, l'administració creix i té ja quelcom d'enveja vers un poble germà que sap convertir en realitats empreses que tenen moltes de les característiques dels somnis.

En l'ordenat desordre de les extensions de terrenys on s'edifiquen barriades populars que centenars de treballadors creuen de trinxeres en totes direccions, d'entre els munts de pedres i piles de sacs arreglats, sorgeixen les carcasses dels grans edificis i tal volta, retallant-se en el blau, l'altra silueta d'algun xalet elegant de modestes dimensions i el moviment i l'activitat febrils, que tradueixen una direcció i una fe...

Itàlia, que en 1915 improvisà, amb altres Estats, una organització per a destruir, ha sabut redimir-se'n, trobant els elements necessaris per a les grans reconstruccions materials i morals de la humanitat.

Eugení GIRAL D'ARQUER

Municipi

DE FOMENT

La Comissió ha acordat concedir 2.000 pessetes per a obres de millora del paviment de la carretera de l'Hi-pódrom i ordenar la supressió de la font instal·lada al carrer de Lleó XIII cantonada a la de Garcia Marfio.

MOCIONS

Del senyor Massot: Interessant primer que es procedeixi a terraplanar els desperfectes que al carrer d'Amilcar, entre el passeig de Maragall i plaça Catalana, han originat els últims temporals; segon, que per la Inspecció Industrial es procedeixi a posar una llosa de major secció als carrers de Mascaró, Amilcar, Valls i plaça Catalana, a fi de millorar l'actual il·luminació que per falta de voltatge resulta deficient; tercer, que s'instal·li una llum al carrer d'Amilcar entre

la plaça Catalana i carrer de Dos-ris.

Una altra del dit senyor interessant que a fi d'eliminar l'il·luminació instal·lada al camí de la Font Castellana i prolongació del de Dosris fins al passeig de Maragall, es substitueixi, per resultar insuficients les actuals bombetes de 50 bugies per altres de 100,ificant així la il·luminació de l'esmentat passeig en tot el trajecte.

Una altra del senyor Carrasco: perquè s'encarregui a don Josep Roca i Roca, com a ampliació o apèndix del treball que feu en col·laboració amb don Ramon N. Comas, i que actualment s'imprimeix, el següent: Primer: Seleccionar els noms dels carrers de Barcelona i ex-pobles agregats que encara tenen noms repetits, manifestant els que hauran de conservar-se i proposant-ne altres de nous perquè els perdin. Segon: Carrers de Sarrià. Proposar noms nous per a substituir els repetits, tenint en compte que dels 138 del nomenclator n'hi ha 50 que tenen noms iguals als de Barcelona.

A COBRAR

El suplement de vida cara que han de cobrar els professors d'Arts i Oficis, preceptores, mestres agregats i d'Escoles de cecs es farà efectiu per la Depositaria municipal els dies 25 i 27 del corrent a les hores d'oficina.

SUBHASTA

Dels llocs de mercats vacants, es subhastaran el dia primer de febrer proxím, entre altres del mercat de Sant Antoni, un per a la venda de peix salat i un altre per a vendre carn de moltó.

PER ALS BOMBERS

Destinades a la Caixa del Montepio del Cos de Bombers s'han rebut a l'Alcaldia 100 pessetes donatius dels senyors Carreras i Companyia, agrats als bons serveis prestats per individus de l'esmentat Cos en l'incendi ocorregut als «Tallers Sonjol» situats al carrer de Campo Sagrado el dia 27 de l'actual.

Catalunya enfora

FRANÇA

Al «Bulletin Hispanique», de París, M. Gaston Richard fa les següents consideracions sobre el llibre «La Nueva Revolución», del nostre amic Paul M. Turull, que interessaran per la simpatia amb què veu les aspiracions catalanes. Diu així el notable publicista francès:

«L'autor de ce livre est un partisan de la fédération ibérique. Son espoir est de voir, dans une Ibérie librement unifiée, la Catalogne obtenir pour sa langue et sa culture propres, des garanties analogues à celles que l'indépendance a values au Portugal. Aussi se montre-t-il partisan enchaîné de la Société des nations et consacre-t-il la première partie de son livre, et la plus longue, à en justifier l'idée. S'il n'en fait pas une étude juridique, il en rattache la création à toute une révolution morale, à une «nouvelle révolution» qui imposera aux peuples comme aux individus un profond travail de réforme et de culture intérieures.

On trouve donc dans ce livre une synthèse ingénieuse de deux idées très différentes: l'une est le droit de la Catalogne à se régénérer, à libérer d'une centralisation oppressive, complice d'un mercantilisme dégradant, sa langue et sa culture traditionnelles, sans faire d'ailleurs aucun tort à l'unité de la péninsule ibérique; l'autre est l'aptitude de la Société des nations à garantir aux populations ibériques la possibilité de jouer leur rôle dans le monde nouveau. La Société des nations se présente d'ailleurs à l'auteur comme fondée sur une pénétration toujours plus intime des deux cultures, latine et anglo-saxonne, qui ont tant d'emprunts à se faire.

Turull est visiblement un de ces esprits ouverts et enthousiastes avec qui l'on voudrait communier dans l'espérance. Son livre fait comprendre la profonde unité de deux problèmes que l'opinion française n'ignore pas, bien qu'ils se posent chez nous à deux classes d'esprits très différents, celui du régionalisme et celui du droit international.

LES FESTES MOLIERESQUES

La premsa francesa ha remarcat la importància que Barcelona ha donat a la commemoració del tercer centenari de la naixença de Molière. «Le Figaro», de París, que transcriu el programa complet d'aquestes festes, fa remarcar que «il est peu de villes, hors du territoire français, qui célèbrent le tricentenaire de Molière avec autant d'éclat».

L'ISERN I ALIE

El pintor Isern i Alié, que actualment exposa a la «Maison d'Art — Saint-Augustin», de París, suscita crítiques laudatòries dels crítics parisiens. M. Alfred Montagne-Ené escriu: «Tots els «amateurs» el reconeixen i senten una veritable admiració per aquest pintor del moviment, que algunes vegades assoleix el realisme d'un Goya, la concepció d'un Greco i la fina i exquisida sensibilitat d'un Botticelli».

JOAQUIM BIOSCA

La premsa cubana s'ha fet eco dels èxits assolits per aquest pintor català, del qual reproduïx diverses obres plenes de sensibilitat i de caràcter. Un periòdic de l'Havana estudia sa robusta personalitat, fent remarcar els dots de psicòleg i de colorista que en gran eminent posseeix Joaquim Biosca i reproduint alguns elogiosos judicis que sobre l'obra d'aquest artista han emès en diferents ocasions les revistes d'art de Catalunya i de França.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Es va celebrar a la sala d'actes del Centre Excursionista de Catalunya el Consell general ordinari de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, amb l'assistència de nombrosos socis.

Després d'aprovar-se les actes del Consell ordinari i extraordinari anteriors, el secretari, En Josep Maria Folch i Torres, va donar lectura de la memòria reglamentària, en la terme es va donar compte dels brillants resultats assolits durant l'any 1921, havent-se acollit amb entusiasmes aplaudiments.

Es llegiren després la memòria de la Comissió Editorial Pedagògica, en la qual consta la tasca portada a terme per la dita Secció, i la memòria de tresoreria, demostrativa del satisfactori estat econòmic de l'Associació. S'aproven, juntament amb el pressupost per al corrent any.

Després d'aprovar-se 25 propostes de nous socis i d'autoritzar-se la constitució d'una nova Comissió Delegada de Palafrugell, es va procedir a l'elecció dels càrrecs reglamentàriament vacants, donant el resultat següent, per als del Consell Directiu:

Vice-president primer, Albert Bastardas i Sampere; comptador, Joan Quer i Guell; arxiver-bibliotecari, Joan Ruiz i Porta; vocals, Maria Carbonell de Sastre i Josep Puig i Esteve; secretari, Frederic Ouli i Verdaguier.

Consellers adjunts Per Vallència, Josep Blanquer i Belda, i pel Rosselló, Manuel Brousse.

Es nomenaren també els individus per a substituir els que cessen en les Comissions Permanents, els noms dels quals es faran públics quan s'hagin reconstituït les dites Comissions.

Es va procedir després a la lectura del Cartell del Segon Concurs Aleu, a base d'una generosa oferta del mateix senyor, acordant-se que se li manifesti la satisfacció del Consell general per les seves llargueses envers la Protectora.

Els senyors Argimon, Barrera, Estelrich, Canals, Serra, Fàbrega i Vallès feren variades preguntes i mocions d'alta oportunitat i lloable sentit patriòtic, essent contestats amb atentes frases per la presidència.

Finalment, aquesta va proposar seguir la consuetud de remetre una afectuosa salutació col·lectiva als catalans d'Amèrica, amb ocasió d'entrar en el nou exercici social, i va demanar, demés, un vot de gràcies per als que han finit llur comens, fent especial esment del secretari sortint, En Josep Maria Folch i Torres, no tan sols per la seva intervenció directa en les tasques de la Protectora, sinó per la influència que sobre la seva obra exerceix la seva actuació global endreçada a despertar en el cor de les noves generacions l'amor a Catalunya i al seu gloriós idioma, recordant que ja per tal concepte volgué contribuir la Protectora a l'homenatge que li va dedicar fa algun temps el Gremi de Professors particulars de Catalunya, detall que, per cert, la seva delicada modestia ha omès a la memòria per ell acabada de llegir i que precisa fer remarcar per esperit de justícia.

I clogué la sessió reclamant la cooperació de tots els socis, no sols econòmicament, sinó, demés, personal, aodint a tots els actes per als quals se'ls inviti i exercint totes les accions que se'ls encomanin per a contribuir a fer fructuosa la tasca de canstra terra.

Homenatge a l'Orfeó Català

La Comissió Executiva nomenada per a commemorar degudament les magnes audicions de la «Passió de Bach», reunida darrerament, acordà acceptar fins al dia 10 de febrer vinent les relacions nominals de cantaires que li manquen rebre de chors i orfeons.

Així mateix, tenint en compte les nombroses adhesions rebudes d'entitats musicals i artístiques, convidà fer circular les oportunes llistes per a inserir-hi les quantitats ofertes per a l'erecció del pedró commemoratiu, fins al 25 del pròxim febrer.

El distingit artista encarregat dels treballs, En Jaume Lloqueras, ha començat ja els treballs de decoració del grandíssim volum d'adhesió i admiració que ofrenaran tots els cantaires a llurs companyes.

El Casal Catòlic de Sant Andreu

El motiu de la inauguració oficial d'aquest formós estatge, aporta nombroses famílies, que vingueren del centre de la ciutat per aplegar-se amb els elements catòlics del districte. Assistiren a la Comunió més de quatre-cents combrerants.

A l'església parroquial es beneí la riquíssima senyera de l'Orfeó Andreuenc, essent-ne padrins els honorables senyors En Joan Barangé i la seva esposa Na Maria Duran.

L'ofici fou una brillant festa catòlica. No podia entrar-se al temple per la immensa multitud que l'omplena. Hi cantà l'Orfeó, amb acompanyament de nòdrida orquestra, «Sacra Família», formada pel director i compositor En Miquel Moncalp. Ocupà la càtedra l'eloqüentíssim doctor Josep Maria Llovera, canonge de la Seu barcelonina, fent gales de la seva oratòria, plena de sociologia i saviesa. Era bonic veure el desfilament, a la sortida de l'església, on hi era gairebé tot el poble andreuenc.

A la tardia s'entronitzà el Sagrat Cor a l'estatge social, per cert tot ell enjoliat amb plantes i flors i causant l'escenari del que ha estat anit Teatre Progrés, gentil aspecte, Consagrà el Rei i Senyor del Casal Catòlic el canonge doctor Faura.

Seguidament tingué lloc la solemne vetllada literàrio-musical. Ocuparen la presidència els reverendos Joan Ribera, Frederic Casas, Ramon Morrell, Salvador Ester i Joan Clapés, i el lloc preterent, en representació del senyor bisbe, l'esmentat doctor Faura, qui en finalitzar féu un discurs que fou coronat amb aplaudiments.

També hi havia a l'escenari En Melchor Font i N'Emili Graells, voltats de representacions de les entitats importants de la nostra ciutat, els noms dels quals no ressenyem perquè fóra interminable la llista.

Es llegí pel senyor Bartrés una esplèndida memòria, la qual fou escoltada religiosament, com així mateix el senyor Aloy recità una bella poesia en honor del Sagrat Cor. El director, mossèn Ester, féu una formosa peroració plena de sentimen i bellesa.

Clogué l'acte, amb la presentació oficial de l'Orfeó Andreuenc, el qual fou rebut amb una salva d'aplaudiments. Va cantar les composicions amb un afíament i gust musicals perfectes, que ompliren de llorons les persones que fruïen de la naixença de tan valenta entitat cultural.

En cantar l'Himne del Casal, l'ovació es féu interminable, i arreu els elogis creixien en interès, ressonant al nom del mestre senyor Moncalp per la seva tasca.

Sant Andreu té casal per tothom i un Orfeó que ha de portar jornas de glòria per tot Catalunya.

Veïrem a la sala d'espectacles les més conegudes famílies del districte. Els Pomells també tenien llur bella representació en tots els fervorosos actes.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva» Centre de subscripcions i cobraments Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69

A VALENCIA: A «La Correspondencia de València», Mifana, 7 i 9.

A PALMA DE MALLORCA: Al quiosc Cort.

A PORT-BOU: Francesc Comellas i Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alma da, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restauradora» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 63.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jascinto Figueira (agent).

A PARÍS: Klosque Franco-Italian, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines

A PAMPLONA: Imprempta d'Higin Coronas, Plaça de la Constitució, 12

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

La crisi de les construccions navals

Analisant les estadístiques del Lloyd's Register referents al tercer trimestre de 1921, hem preveïa per al quart trimestre una accentuació encara més ràpida en la baixa de les construccions navals i, en efecte, les estadístiques del darrer trimestre de 1921 constataren una disminució com no havia estat mai observada. Del primer d'octubre de 1921 al primer de gener de 1922, el tonellatge total en construcció a tot el món (llevat d'Alemanya) ha disminuït de 1.100.000 tones, havent passat de 5.542.978 a 4.442.993 tones de registre brut. En relació al primer de gener de 1921 la disminució assolí 2.722.685 tones.

I, com hem vingut dient en tot l'any passat, les xifres del Lloyd's Register, si bé representen els vaixells en construcció, no volen dir pas que a tots els s'hi treballi, sinó que són molts els que s'han deixat per acabar. Dels 4.442.993 tones en construcció cal descomptar-ne 1.100.000 tones de vaixells de construcció interrompuda. Així pel cap baix, puix solament a Anglaterra hi ha 722.000 tones, sense comptar el retard que ha provocat voluntàriament els constructors i els armadors.

Per a formar-se una idea de l'activitat real de les drassanes, n'hi ha prou donant les noves quilles posades durant el darrer trimestre, i que són en total a tot el món 61 vaixells, representant 146.384 tones brutes, de les quals en corresponen 55.290 al Regne Unit, 21.180 a Itàlia, 80.844 a França, 13.800 al Japó i 1.055 als Estats Units.

Com que el Lloyd's Register continua no posseint dades concretes de les construccions a Alemanya, persisteix en no donar xifres referents a la mateixa. Però si no oficialment, per conductes particulars se saben algunes xifres que demostren la diferència de l'esforç de les drassanes alemanyes en relació a les dels altres països. Per exemple, durant els deu primers mesos de 1921 es llançaren vaixells alemanys representant més de 400.000 tones de pes mort de vapors de més de 1.000 tones. Hi ha en construcció 121 vaixells sistemes d'un total de 793.198 tones. Els vaixells a motor en drassanes són 130, d'un total de 368.494 tones.

Aquesta activitat de les drassanes alemanyes s'explica perfectament

Així com a tots els països del món hi ha abundància de vaixells — a això s'empenta en relació a les empreses que es dediquen al negoci — a Alemanya han de reconstruir tot el país. Les companyies alemanyes són nombroses i potents i representaven organitzacions perfectes i de radi d'acció mundial. El resultat de la guerra ha privat als armadors alemanys del vaixells que tenien, però no els han pogut prendre els aliats, aquesta organització naviliera que té més valor que els vaixells mateixos. Els armadors alemanys no han deixat de veure la conveniència per al comerç de llur país de reconstruir una nova flota de vaixells mercants i han posat mans a l'obra. Per aconseguir-ho, no els ha mancat res, puix hi ha als ports alemanys esplèndides drassanes capacitades per a construir; hi ha homes de negocis que col·loquen llurs capitals en empreses navilieres, i el Govern, fent-se càrrec de la pèrdua soferta pels armadors, els ha concedit una importantíssima quantitat com a recompensa.

La subvenció del Govern és tal vegada la raó més fonamental que explica l'activitat de les construccions navals alemanyes. Els armadors poden sentir-se influenciats del patriotisme, però a ben segur que aquest no hauria resistit la prova, altrament no gaire raonable davant les conveniències econòmiques del negoci marítim, de no comprar vaixells a l'estranger a bon preu i de bones condicions. Però el que ha motivat ja protecció de les drassanes alemanyes ha estat que la suma votada pel Reichstag ho fou amb la condició que els cabals es destinarien a la construcció de nous vaixells en territori alemany. No es compraria com el Govern alemany podia fer altra cosa comptant amb un instrument perfecte com són les drassanes alemanyes.

En canvi, tots els altres països del món, llevat de França i Itàlia, que es mantenen, acusen importants baixes en les construccions en curs. Anglaterra recula en tres mesos 640.000 tones. Els Estats Units passen de 433.000 tones al tercer trimestre a 216 mil al quart trimestre de 1921 i la xifra aquesta sola representa un cinc per cent de les construccions en curs ara fa dos anys. Reculen també Holanda, Noruega, Suècia, Dinamarca,

Japó, Espanya, Bèlgica, etc.

Al pas que va la crisi de les construccions navals no veiem molt lluny el dia que resti equilibrat el tonellatge amb les necessitats del tràfic, puix per lleugera que sigui la millora de la situació no hi ha dubte que deixara sentir els seus efectes en la navegació. El mal de tot això està en la vaga forçosa de personal, tant de drassanes com de tripulacions. Els obrers i empleats consenten a fer baixes de sous, però aquestes no alteren gaire el resultat. La Conferència de Gènova influirà positivament en la situació d'això en tractarem un altre dia.

Moviment del Port el dia 24

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general.
Vapor alemany «Jonas Sells», de Malaga i Hamburg, amb càrrega general.
Vapor alemany «Marie Gartz», de Hamburg, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Ampurdà», de Cartagena, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Castilla», de Sevilla, amb càrrega general i 19 passatgers.

Pallebot espanyol «Valentina», de Ciutadella, amb càrrega general.
Pallebot espanyol «Antonio», de Ciutadella, amb càrrega general.

Vapor anglès «Gibel-Hamam», de Gibraltar, amb càrrega general.
Vapor alemany «Hamm», d'Hamburg, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor italià «Marcantonio Bragadin», amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Clervana», amb càrrega general, cap a Sevilla i escales.

Vapor espanyol «Cabo Espartel», amb càrrega general i de trànsit, cap a Nova York i escales.

Vapor alemany «Marie Gartz», amb càrrega general i de trànsit, cap a Marsella.

Vapor espanyol «Chivichaga», amb càrrega general i de trànsit, cap a Alexandria, via de Cèrte.

Vapor anglès «Gibel-Hamam», amb

càrrega general i de trànsit, cap al Pirè, via de Marsella.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor italià «Oriente», amb càrrega general i de trànsit, cap a Oporto i escales.

Vapor italià «Galatea», en llit, cap a Gènova.

Vapor belga «Sierra de Fuentes», amb càrrega general i de trànsit, cap a Marsella.

LA FIRA DE MOSTRES

El senyor cònsol general de l'Uruguai ha anunciat a la Fira de Mostres, oficialment, que el seu Govern li cablegrafa el tramietament de dos metres cúbics de mostres de llana amb destinació a la Secció de Fibras Tèxtils de la Fira. Acompanyen les dites mostres, ampliacions fotogràfiques, relatives a la indústria llanera, quadros gràfics i estadístics, i les banderes i escuts nacionals que han de decorar la instal·lació.

Nonell Germans

CANVI — VALORS — CUPONS

Rambla del Centre, 16

BORSA DE BARCELONA

25 gener de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords a 57'70, i d'Alacants a 55'50.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 57'90 a 58'10 i a 58'05, Alacants de 55'65 a 55'75 i a 55'70, Andalusos a 45'70, Orenses a 16'05 i a 16'10, Cáceres variable a 33'80, Plats de 48'15 a 48'00 i a 48'15, i Docs a 19'25.

Cotització de valors tractats al comptat i cotitzats encara en el Batió d'Ofici:

Barcelona Traction and Light Power 6% a 98'00.
Barcelona Traction and Light Power 7% a 102'75.
Barcelona de Navegació 6% a 75'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% a 94'00.
Eléctrica del Cinca 6% a 71'00.
Asfalt i Portland «Asland» 7% a 102'00.
Grans Molins Bascos 6% a 99'00.
Ferrocarrils Catalans 6% a 89'00.
Acers Sant Martí 7% a 97'50.
Mines de Potassa «Saria» 6% a 100'50.

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.
Cotització: Francs, 54'60; suïssos, 130'30; belgues, 52'45; lliures, 28'19; líres, 29'50; dòlars, 6'68; marcs, 3'40 i coronas, 0'5.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords de 58'05 a 57'95 i a 58'00, Alacants a 55'60, Plats de 46'50 a 45'75, i Docs de 19'50 a 19'60 i a 19'50.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'15 de Nords.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es puja 0'30 de Nords i 0'10 d'Alacants.

REBLI

Cultura

En la darrera sessió celebrada per la Institució Catalana d'Història Natural, va quedar constituït el nou Consell Directiu format pels següents senyors:

President, don Artur Bonfill i Poch; vice-president, don Emili Juncadella i Vidal-Ribas; secretari, don Felip Ferrer i Vert; vice-secretari, doctor don Ricard Zariquely i Alvarez; tresorer, don Assensí Codina i Ferrer; bibliotecari, doctor don Josep Bataller i Calatayud; conservador, doctor don Jaume Marçet i Ribas; consellers: R. P. Joaquim M. de Barnola i doctor don Claudi Sala i Pons.

Don Ignasi de Sagarra donà compte d'alguns lepidòpters nous per a la fauna catalana, essent un d'ells citat per primera vegada a Espanya (Aristonche albivenosa).

El doctor Bataller va fer interessants consideracions sobre els tòmbols o processos constructius del litoral de Catalunya, especialment en el que es refereix al de Montjuich.

També es donà compte de la pesca en algues de Vilanova i Geltrú, d'un peix molt rar al Mediterrani, pertanyent al gènere *Astrodermus*, determinat pel soci senyor Romani i Guerra, i finalment don Assensí Codina llegí un interessant treball sobre els enemics naturals dels insectes perjudicials a les olives.

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha començat a desenvolupar el pla educatiu que té acordat per a la Secció de Joves i nenes del seu Asil de cegues «Empar de Santa Llúcia». A l'efecte, han quedat organitzats els ensenyaments especial, general i literari que es donen a les al·lades i que comprenen les següents assignatures: lectura i escriptura en relleu, en Betra comú i

amb el mètode especial de punts en relleu sistema Braille; Gramàtica castellana, Gramàtica catalana, Ortografia, Catecisme, Aritmètica, Urbanitat, Història Sagrada, Higiene, Geografia, Dibuix lineal, Geometria, elements d'Anatomia d'Història Universal, Francès, labors i exercicis corporals.

La Caixa de Pensions per a la Vellesa ha creat també l'Escola de Música de Santa Llúcia per a les al·lades cegues d'aquest Asil i els alumnes i pensionistes cegues de l'Institut Educatiu de Sordo-Mudes i de Cegues que l'esmentada Caixa posseeix als carrers d'Aragó, Lluïa i Passatge de Mendez-Vigo, a l'antic Col·legi de la Puríssima Concepció. Aquesta Escola comprèn els ensenyaments de solfeig, cant, piano, violí, viola, violoncel, arpa, harmonium, orgue, composició i harmonia, i exerceixen aquests ensenyaments els professors don Jaume Gilibert, donya Concepció Badia, don Alons Barberà, donya Maria Cortina, don Joan Pujal i donya Mercè Arquer.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona posa a coneixement de les associades que pertanyen a les Seccions Permanents que vénen consignades a continuació que en la setmana actual celebraran les mateixes Junta General ordinària per a procedir a l'elecció dels càrrecs que correspongui renovar. Llegir i aprovar l'estat de comptes, llegir la Memòria detallant els treballs fets durant l'any.

La Secció Permanent de Cerimonial i Festes, el divendres, dia 27, a dos

quarts de set de la tarda.
Idem id. de Relació i Treball, el dissabte, dia 28, a les set de la tarda.
Idem id. de Religió i Culte, el diumenge, dia 29, a les deu del matí.
Idem id. de Biblioteca circulant i pública, el diumenge, dia 29, a les onze del matí.
La Secció Permanent d'Esports i Excursions, el diumenge, dia 29, a dos quarts de cinc de la tarda.
La Junta de Govern de les Seccions respectives recomana la puntual assistència de les associades a la Junta general, fent-los avinent que de les Seccions Permanents de Biblioteca circulant i pública i Religió i Culte són socies totes les associades de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona.

Les proposicions que les sol·liciten tenen dret a fer a la Junta general hauran d'ésser presentades amb 48 hores d'anticipació.
Les Juntes generals se celebraran en el propi Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. Entrada pel carrer de Verdader i Callís, 3.

L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, avui, a les deu de la nit, dedicarà una sessió necrològica especial, destinada a honorar la memòria del qui fou president d'aquella corporació, doctor don Alvar Esquerdo Esquerdo.

En l'esmentada sessió, el doctor Enric Ribas Ribas llegirà el seu treball «El doctor Alvar Esquerdo Esquerdo a l'Hospital de la Santa Creu», i el doctor Joan Freixas Freixas «Unes quantes «immortals» a la memòria del doctor Alvar Esquerdo».

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

CENTENARI DE MOLIERE

EL BURGÈS GENTILHOME EL MALALT IMAGINARI i CASAMENT PER FORÇA

DOS VOLUMS TRADUITS PER
JOSEP CARNER

Preu dels dos volums: Ptes. 5

Demaneu-los a les bones llibreries i a

EDITORIAL CATALANA, S. A., Escudellers, 10 bis, ent. - Barcelona

per l'eminent sopran francesa
NINON VALLIN
presentada per aquesta mateixa «As-
sociació» l'any 1915, amb èxit magnífic.
Dies 6 i 8 de febrer. Presentació a
Barcelona del gran artista romanès
GEORGE ENESCO
Dos recitals de violí, únics concerts
en què pendrà part aquest il·lustre
artista.
Exclusivament per als socis.

Sala Æolian

Fill de Pau Izabal
85, Passeig de Gràcia, 35
Divendres, 27 de gener de 1922, a
dos quarts de sis de la tarda. (74
audició). Gran concert extraordinari
en el qual interpretarà tots els llieders

FREDERIC LONGAS

la distingida sopran
CARME MANERO
alumna de la professora senyoreta
CLERECHI, del Reial Conservatori de
Mila, i del nostre Conservatori del
Liceu.

PROGRAMA
Primera part
«Sols és per tu». — «Passional». —
«Paphions Noirs». — «Ses yeux». —
«Ici bas». — «Pensée». — «Clair de
lune». — «Cancó d'amor».
Segona part
«Madrigal». — «Les fleurs i la don-
zella». — «Sous le vent». — «Les cloches
du soir». — «Chanson d'amour». —
«Dintre mon cor». — «Separation».
Invitaciones com de costum.

SALA MOZART

Divendres, 27, nit, a les deu, UNIC
RECITAL DE VIOLONCEL·LO PER
ANTONI SALA
Localitats: Angelus Hall, Casa Do-
tesio. Instal·lació especial de cale-
facció per la casa Mas-Bagà.

SALA REIG

Teatre de Marionettes i Titelles
Consell de Cent, 351, tocant P. Gràcia.
Demà, dijous, tarda, a les sis, per
les Marionettes
EL METGE A GARROTADES
i pels Titelles
EL CASAMENT PER FORÇA

PATHE CINEMA

Rambla de Catalunya, 37
**BENEFICI a favor de l'HOSPITAL
DE LA CREU ROJA de Barcelona,**
sota la presidència d'honor del Ex-
cel·lentíssim Sr. Martínez Anido.
El divendres 27, a dos quarts de
cinc, se celebrarà el primer dia de
moda, del **PATHE CINEMA**, sota el
següent programa:

PRIMERA PART

Simfonia.
Primer: **MARROC** (com-
bat a la zona de Ceuta).
Segon: **L'ESPERIT DE
LA CREU ROJA**.
Tercer: **ELS TRES MOS-
QUETERS** (primer ca-
pítol).

SEGONA PART

Primer: **ELS TRES MOS-**

QUETERS (segon ca- pítol).

Segon: **EL DO MES
GRAN** (pel·lícula ade-
quada al fi de l'espec-
tacle).

Tercer HAROLD LLOYD AMB ELS PIRATES.

Per ésser dia de moda, no es do-
nará la sessió continua si no única-
ment una altra a la nit.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, a un quart d'onze, gran-
diós partit a cistella, a 40 punts.
Vermells: **GOITIA** i **ICHASO**.
Blaus: **VICENTE** i **EMILIO**.

GRAN EXPOSICIÓ DEL PESSEBRE

CASA DE CARITAT
Quadrets bíblics de Bulbena, Girbal
i Blai. Grandiosos panorames de Ju-
nyent, Ros i Güell i Massaguer. Fi-
gures riquíssimes i úniques a Barce-
lona. Grans concerts, sardanes pas-
torils i ballets populars.

Visible els dijous i dies de festa,
de cinc a set.
Almoïna per a l'entrada, 1 pesseta.

BOXA

IRIS-PARK. Demà, 28, 4 sensa-
cionals combats, 4: **TORELLO, MORO,**
A. BAKER contra **ROBUR** (1ª sèrie
pesos pesats).

EDEN CONCERT

Asalto, 12.—Exit extraordinari de
la màgica de l'elegància.

TERESETA ESPARA

Cada dia els Aperitíf Diner Tango,
amb la notable orquestra Tzigans
Planas.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEO.—Demà,
vespre, funció per la companyia italia-
na de l'eminent artista Comm. AL-
FREDO DE SANCTIS. La preciosa
obra «L'autoritari», creació d'aquest
gran artista. Per aquesta funció i la
del propi vinent dijous, dia 2 de fe-
brer, s'ha despatxat a l'adminis-
tració del teatre.

Edat crítica Epoca perillosa per a les Dones

En molts casos la persona sofreix
calor a la cara, sufocament, mi-
granyes repetides, estrenyiment, de-
bil·litat, angúnia o neurastènia. Les
perdues són irregulars, blaquinos-
ses, de vegades molt abundants, po-
dent arribar fins a l'hemorragia. Quan
s'acosta el moment de la seva
aparició els fenòmens congestius
augmenten d'intensitat i originen
greus inquietuds. La sang pertorba-
da demana que se l'ajudi, i s'ha
d'escollir el seu prec. S'imposa un
regulador de les funcions uterines
i a aquest efecte el cos mèdic re-
comana sempre l'empleu del

DEPURATIU RICHELET

L'ús regular del qual durant aquest
període crític restableix normalment
les regles fins al moment que aque-
stes cessin a poc a poc, desapareixen
totalment a la fi i sense deli-
zar cap pertorbació ni malestar. L'e-
ficàcia d'aquest medicament s'exer-
ceix encara amb més rapidesa i
amb seguretat absoluta en el tra-
tament de les crisis reumàtiques i
gotoses, manifestacions varicoses
(varices, úlceres varicoses i flebi-
tis), malalties de la pell, impetig,
granallades, herpes, eczema, psori-
asis, etc.) que constitueixen el trist
acompanyament de les dones en
aquests moments crítics.

Cada flascó va acompanyat d'un
fascicle il·lustrat. Es ven a totes
les bones farmàcies i drogueries.
Laboratori L. RICHELET, de Se-
dan, 6, rue de Belfort, Bayonne
(França).

Resultat segur

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa, T. COSTAR, Pella, 13 i 15, pral.

!Que contenta se pondrà Fidi
cuando vea mi regalo! ¡Y como me
va a querer! ¡Ay!

JOVENTUT PERPETUA
Sabó, 1'00.—Crema, 2'50.—Polvos, 2'50.—Aigua colònia, 5'00.
Aigua de Colònia, 3'00, 6'00 i 15 ptes. segons frasc. Locions
per al cabell, 4'00, 6'00 i 15 ptes. segons frasc.

Darreres creacions
Productes sèrie «IDEAL»

**AGACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jorico, ADMIRA-
BLE, Matinal, CHYPRE, Eucalipt, ROSA Vértigo, OLA-
VELL, Muguet, VIOLETA, Jasmín.**

Sabó, 5.—Polvos, 4.—Loció, 4'00, 7'00 i 15 ptes. segons frasc.
Essència per al mocador, 15 pessetes frasc amb estolç.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA

Immens assortit en binocles per a
TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de 35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa
i galalithe, models variadíssims

Carles Tutusaus, Optic-Fabricant
Boqueria, 22. — Raurich, 2
BARCELONA

CATARROS
antigues y recientes
TOSES, BRONQUITIS
CURADOS RADICALMENTE por la
Solución Pautauberge
que procura **PULMONES ROBUSTOS**
OPESORVA de la **TUBERCULOSIS**
L. PAUTAUERGE, 10, R. de Constantinople, PARIS

LES MALALTIES
ENCOMANADICES
VENEN EL DOBLE PERILL DE LLUR FÁCIL CONTAGI

RENTAR no és DESINFECTAR
A l'aigua de rentar-se les mans, tireu-
hi un raig de **FENOL COMELERAN**
(perfumat), gran desinfectant, sense
ésser corrossiu ni verinós, i quedareu
lliurats d'encomenau-se ni tifus, ni
verola, ni tuberculosi, ni grippe, etc.

DEMANEU-LO EN FARMACIES I CENTRES D'ESPECÍFICS
DIPOSITARIS: J. URIACH Y C^a Bruch, 49.

Mobles artístics
de JONC
i mèdula
Fàbrica
sensessecurat
Passeig
de
Gràcia
115
Barcelona

Manufacture Parsienne

Màquines Eines
de primera qualitat
COM:
Torns - Estampadores
Taladradores - Fresadores
etc.
Gran rendiment Treball acurat
ELECTROMOTORS de totes grandàries
Immediata remesa, des del magatzem, a preus
favorables
Werkzeugmaschinenfabrik
Swoboda & Co. Chemnitz (Alemanya)

Salut : Força : Vigor : Joventut
HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilitades de les
primeres doles els organismes agotats per la
TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTÈNIA i
demés steccions **CONSUNTIVES**
Vint anys d'èxit. — **PREMIAT** pel Congrés In-
ternacional de la Tuberculosi de 1910.
Demani's a totes les farmàcies

Lloguers
Pianos de lloguer de va-
riss preus. Bruch,
n.º 73, entresol. C. BIEGER.

Vendes
Joies d'ocasió
S'accepten serveis plata, al
per. Compror or, plata, platí
brillant perles.
Joieries de J. Nolas
Rambla de les Flors, 5 A
i Cardener Casesas, 8

LA FORSA i la SALUT
A tots els malalts, a tots els
convalescents i a tots els dé-
bils, el
V. DE FAYARD
PEPTONA FOSF. TAD
els donarà amb seguretat la
Força i la Salut. — Diposit
en totes les farmàcies. — Co-
llim & C^a. París.

Medicaments
químics i naturals, especials
farmacèutics, aigua min-
eral, es rebuda directament
del punt d'origen. Farmà-
cia de Botall Balta, Rambla
de Catalunya n.º 10, Llan-
çada Roda de la Ual Veritat.

Fotografes
Comprareu un foudo fotogrà-
fic per a galeria de «Jardi» o
«Saló» encara que sigui usat
si és en bon estat.
Escriure a J. C. núm. 24, en
aquesta Administració.